

Strategia Rozwoju Gminy Piaseczno do 2040 roku

PROJEKT

Piaseczno

Piaseczno, kwiecień 2025 r.

Spis treści:

1. DLACZEGO NOWA STRATEGIA?	5
2. WIZJA ROZWOJU GMINY PIASECZNO	6
3. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ	8
3.1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	9
3.1.1. <i>Megatrendy i trendy rozwojowe</i>	9
3.1.2. <i>Europejskie i krajowe polityki publiczne</i>	13
3.1.3. <i>Dokumenty ponadlokalne</i>	15
3.2. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE ROZWOJU MIASTA I GMINY	18
3.2.1. <i>Funkcje miejskie i ponadlokalne</i>	18
3.2.2. <i>Wewnętrzna różnorodność i tożsamość</i>	22
3.2.3. <i>Dbłość o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowym</i>	25
3.2.4. <i>Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania</i>	27
3.2.5. <i>Satysfakcjonująca samowystarczalność</i>	28
3.2.6. <i>Odporność na zmiany klimatu</i>	33
4. ANALIZA SWOT	36
5. CELE ROZWOJU	38
5.1. CEL STRATEGICZNY „INSPIRUJĄCA PRZESTRZEŃ”	38
5.2. CEL STRATEGICZNY „INNOWACYJNA GOSPODARKA”	38
5.3. CEL STRATEGICZNY „KREATYWNE SPOŁECZEŃSTWO”	39
5.4. CEL OPERACYJNY „ROZWIJAMY SVOJE KOMPETENCJE”	39
5.4.1. <i>Edukacja formalna</i>	40
5.4.2. <i>Edukacja pozaformalna</i>	41
5.4.3. <i>Świadomość ekologiczna</i>	41
5.5. CEL OPERACYJNY „WZMACNIAMY ISTNIEJĄCY KAPITAŁ SPOŁECZNY”	42
5.5.1. <i>Integracja społeczna</i>	43
5.5.2. <i>Współpraca</i>	43
5.5.3. <i>Dziedzictwo kultury i dziedzictwo niematerialne</i>	44
5.6. CEL OPERACYJNY „MAMY NOWOCZESNE MIEJSCA PRACY”	44
5.6.1. <i>Nowoczesne sektory</i>	45
5.6.2. <i>Aktywizacja biznesowa</i>	45
5.6.3. <i>Przestrzeń dla biznesu</i>	46
5.7. CEL OPERACYJNY „ODPOWIEDZIALNIE KORZYSTAMY Z ZASOBÓW GMINY”	46
5.7.1. <i>Polityka przestrzenna</i>	47
5.7.2. <i>Samowystarczalność energetyczna</i>	48
5.7.3. <i>Gospodarka cyrkularna</i>	48
5.7.4. <i>Ochrona zasobów przyrodniczych</i>	49
5.7.5. <i>Tereny zieleni i rekreacji</i>	50
5.8. CEL OPERACYJNY „MAMY WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUGI W ZASIĘGU RĘKI”	50
5.8.1. <i>Sprawność urzędu</i>	51
5.8.2. <i>Zdrowie i sport</i>	52
5.8.3. <i>Kultura</i>	53
5.8.4. <i>Mieszkalnictwo komunalne i społeczne</i>	53
5.8.5. <i>Mobilność</i>	54
5.8.6. <i>Bezpieczeństwo</i>	55

5.9.	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	56
6.	WYMIAR PRZESTRZENNY REALIZACJI STRATEGII	60
6.1.	KLUCZOWE ASPEKTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY PIASECZNO	60
6.2.	USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE PIASECZNO	62
6.2.1.	<i>Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu</i>	67
6.2.2.	<i>Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej</i>	68
6.2.3.	<i>Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej</i>	69
6.2.4.	<i>Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130)</i>	71
6.2.5.	<i>Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego (CP)</i>	73
6.2.6.	<i>Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej</i>	74
6.2.7.	<i>Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 Kw</i>	77
6.2.8.	<i>Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (PMZOŚ)</i>	77
6.2.9.	<i>Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej</i>	78
6.2.10.	<i>Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.</i>	79
6.3.	ANALIZA WZAJEMNYCH RELACJI MIĘDZY KLUCZOWYMI ASPEKTAMI POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY	82
6.3.1.	<i>Silne relacje dwustronne</i>	83
6.3.2.	<i>Silne relacje jednostronne</i>	83
6.3.3.	<i>Relacje o słabszym wpływie</i>	83
6.4.	MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	84
6.4.1.	<i>Struktura sieci osadniczej</i>	84
6.4.2.	<i>System powiązań przyrodniczych</i>	85
6.4.3.	<i>System powiązań transportowych</i>	87
6.4.4.	<i>Obszary strategicznej interwencji</i>	88
6.5.	OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW WYŻSZEGO RZĘDU	95
6.5.1.	<i>OSI krajowe</i>	95
6.5.2.	<i>OSI regionalne</i>	95
6.5.3.	<i>OSI ponadlokalne</i>	96
7.	SYSTEM REALIZACJI STRATEGII	97
7.1.	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I WYTYPY DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WDROŻENIOWYCH	97
7.2.	RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	97
7.3.	SYSTEM MONITOROWANIA	98
8.	SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	100
8.1.	STRATEGIA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH DLA METROPOLII WARSZAWSKIEJ 2021-2027+	100
8.2.	STRATEGIA ROZWOJU METROPOLII WARSZAWSKIEJ DO 2040 ROKU – PROJEKT	101
8.3.	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2030+	102
8.4.	STRATEGIE KRAJOWE: SOR I KSRR 2030	102
9.	STRATEGICZNA OCENA ŚRODOWISKOWA I EWALUACJA EX-ANTE	105
10.	PROCES PRZYGOTOWANIA STRATEGII	106
11.	LITERATURA	107

1. Dlaczego nowa Strategia?

Podjęcie w styczniu 2023 roku działań, których owocem jest niniejszy dokument, wynikało z kilku istotnych uwarunkowań zewnętrznych oraz sytuacji wewnętrznej gminy Piaseczno. Do kluczowych zmian w otoczeniu gminy Piaseczno zaliczamy:

- kolejne fazy reformy planowania strategicznego i przestrzennego w Polsce – od 1.01.2026 roku wchodzi w życie przepis mówiący, że „gmina posiada strategię”, a jednocześnie strategia gminy silnie wiąże się, poprzez model struktury funkcjonalno-przestrzennej, z planem ogólnym – nowym dokumentem planistycznym;
- rozpoczęte zostały prace nad strategią rozwoju metropolii warszawskiej – w ramach współpracy metropolitalnej gmina Piaseczno będzie mogła zwiększać swoje możliwości rozwoju;
- lata 2019-2023, to okres m.in.: pandemii koronawirusa COVID-19, rozpoczęcia wojny w Ukrainie, pierwszego powszechnego udostępnienia modelu sztucznej inteligencji. Konsekwencje społeczne, gospodarcze, polityczne tych trzech zjawisk do dziś są trudne do oszacowania. Zmiany na świecie i w Europie nakazują refleksję nad kierunkami rozwoju krajów, regionów i gmin.

Jednak, to nie zmiany przepisów oraz ważne uwarunkowania zewnętrzne są głównym powodem, dla którego powstał ten dokument. Strategia jest potrzebna, by profesjonalnie, w sposób dobrze zaplanowany, zarządzać gminą. Poprzednie strategie (z 2005 roku i z 2017 roku) nie były tak silnie powiązane z planowaniem przestrzennym.

Strategia rozwoju gminy Piaseczno do 2040 roku ma trzy funkcje:

- ukierunkowanie działań na realizację istotnych celów – wypracowanych wspólnie z mieszkańcami zainteresowanymi udziałem w procesie mieszkańcami;
- integrację zasobów gminy na rzecz jej rozwoju – wszystkie cele w strategii są współzależne. Ich realizacja nie zależy wyłącznie od działań administracji, dlatego już w procesie tworzenia dokumentu zwracaliśmy uwagę na zależność realizacji strategii od współpracy różnych grup społecznych i mieszkańców oraz organizacji. Tak będziemy właśnie – poprzez współpracę – będziemy osiągać nasze cele;
- wykorzystanie uwarunkowań zewnętrznych – polityka rozwoju gminy jest zależna, w pewnym stopniu, od polityk regionalnej i krajowej, a także działań innych organizacji i podmiotów (np. Unii Europejskiej, biznesu). Świat zewnętrzny oddziałuje na Piaseczno, a my chcemy wykorzystać wszystkie pozytywne trendy i uwarunkowania, by osiągać nasze cele rozwoju.

2. Wizja rozwoju gminy Piaseczno

Piaseczno 2040 – nowoczesna i konkurencyjna jednostka samorządu terytorialnego oferująca najwyższą jakość życia i atrakcyjność inwestycyjną w metropolii warszawskiej, wynikające z:

- **rozwiniętych funkcji miejskich i ponadlokalnych;**
- **zachowania wewnętrznej różnorodności i tożsamości;**
- **dbałości o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowym;**
- **niezależności energetycznej i wykorzystania zielonych rozwiązań;**
- **satysfakcjonującej samowystarczalności i odporności na zmiany klimatu.**

Wizja – rozwinięcie:

- **nowoczesna i konkurencyjna** – wychodząca naprzeciw trendom, w tym technologicznym, potrafiąca przyciągać mieszkańców oraz inwestorów,
- **jednostka samorządu terytorialnego** – wciąż będziemy wspólnotą samorządową zbudowaną na tożsamości lokalnej, odrębną, silną, będziemy stanowili o swoim rozwoju,
- **najwyższa jakość życia** – tworzymy bardzo dobre warunki do życia (czyste środowisko) oraz zapewniamy dostęp do usług publicznych, takich jak edukacja, zdrowie, kultura, sport i inne formy spędzania wolnego czasu, co oparte jest o rozwój sieci lokalnych centrów jako elementu zarządzania dostępnością usług publicznych i kształtowania tożsamości lokalnej,
- **atrakcyjność inwestycyjna** – nagromadzenie inwestorów różnych branż, dużych i małych oraz drobnej przedsiębiorczości w powiązaniu z bliskością Warszawy,
- **metropolia warszawska** – jesteśmy częścią metropolii, ważnym partnerem, bliskość Warszawy jest wymagająca, ale również korzystamy z niej,
- **rozwinięte funkcje miejskie i ponadlokalne** – dysponujemy nowoczesnym i świetnie zorganizowanym centrum miasta, oferujemy wszystko, co konkurencyjny ośrodek powiatowy powinien dostarczyć swoim mieszkańcom, pełnimy również ważne funkcje ponadlokalne – integrujemy współpracę,
- **zachowana wewnętrzna różnorodność i tożsamość** – dostępna, przyjazna i odpowiedzialnie zaplanowania przestrzeni gminy gwarantuje zachowanie najlepszych warunków dla mieszkalnictwa, wypoczynku i biznesu, wciąż będziemy budowali lokalną tożsamość łącząc nowoczesność z poszanowaniem tradycji,
- **dbałość o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowego** – jesteśmy częścią zielonego pierścienia metropolitalnego, walorem jest dolina rz. Jeziorki, a także lasy Chojnowskie stanowiące ponad 25% powierzchni obszaru gminy oraz kreowanie miejsc rekreacji i wypoczynku z poszanowaniem zasobów przyrodniczych gminy,
- **niezależności energetycznej i wykorzystania zielonych rozwiązań** – jesteśmy liderami we wdrażaniu idei miast zeroemisyjnych, rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz gospodarki obiegu zamkniętego,
- **satysfakcjonująca samowystarczalność i odporność na zmiany klimatu** – jesteśmy gminą wygodną, oferującą możliwość realizacji własnych aspiracji na miejscu w przyjaznym i bezpiecznym otoczeniu.

Nasze aspiracje:

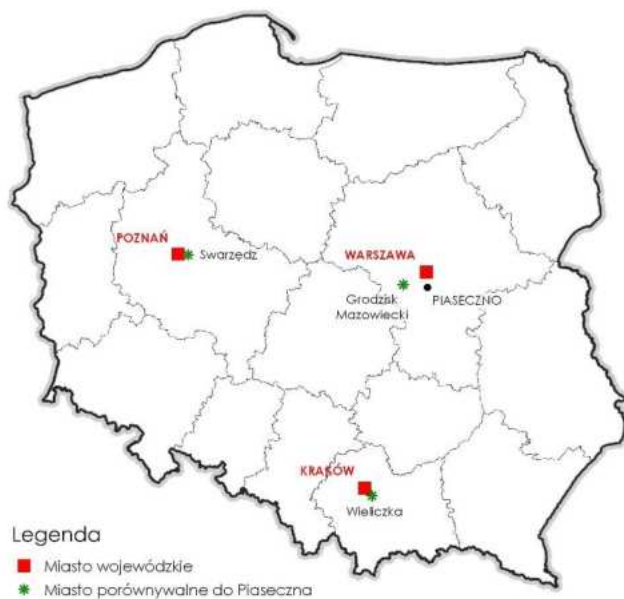
Dążenia Piaseczna do stworzenia przyjaznego i nowoczesnego miejsca do życia i pracy odzwierciedlają się w aspiracjach, które wizualizują przyszłość gminy po realizacji założonych celów strategicznych i operacyjnych:

- ✓ Piaseczno: Liderem innowacyjnej edukacji >> Nowoczesne nauczanie i wsparcie edukacyjne w przyjaznych placówkach oświatowych tworzą warunki dla ciągłego rozwoju mieszkańców w każdym wieku.
- ✓ Piaseczno: Budowanie przyszłości z lokalnymi centrami >> Rozwijając lokalne ośrodki, tworzymy nowe przestrzenie dla wspólnoty. To miejsca spotkań, nauki i aktywności, które zapewniają harmonijny rozwój naszej gminy
- ✓ Piaseczno: Wygodne i bliskie miejsce do życia, nakręcone energią mieszkańców >> Potrzebujemy nowych miejsc spotkań i kultury, by poprawić nasze życie. Ważne, abyśmy czuli się bezpiecznie, wspierali się nawzajem, mieli dostęp do wysokiej jakości usług publicznych i rozwijali mieszkalnictwo.
- ✓ Piaseczno: Kształtowanie tożsamości przez dziedzictwo >> Dbamy o nasze dziedzictwo, odzyskując dawne piękno naszych zabytków, budując wspólne więzi i historię
- ✓ Piaseczno: Miasto Kreatywnych Możliwości >> Wspieramy kreatywność i innowacje, co przekłada się na nasz rozwój osobisty i ekonomiczny, oraz na lepszą jakość życia w naszym mieście.
- ✓ Piaseczno: Droga do zero emisji >> Dążymy do zrównoważonego rozwoju, co wymaga redukcji emisji i wykorzystania odnawialnych źródeł energii by poprawić jakość życia naszej społeczności i zachować piękno naszej przyrody.
- ✓ Piaseczno: Nasza Zielona Strefa >> Troszczymy się o środowisko i zdrowie, tworząc przyjazne miejsca do życia i zachowując naturę dla przyszłych pokoleń. Dbamy także o rzekę Jeziorokę, aby była czysta i dostępna dla naszej społeczności.
- ✓ Piaseczno: Aktywny wypoczynek w otoczeniu natury >> Wzmocnienie turystyki weekendowej stwarza nowe możliwości spędzania czasu, ożywiając lokalną gospodarkę i przynosząc korzyści mieszkańcom
- ✓ Piaseczno: Kulturalny Hub Mazowska >> Budujemy silną markę kultury, aby każdy mieszkaniec był dumny z naszego miasta.
- ✓ Piaseczno: W kierunku zrównoważonej mobilności >> Lokalne inwestycje w transport dla lepszego środowiska i wygodnych podróży, które będą dostępne dla każdego mieszkańca.

3. Wnioski z diagnozy strategicznej

Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym, Strategia prezentuje główne wnioski z diagnozy strategicznej. Wnioski te, są kluczowe z punktu widzenia przyjętych w dalszej części dokumentu celów. Diagnoza strategiczna nie przyjęła formy odrębnego dokumentu. Składały się za to na nią:

- wszelkie raporty, opracowania i analizy podejmujące zagadnienia związane z Piasecznem w ostatnich latach (2010-2022);
- dokumenty planistyczne, wdrożeniowe i strategiczne opracowywane przez administrację gminy Piaseczno;
- analizy danych statystycznych z lat 2010-2022, przy czym sytuację gminy Piaseczno analizowano na tle wartości średniej dla metropolii warszawskiej oraz trzech gmin miejsko-wiejskich odpowiadających swoim charakterem gminie Piaseczno¹:
- treści poruszane w trakcie siedmiu debat przeprowadzony w Piasecznie (z możliwością udziału i zgłaszania pytań online) poświęconych tematom: zagospodarowania przestrzennego, zmiany klimatu, podrójom miejskim, wielopokoleniowości, gospodarce przyszłości oraz edukacji.

Rysunek 1. Lokalizacja trzech gmin miejsko-wiejskich: Grodzisk Mazowiecki, Swarzędz i Wieliczka oraz Piaseczno na tle administracyjnej mapy Polski

Źródło: opracowanie własne.

Kluczowe cechy otoczenia gminy Piaseczno wskazano w Syntezie diagnozy strategicznej. Na jej podstawie sformułowano poniższe wnioski. Wnioski pokazane zostały w podziale na uwarunkowania zewnętrzne oraz wewnętrzne w odniesieniu do najważniejszych elementów wizji rozwoju gminy.

¹ Były to: Grodzisk Mazowiecki (położony w pobliżu Warszawy i często traktowany jako benchmark ze względu na liczne relacje metropolitalne oraz charakter miejsko-wiejski gminy) oraz Swarzędz i Wieliczka (gminy, które są położone w bezpośrednim sąsiedztwie z ośrodkiem centralnym obszaru metropolitalnego (Poznania i Krakowa), a ponadto charakteryzują się podobnymi do Piaseczna wartościami wzrostu liczby ludności oraz dochodów własnych na mieszkańca).

3.1. Uwarunkowania zewnętrzne

3.1.1. Megatrendy i trendy rozwojowe

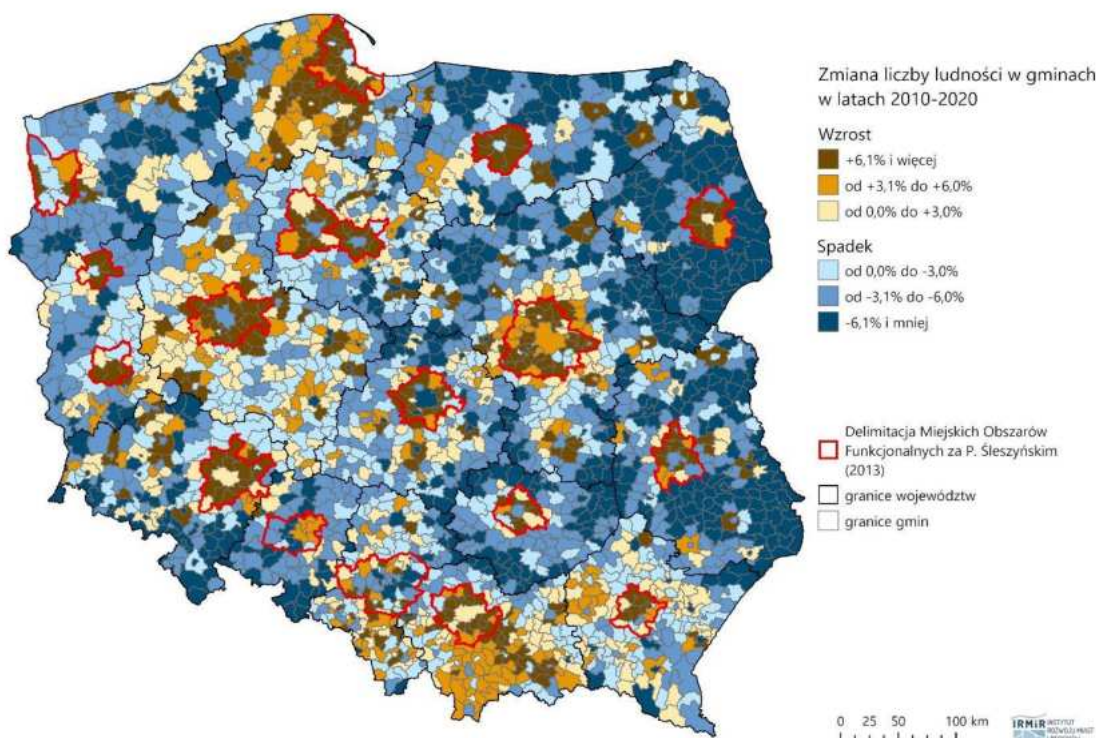
Gmina Piaseczno, podobnie jak cała Polska, podlega oddziaływaniu megatrendów, które były przedmiotem analiz w pracach nad Koncepcją Rozwoju Kraju do 2050 roku (Dziemianowicz, Jurkiewicz 2023a). Analizowano następujące megatrendy:

- Wzrost globalnych problemów społecznych;
- Przyspieszenie technologiczne;
- Wyłanianie się nowej gospodarki;
- Wzrost dynamiki zmian środowiskowych;
- Transformacja globalnego porządku;
- Reorganizacja przestrzeni.

W ramach każdego z megatrendów można wskazać trendy, czyli pewne tendencje, które zachodzą w odmienny sposób w różnych częściach świata. Spośród dużej liczby trendów wybrano jedenaście, które najistotniej kształtują zewnętrzne uwarunkowania rozwoju Piaseczna:

1. Niepewność demograficzna Polski:

- Piaseczno leży w obszarze metropolitalnym Warszawy, który zaliczany jest, w porównaniu z innymi częściami Polski, do silnych magnesów przyciągających mieszkańców z różnych części kraju;

Rysunek 2. Zmiana liczby ludności w gminach w latach 2010 – 2020

Źródło: Sykała i in. 2023, s. 17.

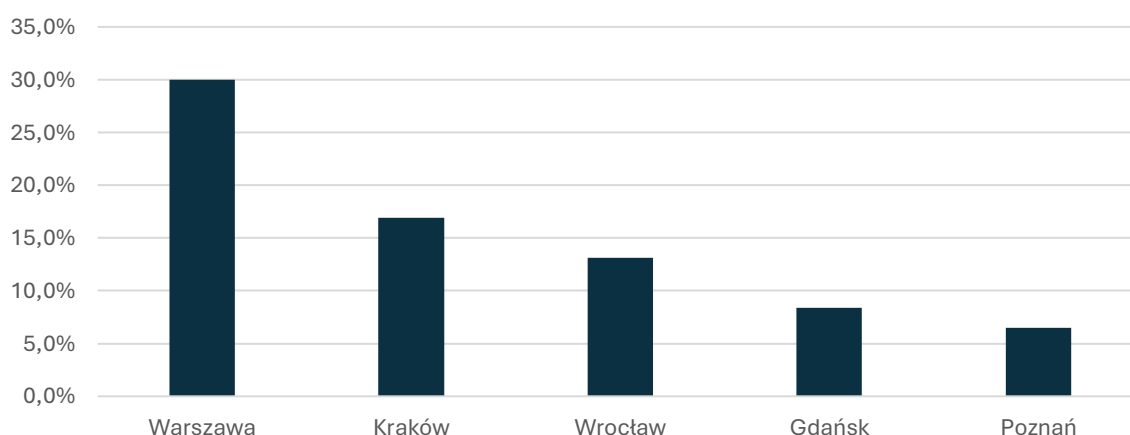
- Wywoływana będzie coraz silniejsza presja na nowe tereny dla mieszkalnictwa oraz dla biznesu;
- Dotychczasowe analizy i prowadzone prognozy ludności nie uwzględniają konsekwencji (migracji) wojny w Ukrainie.

2. Niedoceniające znaczenia edukacji jako fundamentu rozwoju kraju:

- Sytuacja edukacji oraz jakość kapitału ludzkiego w Piasecznie zależą w dużym stopniu od systemu krajowego;
- Słabością tego systemu jest permanentne niedofinansowanie w wymiarze wewnętrznym oraz spadek etosu nauczyciela w wymiarze odbioru zewnętrznego;
- Edukacja i szkolnictwo na całym świecie stoją przed wyzwaniami, jakie przynosi coraz powszechniejsze stosowanie sztucznej inteligencji;
- W Polsce, w porównaniu ze średnią UE niewielki odsetek osób między 25 a 64 rokiem kontynuuje naukę (4% wobec niecałych 10% w UE);
- Zróżnicowany dostęp do wysokiej jakości edukacji jest czynnikiem wpływającym na polaryzację społeczną.

3. Coraz powszechniejszy Internet rzeczy i coraz silniejsza sztuczna inteligencja:

- O konkurencyjności miejsc będzie decydował w dużej mierze dostęp do najszybszego Internetu;
- Polska plasuje się w tyle stawki państw, których firmy stosują technologię AI, co może oznaczać, że w najbliższych latach będą czynione starania, by tę słabą pozycję poprawić;
- Położenie w obszarze metropolitalnym Warszawy (OMW) oznacza, że Piaseczno może oferować nie tylko warunki mieszkaniowe dla pracowników sektorów wykorzystujących AI, ale również może włączyć się w konkurencję o rozwój części branż opartych o sztuczną inteligencję.

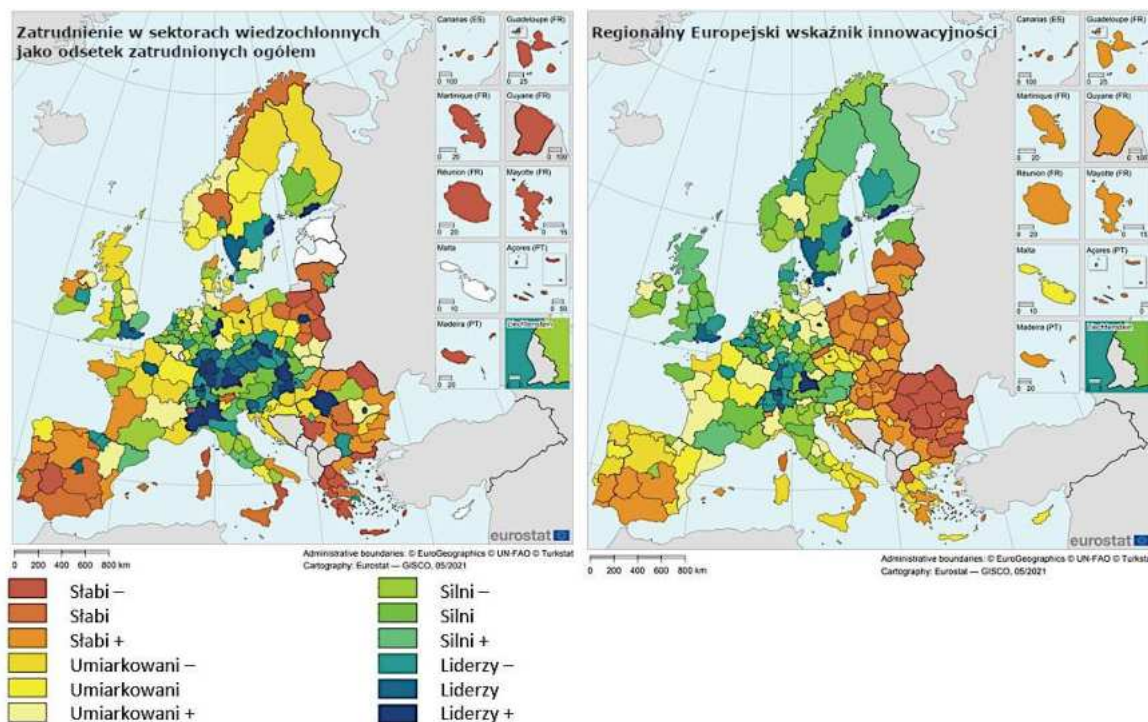

Rysunek 3. Miasta z największą liczbą talentów AI w Polsce

Źródło: Sztuczna inteligencja w Polsce – kompetencje ekspertów AI, 2020, Fundacja Digital Poland, Warszawa, s. 14, za: Dziemianowicz i Jurkiewicz 2023b.

4. Zaostrzająca się konkurencja w obszarze innowacyjności:

- Piaseczno leży w metropolii warszawskiej, która zdecydowanie wyróżnia się pozytywnie w skali Polski w zakresie innowacyjności, co stanowi szansę dla rozwoju gminy Piaseczno;
- W przypadku odsetka zatrudnionych w sektorach wiodących w ogóle zatrudnionych metropolia warszawska należy do liderów europejskich.

Rysunek 4. Potencjał innowacyjności

Źródło: Regional Innovation Scoreboard..., 2021.

5. Postępująca cyfryzacja gospodarki oraz automatyzację pracy:

- Polska należy do grupy państw o najniższej wartości łącznego indeksu gospodarki i społeczeństwa cyfrowego, jednak brakuje danych jak wartość tego indeksu prezentowałaby się w przypadku metropolii warszawskiej, która wyprzedza pozostałą część kraju pod względem innowacyjności;
- Polityki unijne są ukierunkowane na rozwój innowacji i przemysłu 4.0, a także gospodarki cyfrowej. Oznacza to duże możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na wzrost zarówno kapitału ludzkiego, jak i rozwój usług publicznych świadczonych cyfrowo.

6. Transformacja energetyczna:

- Polska jest krajem, który znacząco rozwija odnawialne źródła energii (OZE), a jednocześnie wciąż jest w tym zakresie poniżej średniej unijnej;
- Zmiany geopolityczne oraz polityka energetyczna UE i poszczególnych państw europejskich ukierunkowują działania w Polsce na odejście od tradycyjnych i kopalnych źródeł energii na rzecz rozwiązań możliwie czystych środowiskowo i poszukiwania nowych zasobów energetycznych;

- Eksperci wyraźnie wskazują, że światowy trend w poszukiwaniu nowych źródeł energii będzie miał pozytywny wpływ na rozwój Polski.

7. Powolna reakcja na radykalne zmiany w rolnictwie na świecie:

- Wraz ze zmianami klimatu będzie wzrastała presja na bardziej efektywne formy dostarczania żywności do największych skupisk miejskich;
- Zmiany w rolnictwie będą również dotyczyły powszechniejszego spożycia żywności BIO, a także żywności komórkowej;
- W skali krajowej będzie w najbliższej przyszłości podejmowany temat bezpieczeństwa żywnościowego miast i metropolii. To oznacza, że gmina Piaseczno posiadająca liczne gruntu orne może być gminą istotną z punktu widzenia tego zagrożenia.

8. Rosnąca antropopresja i spadek różnorodności biologicznej:

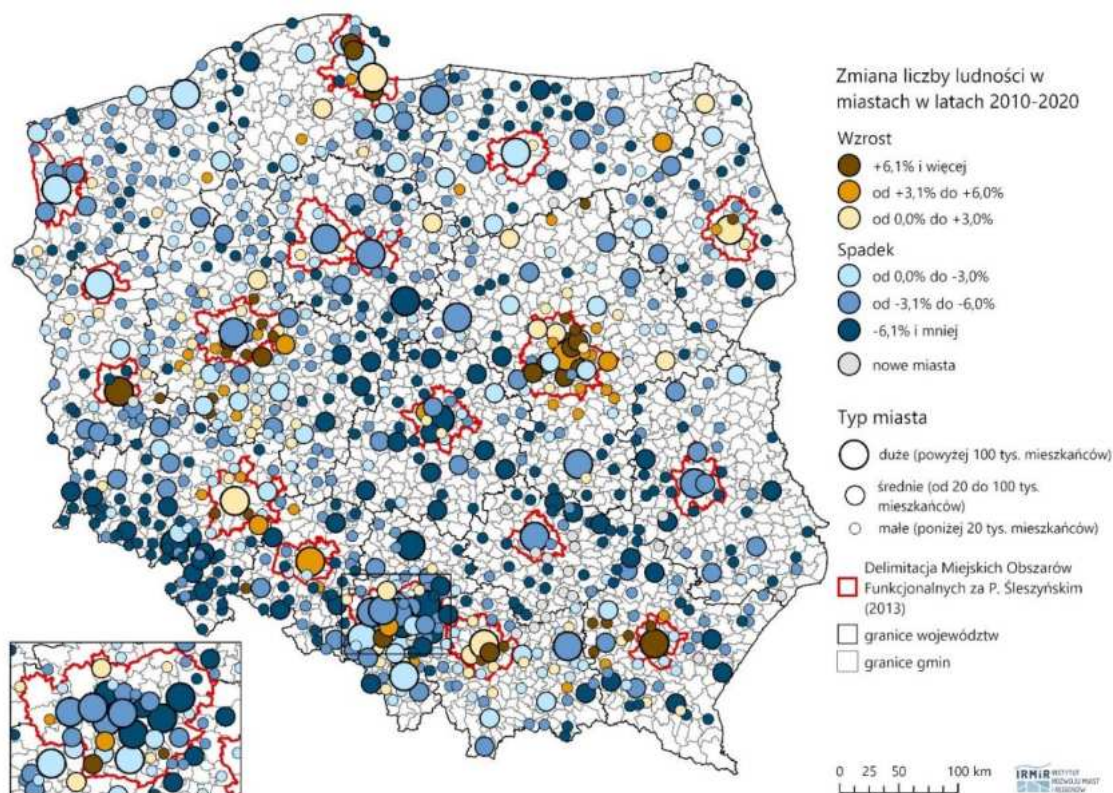
- Polska należy do grona państw, które stawiają przed sobą ambitne cele związane z ochroną klimatu oraz redukcji emisji różnego rodzaju zanieczyszczeń;
- Jednocześnie Polska zaliczana jest do państw UE, które najstabilniej radzą sobie z redukcją zanieczyszczenia powietrza w miastach;
- Eksperci przewidują, że do 2050 roku będzie postępowało ograniczanie bioróżnorodności w skali świata, co będzie miało negatywny wpływ na możliwości rozwoju Polski.

9. Wzrost napięć międzynarodowych:

- Badanie prowadzone jeszcze przed wybuchem wojny w Ukrainie wyraźnie wskazywało na przeważające obawy ekspertów dotyczące bardzo negatywnego wpływu napięć między krajami na Polskę;
- Sytuacja w Ukrainie uwidoczniła skalę konsekwencji wojny, również w przypadku metropolii warszawskiej i Piaseczna. Kryzys gospodarczy dotyka wszystkie jednostki terytorialne, zaś kolejne fale migracyjne w największym stopniu będą dotyczyły stolicy Polski i jej najbliższego otoczenia;
- Ewentualny wzrost zagrożenia rozszerzeniem konfliktu zbrojnego może doprowadzić do wycofywania się inwestorów z Polski oraz zwiększonej emigracji w kierunku zachodnim.

10. Metropolizacja i urbanizacja:

- Ogólnoswiatowa tendencja wzrostu metropolizacji i urbanizacji w mniejszym stopniu dotyka Polski, ale jest to efektem charakteru wiejskiego gmin, które uczestniczą w intensywnych procesach suburbanizacyjnych;
- Metropolia warszawska jest zróżnicowana wewnętrznie ze względu na zmiany liczby ludności, jednak wciąż jest obszarem najsilniej przyciągającym nowych mieszkańców w ramach migracji wewnątrz krajowych;
- Jednocześnie metropolia warszawska jest miejscem wyboru tymczasowego zamieszkania wielu uchodźców z Ukrainy, dla których stolica Polski i jej otoczenia wydają się stwarzać najbardziej korzystne warunki oczekiwania na zmiany w ich kraju.

Rysunek 5. Zmiana liczby mieszkańców ośrodków miejskich w Polsce w latach 2010-2020

Źródło: Stelmaszewska i in., 2023, s. 149

11. Zmiany w systemach transportowych:

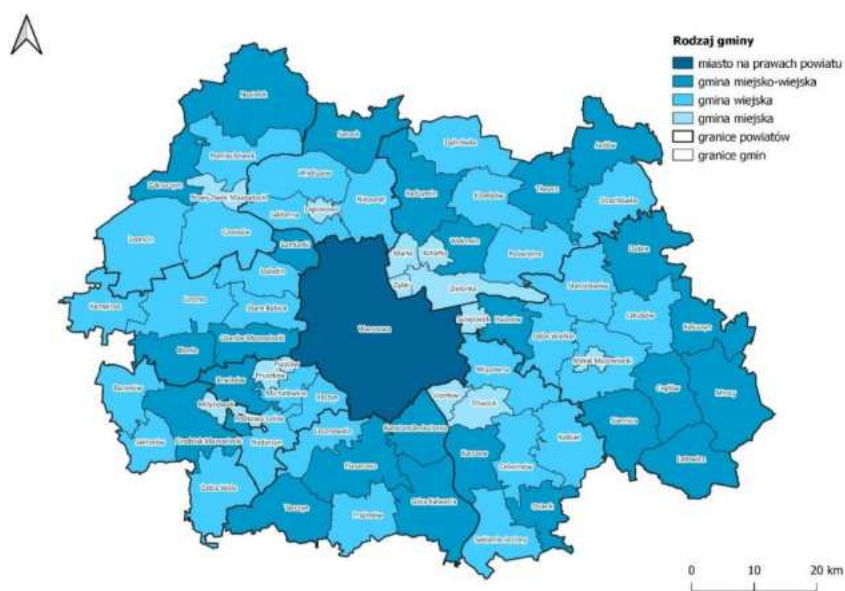
- Transport zbiorowy będzie odgrywał coraz istotniejszą rolę w procesach rozwojowych i trend ten należy rozpatrywać w kategoriach pozytywnych – jako element podwyższający jakość życia;
- Postęp technologiczny będzie jednocześnie stwarzał coraz większe szanse na rozwój rynku i zastosowania pojazdów autonomicznych – również w kontekście transportu zbiorowego;
- Powyższe trendy będą wywoływały presję na zmiany w organizacji przestrzeni, sprzyjające rozwojowi transportu zbiorowego oraz zastosowania pojazdów autonomicznych (infrastruktura oraz organizacja ruchu).

3.1.2. Europejskie i krajowe polityki publiczne

Polska, jako członek Unii Europejskiej, współuczestniczy w realizacji celów rozwojowych tej organizacji. Cele te są określane na kolejne okresy, a ich osiągnięciu ma służyć realizacja szeregu polityk formułowanych przez Komisję Europejską. W te polityki wpisują się działania Polski – ukierunkowane na wykorzystanie środków europejskich (np. Krajowy Plan Odbudowy, czy Umowa Partnerstwa). Poza kontekstem stricte europejskim realizowany jest system zarządzania rozwojem kraju, w którym wymienionych jest szereg dokumentów strategicznych na różnych szczeblach administracji. W systemie tym spójność strategii województw ze średniookresową

strategią rozwoju kraju, oraz strategii ponadlokalnych i lokalnych ze strategią województwa nadaje kształt zależności między poziomem krajowym i lokalnym.

Obecnie (marzec 2025 r.) trwają prace nad ponadlokalną Strategią rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku. Przygotowane są już dwa dokumenty niezbędne z punktu widzenia realizacji środków europejskich w metropolii warszawskiej: *Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla metropolii warszawskiej 2030+* (tzw. SUMP – od Sustainable Urban Mobility Plan) oraz *Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+*.

Rysunek 6. Miasta i gminy tworzące metropolię Warszawską (stan na 01.01.2024)

Źródło: Dziemianowicz i in. 2024, s. 12.

Jednocześnie rząd opracował wizyjny dokument, jakim jest *Koncepcja Rozwoju Kraju do 2050 roku* i trwają prace nad strategią zastępującą obecną *Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.)* tzw. SOR. Nowa średniookresowa strategia wraz z nową krajową strategią rozwoju regionalnego będą dawały podstawę do aktualizacji strategii województw – w tym strategii rozwoju województwa mazowieckiego.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest kluczowym dokumentem rządowym, do którego muszą odwoływać się tzw. strategie horyzontalne, w tym KSRR. SOR był przygotowywany w myśl idei ukierunkowania interwencji w szczególności na obszary wymagające pomocy, zatem z perspektywy poprzednich rządów, obszary metropolitalne, nie były obiektem zainteresowania władz państwowych. Dlatego SOR wskazuje obszary strategicznej interwencji, do których nie zalicza się Piaseczno. Wsparcie miało być kierowane do czterech obszarów strategicznej interwencji: Polski Wschodniej, Śląska, Miast średniej wielkości tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz Gmin zagrożonych trwałą marginalizacją.

Mimo powyższego można wskazać zagadnienia dotyczące gmin metropolii warszawskiej, które są zauważane przez oba dokumenty:

- potrzeba rewitalizacji miast;
- suburbanizacja;

- słabość ośrodków naukowych i badawczych;
- problemy z dostępnością transportową wewnątrz obszarów funkcjonalnych;
- niezadowalająca jakość środowiska przyrodniczego;
- niska efektywność zarządzania strategicznego;
- niewystarczająca współpraca między JST.

Istotnym elementem dzisiejszego stanu prawnego jest znowelizowana we wrześniu 2023 r. ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Konsekwencją zmiany tego aktu prawnego są zwiększone kompetencje planistyczne gminy co ma usprawnić prowadzenie skutecznej polityki przestrzennej.

3.1.3. Dokumenty ponadlokalne

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ podejmuje m.in. relacje metropolia warszawska – region. Warszawa wraz z pozostałymi gminami tworzącymi metropolię stanowi centralny punkt systemowego podejścia do rozwoju w ramach polityki samorządu województwa.

Powiat piaseczyński wskazywany jest w strategii województwa jako:

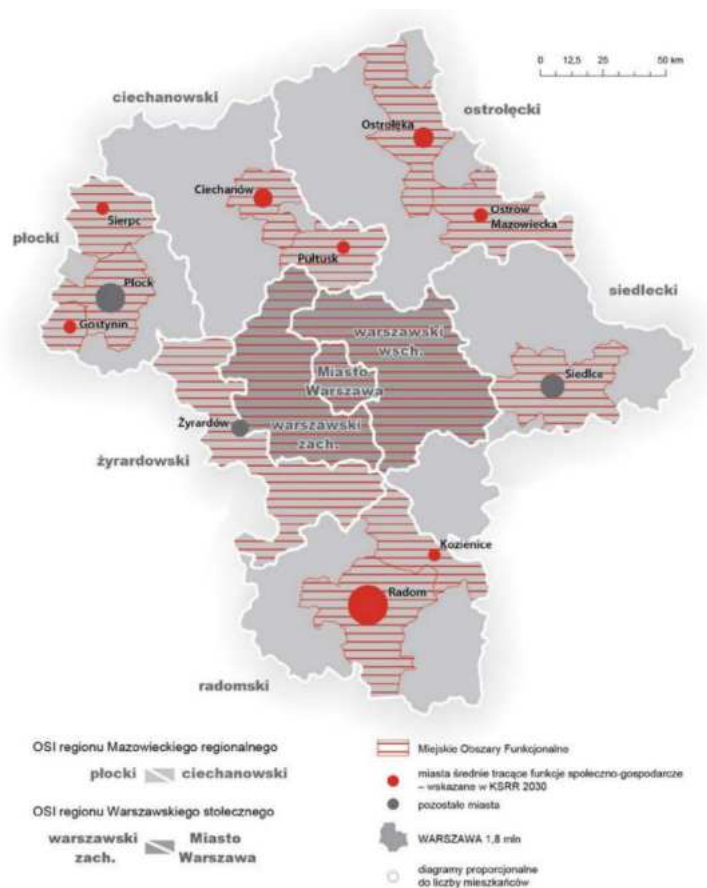
- obszar o relatywnie dobrej sytuacji demograficznej;
- miejsce wysokiej koncentracji obiektów zabytkowych;
- miejsce funkcjonowania piaseczyńsko-grójeckiej kolejki wąskotorowej.

Piaseczno, jako cała gmina, należy do dwóch typów obszarów strategicznej interwencji (OSI), którymi są:

- obszary problemowe – region Warszawski stołeczny (RWS)
- bieguny wzrostu – obszar funkcjonalny Warszawy.

Oba obszary są tożsame z zasięgiem metropolii warszawskiej. Oznacza to, że Piaseczno może liczyć na wsparcie w ramach polityki rozwoju Mazowsza w szczególności w zakresie:

- uporządkowania gospodarowania przestrzenią;
- rozwoju efektywnego transportu zbiorowego i niezmotoryzowanego;
- poprawy jakości powietrza;
- zwiększenia dostępności i efektywności usług publicznych i infrastruktury komunalnej;
- budowaniu konkurencyjności opartej na innowacjach, cyfryzacji, przemysłach przyszłości wysokiej jakości wykwalifikowanych kadrach;
- tworzenia warunków dla budowania specjalizacji regionu;
- integrowania społeczności metropolitalnej;
- wspierania trwałego i zrównoważonego rozwoju.

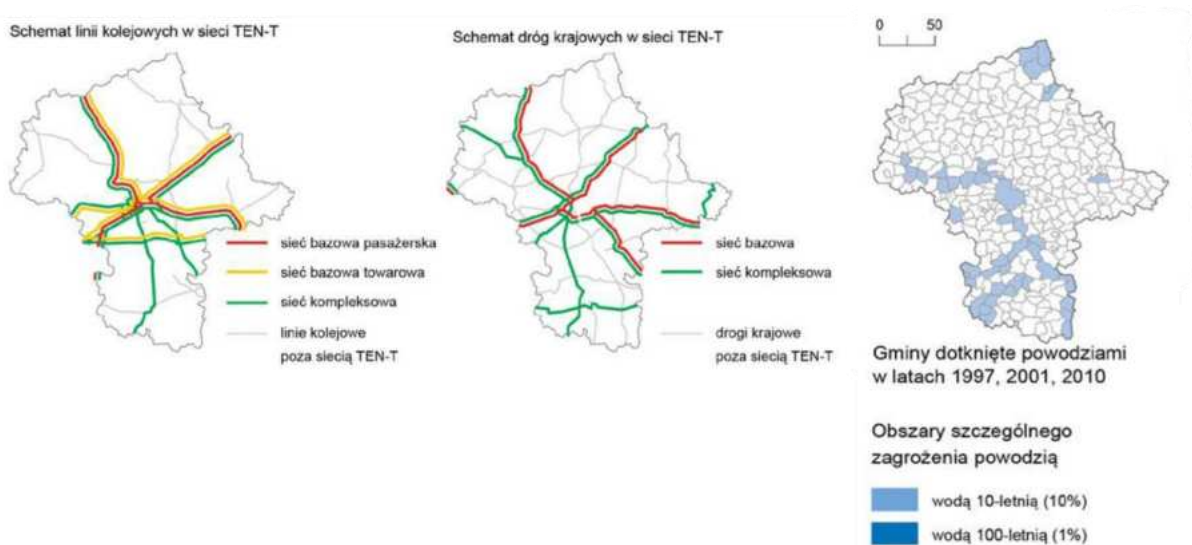

Rysunek 7. Obszary strategicznej interwencji województwa mazowieckiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego..., 2022, s. 77.

Dodatkowe wnioski wynikające z analizy strategii województwa:

1. Gmina Piaseczno położona jest obszarze wysokiego potencjału komunikacyjnego i jednocześnie w jej otoczeniu znajdują się zróżnicowane tereny pod względem struktury użytkowania.

Rysunek 8. Główne sieci transportowe i obszary dotknięte powodzią

Źródło: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego..., 2022, s. 48 i 49.

2. Gmina Piaseczno należy jednocześnie do nielicznych gmin w województwie, które dotknęła powódź.
3. Piaseczno w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa mazowieckiego położone jest w bardzo korzystnie (główne szlaki transportowe i tereny o wysokich walorach przyrodniczych).
4. Dużą niewiadomą jest obecnie ocena potencjalnego wpływu budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego za zachód od Piaseczna. Piaseczno stanowi w tej części metropolii istotny zasób terenów rolniczych.

Rysunek 9. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa mazowieckiego – metropolia warszawska

Źródło: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego..., 2022, s. 50.

3.2. Uwarunkowania wewnętrzne rozwoju miasta i gminy

Przedstawione w tej części kluczowe dane i wnioski strategiczne wynikają z analiz danych zastanych (w tym statystycznych) oraz cyklu debat strategicznych. Jeśli nie wskazano inaczej – dane statystyczne pochodzą z zasobów Głównego Urzędu Statystycznego.

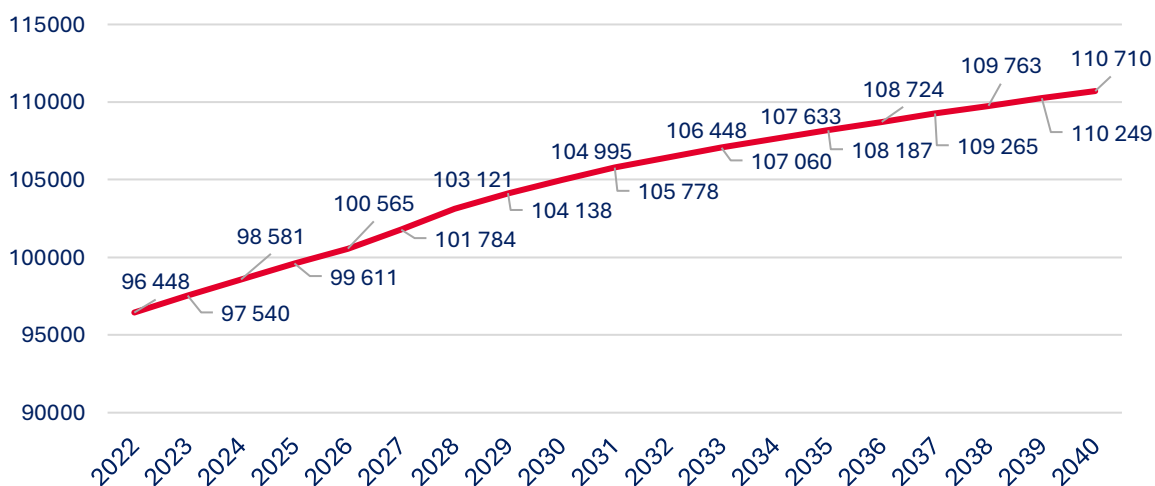
3.2.1. Funkcje miejskie i ponadlokalne

#rozwój_metropolitalny, #mobilność, #suburbanizacja, #gospodarka_i_inwestycje

3.2.1.1. Kluczowe dane

1. Gmina Piaseczno:

- jest położona w powiecie piaseczyńskim, w obszarze metropolii warszawskiej ok. 17 km. od centrum Warszawy,
- jest największą gminą miejsko-wiejską w Polsce, z prognozą wzrostu liczby ludności do ponad 110 tysięcy w 2040r – Wykres 1(druga pod względem potencjału ludnościowego gm. Wieliczka ma blisko 30 tys. mieszkańców mniej),
- jest gminą o dużych wewnętrznych różnicowaniach (32 sołectwa różnej wielkości i 50-tys. miasto Piaseczno),
- jest obszarem o wysokich walorach przyrodniczych, a jednocześnie podlega dynamicznym procesom suburbanizacji
- gmina posiada istotne powiązania komunikacyjne zarówno lokalne, jak i ponadlokalne, w tym drogę ekspresową S7, drogę krajową 79, linie kolejowe nr 8 Warszawa-Radom z dworcem PKP w Piasecznie i Zalesiu Górnym oraz liczne drogi wojewódzkie i powiatowe
- jest obszarem o wysokiej koncentracji ruchu samochodowego.

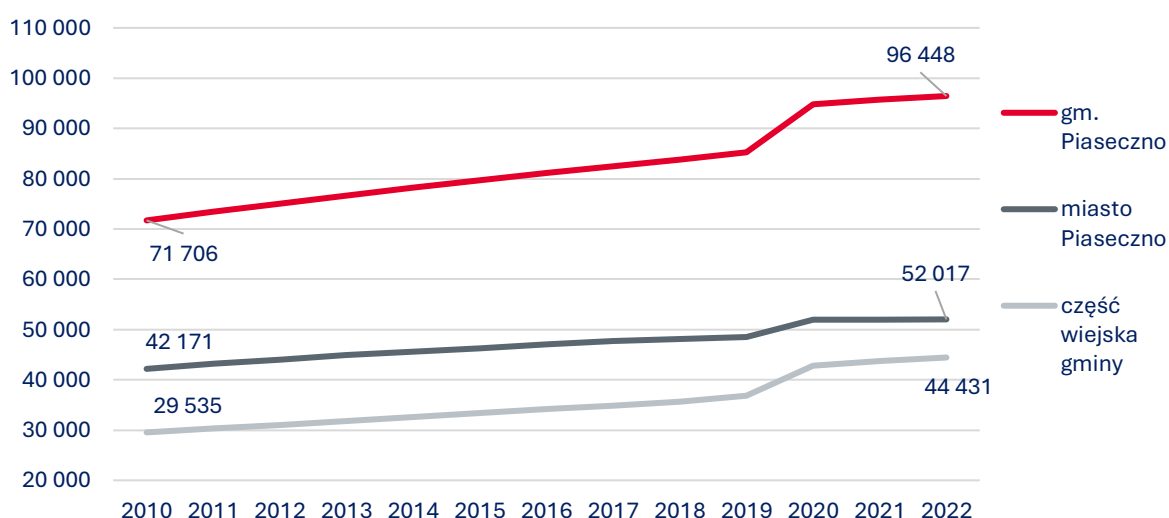

Wykres 1. Prognoza liczby ludności dla gminy Piaseczno do 2040

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

2. Miasto Piaseczno:

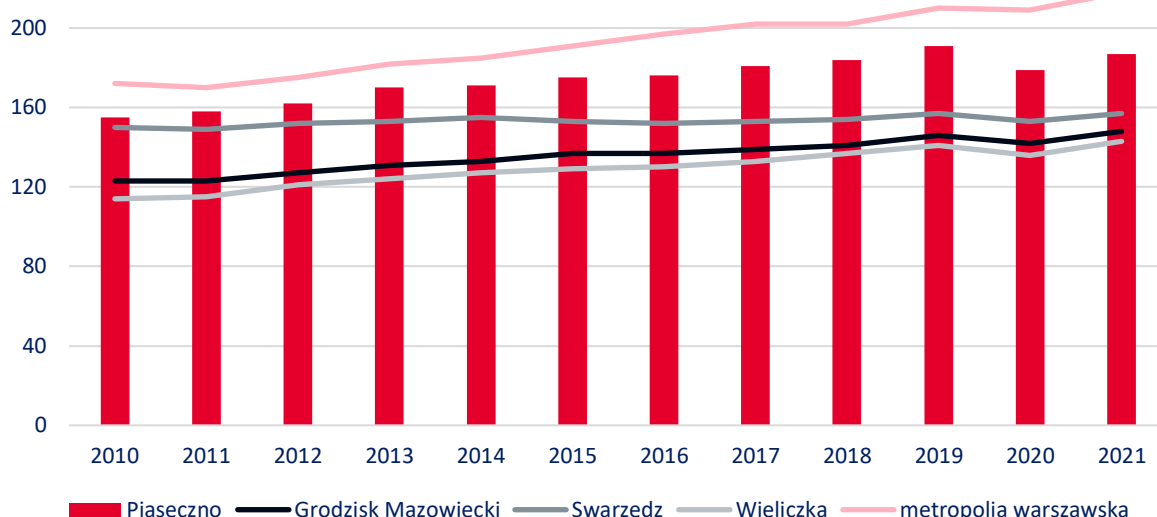
- prawa miejskie uzyskało w 1429 roku, tym samym jest jednym z najstarszych miast na Mazowszu,
 - pod koniec 2022 roku było zamieszkiwane przez 52 017 osób (4. pod względem wielkości miasto w aglomeracji warszawskiej, mniejsze jedynie od Warszawy, Legionowa i Puskowa),
 - centrum miasta leży 3 km od granicy Warszawy,
 - jest miastem powiatowym i siedzibą gminy miejsko-wiejskiej, gdzie koncentrują się istotne funkcje miejskie i ponadlokalne takie jak Urząd Miasta i Gminy oraz ponadlokalne tj. Starostwo Powiatowe, Sąd i Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji,
 - skupia główne gminne punkty usługowe, w tym edukacyjne i kultury.
3. W 2022 roku dochody własne na mieszkańca gminy Piaseczno były na poziomie 4314,38 zł. Pomiędzy rokiem 2010 a 2022 gmina zwiększyła swój dochód własny na 1 mieszkańca o ponad 150%. Poziom dochodów jest jednak niższy niż przeciętnie w gminach metropolii warszawskiej.
 4. W latach 2010-2022 nastąpił intensywny przyrost liczby mieszkańców (średnio ok. 2 tys. nowych mieszkańców rocznie) związany z procesami migracji (Wykres 2).

Wykres 2. Liczba ludności w gm. Piaseczno w latach 2010 – 2022

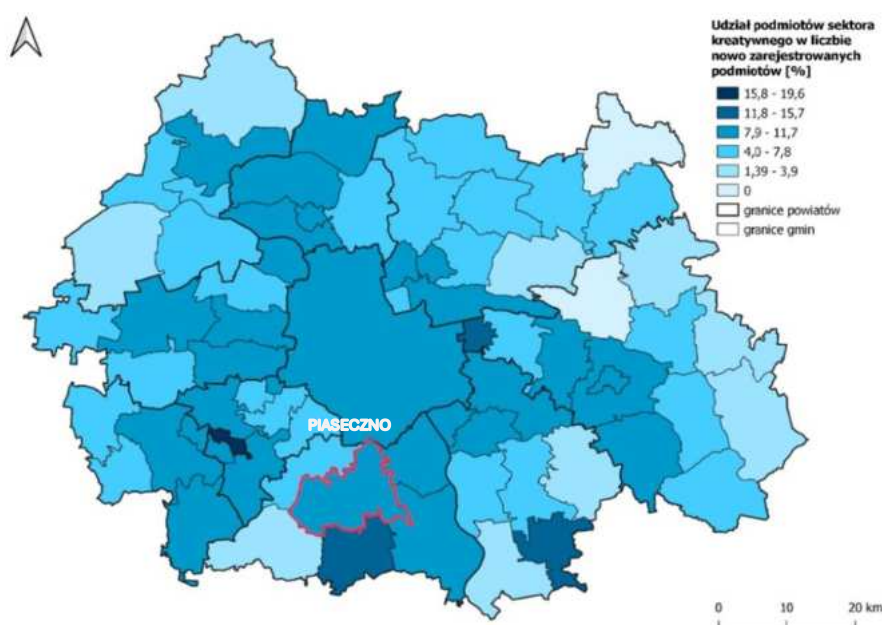
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

5. Gminę Piaseczno zamieszkuje społeczeństwo relatywnie młode, w związku z intensywnym napływem ludności w ostatnich latach. Intensywne migracje zacierają jednak obraz naturalnego starzenia się społeczeństwa.
6. Gminę charakteryzuje wysoki poziom przedsiębiorczości, zwłaszcza w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez mieszkańców (Wykres 3).
7. O specjalizacji gminy można mówić w szczególności w zakresie transportu lotniczego, magazynowania oraz działalności pocztowej i kurierskiej (działy 51-52 sekcji H), zaś o wysokiej koncentracji podmiotów w gminie Piaseczno można mówić także w przypadku działalności związanej z sekcją M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) i J (Informacja i komunikacja). Następuje także relatywnie szybki przyrost podmiotów sektora kreatywnego (Rysunek 10).

Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek 10. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów w 2022 r. (%)

Źródło: Diagnoza strategiczna na potrzeby Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku (dane BDL GUS).

8. Kompetencje w zakresie polityki gospodarczej w gminie posiada Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS).
9. Miasto Piaseczno jest w grupie najatrakcyjniejszych miast dla biznesu w kat. 50-149 tys. mieszkańców (ranking FORBES).
10. W ramach inicjatywy "Przedsiębiorcze Piaseczno" powstało Centrum Przedsiębiorczości, które jest miejscem integrującym lokalnych przedsiębiorców, oferującym wsparcie w rozwoju i prowadzeniu działalności gospodarczej oraz tworzeniu nowych miejsc pracy.

11. Gmina Piaseczno aktywnie uczestniczy w projektach drogowych, które są inwestycjami ponadlokalnymi realizowanymi przez samorząd województwa mazowieckiego (np. przebudowa drogi wojewódzkiej 721) oraz Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) (np. w zakresie przebudowy drogi krajowej 79).

3.2.1.2. Wnioski strategiczne: Funkcje miejskie i ponadlokalne

- Wniosek 1. Korzyści z położenia.** Położenie gminy Piaseczno tuż obok Warszawy stanowi zarówno szansę, jak i wyzwanie dla jej rozwoju, co dla władz gminy oznacza staranne i przemyślane zarządzanie procesami zrównoważonego wzrostu gminy.
- Wniosek 2. Zróżnicowanie wewnętrzne.** Zróżnicowanie funkcji pełnionych przez gminę wynika z jej wewnętrznej różnorodności funkcjonalnej. Gmina Piaseczno to gmina wiejsko-miejska, a miasto Piaseczno to siedziba władz powiatu piaseczyńskiego i gminy Piaseczno oraz ważny ośrodek instytucji państwowych. Duże wewnętrzne zróżnicowanie jest zagadnieniem, które należy uwzględnić w strategiach rozwoju, aby sprostać specyficznym wymaganiom każdej z jednostek gwarantując równomierne i kompleksowe wsparcie dla wszystkich obszarów gminy Piaseczno.
- Wniosek 3. Powiązania transportowe.** Położenie gminy Piaseczno oraz jej powiązania z Warszawą i regionem wymagają konsekwentnego rozwoju wysokiej jakości powiązań transportowych – drogowych, kolejowych i rowerowych – jako kluczowego elementu poprawy mobilności mieszkańców i dostępności gospodarczej. Transport staje się kluczowym czynnikiem uruchamiającym wiele strategicznych możliwości rozwoju gminy. Niezbędne jest dalsze wzmacnianie powiązań metropolitalnych oraz usprawnianie wewnętrznej sieci komunikacyjnej, z uwzględnieniem nowoczesnych i zrównoważonych rozwiązań transportowych.
- Wniosek 4. Suburbanizacja.** To duże wyzwanie, bo przyciąga młode społeczeństwo, ale prowadzi do intensywnej zabudowy, wymagając jednocześnie inwestycji publicznych. Istotne jest zrównoważone planowanie rozwoju z kontrolą zabudowy, inwestycjami publicznymi, partycypacją społeczną i współpracą międzygminną.
- Wniosek 5. Problemy związane z ruchem drogowym.** Wysoka intensywność ruchu samochodowego wymaga rozwiązań zmniejszających zatłoczenie, takich jak rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego i infrastruktury rowerowej.
- Wniosek 6. Relacje z otoczeniem.** Gmina Piaseczno jest gminą otwartą na relacje z otoczeniem, a podejmowana współpraca odbywa się zarówno w skali mikro (wspólnoty lokalne), jak i makro (ponadlokalnie, np. w ramach Stowarzyszenia Metropolia Warszawa). Aktywna współpraca gminy Piaseczno na różnych skalach, zarówno lokalnej, jak i ponadlokalnej, jest kluczowa dla udziału w ważnych projektach infrastrukturalnych i inwestycjach oraz inicjatywach lokalnej społeczności.
- Wniosek 7. Specjalizacje gospodarcze.** Gmina Piaseczno jest atrakcyjnym obszarem dla lokalizacji działalności gospodarczej z uwagi na dogodne połączenie z Warszawą oraz dodatnie saldo migracji skutkujące zintensyfikowanym rozwojem drobnej przedsiębiorczości. Promowanie przedsiębiorczości i innowacji w sektorach gospodarki, jak inicjatywa "Przedsiębiorcze Piaseczno", jest potrzebne dla rozwoju lokalnego biznesu oraz stymulowania wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy.

Wniosek 8. Atrakcyjność biznesowa. Bliskie sąsiedztwo z Warszawą oraz rozwijający się OMW to duży bodziec dla rozwoju przedsiębiorczości w Piasecznie, które już nie chce trwać w schemacie „miasta sypialni” tylko konsekwentnie podnosić inwestycyjną atrakcyjność gminy i przyciągać wykwalifikowanych pracowników. Ożywienie historycznej dzielnicy przemysłowej oraz rozwój terenów inwestycyjnych wokół trasy S-7 będą znaczącym impulsem dla rozwoju gospodarki gminy.

Wniosek 9. Rozwój przestrzeni publicznej w Piasecznie. Samorząd gminy realizuje projekty mające na celu wzmacnianie funkcji miastotwórczej Piaseczna, tj. wizja rozwoju śródmieścia „Piaseczno od nowa”, studia urbanistyczne dla otoczenia dworca PKP oraz terenów wokół przebudowywanej DK79. Rozpoczęte inicjatywy wymagają kontynuacji i dalszego rozwoju w kierunku kreowania bezpiecznej i przyjaznej dla mieszkańców przestrzeni publicznej.

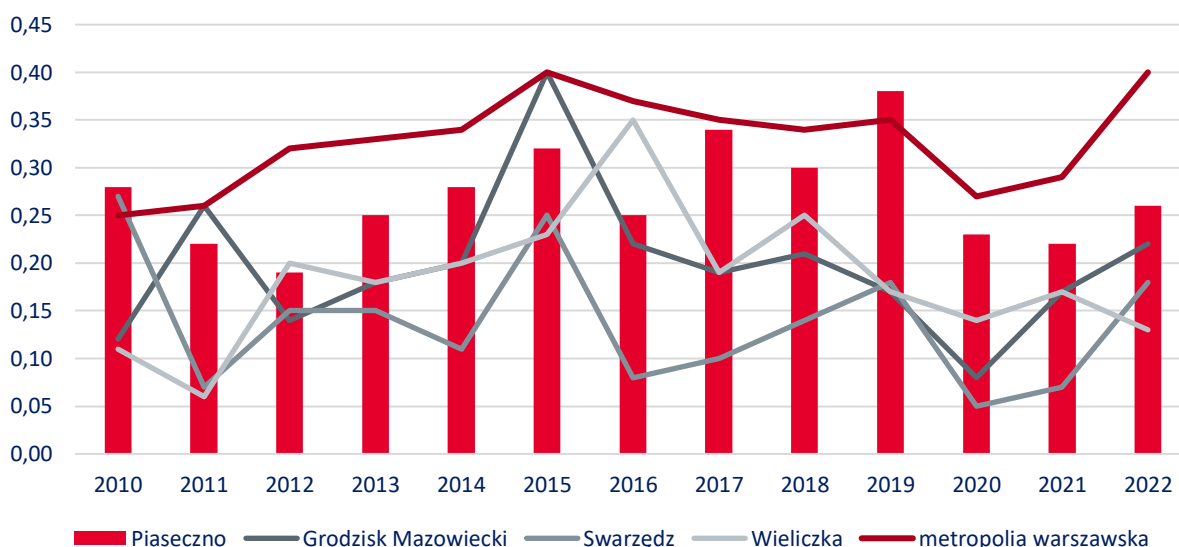
3.2.2. Wewnętrzna różnorodność i tożsamość

#partycypacja_społeczna, #kultura, #tożsamość_lokalna, #dziedzictwo

3.2.2.1. Kluczowe dane

1. W gminie Piaseczno co roku rejestrują działalność nowe organizacje pozarządowe (Wykres 4). Obecnie:

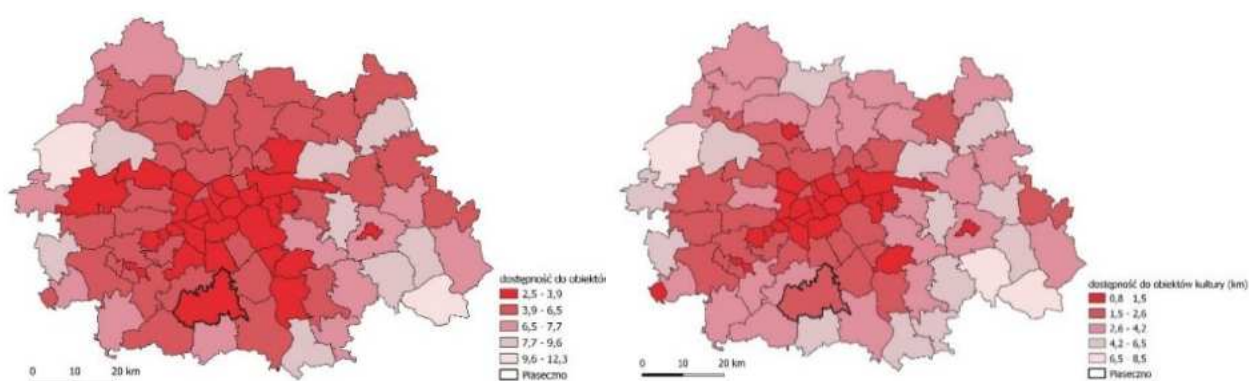
- działają między innymi: Stowarzyszenie Inicjatywa Kobiety Piaseczno, Stowarzyszenie Kobiet Ziemi Piaseczyńskiej, Stowarzyszenie Nasz Żabieniec,
- funkcjonują także organy doradcze, które współpracują z Urzędem Miasta i Gminy, w tym: Młodzieżowa Rada Gminy, Rada Seniorów, Rada Kobiet, Rada Oświatowa, Rada Działalności Pożytku Publicznego, Rada Sportu, Zespół konsultacyjny ds. dziedzictwa kulturowego,
- aktywne są liczne kluby sportowe specjalizujące się w dyscyplinach tj. jazda na łyżwach, hokej, kolarstwo, piłka nożna, piłka ręczna).

Wykres 4. Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców w latach 2010-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

2. Na terenie gminy Piaseczno działa osiem ośrodków wsparcia w formie Klubów Seniora, w tym dwa Kluby Senior+ oraz Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Przystań pod Klonami”. Łącznie, Kluby Seniora w Piasecznie i okolicach zrzeszają ponad sześciuset członków.
3. Mieszkańcy gminy Piaseczno biorą czynny udział w planowaniu rozwoju gminy – w ramach budżetu obywatelskiego 2022 wybrali do realizacji 15 projektów.
4. Przeciętny poziom frekwencji w gminie Piaseczno w wyborach samorządowych jest nieznacznie niższy od wartości dla całej metropolii warszawskiej i niższy od mediany dla wszystkich gmin w Polsce.
5. Gminę Piaseczno charakteryzuje wysoka na tle innych gmin metropolii warszawskiej dostępność (zarówno czasowa, jak i przestrzenna) do obiektów kultury (

6. Rysunek 11).

Rysunek 11. Dostępność czasowa (w min.*) i przestrzenna (km*) do obiektów kultury w metropolii warszawskiej

* średnia dostępność wyliczona dla bibliotek oraz centrów kultury, domów kultury, ośrodków kultury, klubów i świetlic.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (Wskaźniki dostępności terytorialnej mieszkańców Polski do wybranych obiektów użyteczności publicznej).

7. Trzy kluczowe instytucje kultury działające w Piasecznie to: Centrum Kultury, Biblioteka Publiczna i Muzeum Piaseczna.
8. Historia Piaseczna jest zachowana w licznych obiektach zabytkowych, piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz historycznym układzie urbanistycznym miasta.
9. Piaseczno zainwestowało w remonty i rewitalizacje własnych obiektów zabytkowych tj. Park Miejski im. Książąt Mazowieckich, Stara Plebania, Poniatówka, Dom Zośki, stara remiza.
10. Gmina udziela dotacji na remonty zabytkowych obiektów znajdujących się w rękach prywatnych, wpisanych do rejestru zabytków bądź objętych GEZ.
11. W 2019 r. Rada Miejska w Piasecznie uchwaliła tzw. uchwałę krajobrazową, która daje możliwość lokalnego regulowania kwestii związanych z obecnością szyldów, reklam, małej architektury i ogrodzeń.

3.2.2.2. Wnioski strategiczne: Wewnętrzna różnorodność i tożsamość

- Wniosek 1. Partycypacja społeczna.** Aktywność społeczna w gminie Piaseczno, mierzona liczbą organizacji pozarządowych oraz zaangażowaniem mieszkańców w budżet obywatelski, jest na wysokim poziomie, co daje duże szanse na uspołecznione działania wdrażające różne projekty, jak i samą strategię rozwoju gminy. Wysoka frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych może być traktowana jako przejaw wzrostu zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne. Wspierając organizacje pozarządowe, rozwijając organy doradcze, kontynuując budżet obywatelski i zachęcając do udziału w wyborach samorządowych, gmina angażuje mieszkańców w procesy decyzyjne oraz działania mające na celu rozwój naszej społeczności.
- Wniosek 2. Projekty socjalne.** Aby wspierać aktywizację seniorów i promować ideę miasta wielopokoleniowego, należy rozwijać inicjatywy społeczne, które integrują różne pokolenia poprzez wspólne projekty i działania.
- Wniosek 3. Kultura w centrum.** Gmina Piaseczno posiada potencjał do stania się „HUB-em” kulturalnym w metropolii warszawskiej z uwagi na wysoki poziom działań związanych z kulturą, rozwój obiektów użyteczności publicznej oraz inwestycje w renowację zabytków. Istotne jest skoncentrowanie się na poszukiwaniu i kreowaniu marki gminy Piaseczno.
- Wniosek 4. Plany rozwoju kultury.** Zapewnienie skutecznej współpracy między instytucjami kulturalnymi oraz określenie priorytetów rozwoju kultury wymaga ustalenia spójnych planów działania i zrozumienia potrzeb społeczności lokalnej.
- Wniosek 5. Rozwój infrastruktury kulturalnej.** Budowa sali teatralno-widowiskowej w Piasecznie jest kluczowym celem dla rozwoju życia kulturalnego, ale równie ważne jest systematyczne inwestowanie w ulepszanie pozostałej infrastruktury kulturalnej.
- Wniosek 6. Zachowane dziedzictwo.** Tożsamość Piaseczna to wielowiekowa historia zachowana w obiektach wpisanych do rejestru zabytków i GEZ oraz zbliżająca się rocznica nadania praw miejskich w 1429 r. Istotnym czynnikiem kształtowania lokalnej tożsamości i przedmiotem zintensyfikowanej polityki władz lokalnych powinny być także: historyczny układ urbanistyczny miasta Piaseczna, objęty ochroną Mazowieckiego Konserwatora Zabytków; miasta - ogrody w Zalesiu Dolnym, Zalesiu Górnym i Złotokłosie. Wykorzystanie lokalnego dziedzictwa może sprawić, że Piaseczno stanie się ciekawym i fascynującym miejscem z pięknymi zabytkami i stanowić istotną atrakcję turystyczną Mazowsza.
- Wniosek 7. Sieć lokalnych centrów.** Struktura osadnicza gminy Piaseczno stwarza możliwość wykreowania sieci lokalnych centrów z ofertą usług publicznych, które będą stanowiły również czynnik kształtujący tożsamość lokalną. Rozwój lokalnych centrów może wzmacniać więź społeczną i poczucie przynależności do gminy, budując silniejszą wspólnotę.
- Wniosek 8. Miejsca aktywności społecznej.** Wraz z ekspansją nowych obszarów mieszkaniowych wzrasta potrzeba tworzenia miejsc aktywności społecznej, takich jak świetlice wiejskie i place sołeckie. Dalsze inwestowanie w infrastrukturę społeczną zaspokoi rosnące potrzeby lokalnej społeczności i wspomaga integrację mieszkańców.

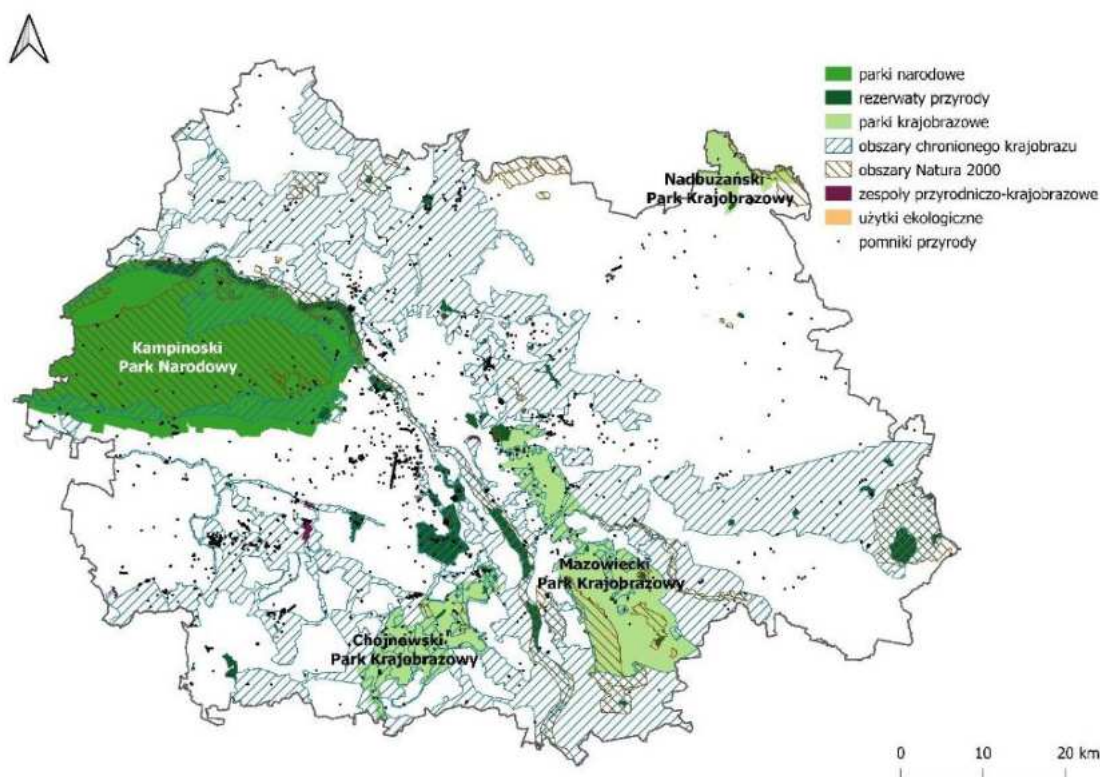
Wniosek 9. Ład wizualny. Kontynuacja realizacji postanowień uchwały krajobrazowej wymaga podejmowania inicjatyw zmierzających do wdrożenia regulacji dotyczących porządkowania krajobrazu i zachowania ładu wizualnego

3.2.3. Dbłość o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowym

#ochrona_przyrody, #turystyka_ekologiczna, #rezerваты

3.2.3.1. Kluczowe dane

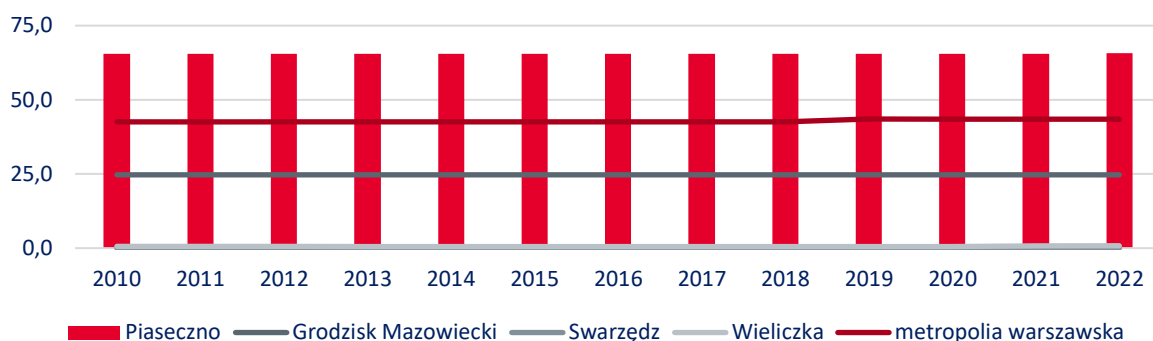
1. O wyjątkowych walorach przyrodniczych gminy Piaseczno świadczą:
 - wysoki wskaźnik lesistości (27%),
 - bardzo wysoki odsetek powierzchni obszarów chronionych w ogólnej powierzchni gminy (zob. Wykres 5),
 - dolina rzeki Jeziorki wraz z dopływami,
 - 5 rezerwatów przyrody,
 - 2 użytki ekologiczne oraz zespół przyrodniczo-krajobrazowy,
 - Chojnowski Park Krajobrazowy i jego otulina wraz z dwoma obszarami Natura 2000 (Rysunek 12),
 - pomniki przyrody (155 drzew i dwa głązy),
 - Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu (ochrona ekologiczna oraz ochrona urbanistyczna).

Rysunek 12. Chojnowski Park Krajobrazowy jako element Obszarów Chronionych Metropolii Warszawskiej

źródło opracowania na podstawie danych geoprzestrzennych GDOŚ dostęp 10.12.2023 r.

2. Turystyczno-wypoczynkowa infrastruktura gminy Piaseczno to piesze i rowerowe szlaki turystyczne, ścieżki edukacyjne, spływ kajakowy Jeziorką, piaseczyńska kolejka wąskotorowa, Górki Szymona, Ośrodek wypoczynkowy w Zalesiu, Zimne Doły i rowerowy single-track, kluby jeździeckie, korty tenisowe
3. W 2021 roku na terenie gminy Piaseczno udzielono ponad 9100 noclegów turystom zagranicznym (rok wcześniej było to niecałe 7300 noclegów). Łącznie z noclegów na terenie gminy skorzystało w 2021 roku 3720 turystów zagranicznych. Ruch turystyczny jest niższy niż średnio w metropolii warszawskiej.

Wykres 5. Udział obszarów chronionych w ogólnej powierzchni w latach 2010-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

3.2.3.2. Wnioski strategiczne: Dbłość o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowym

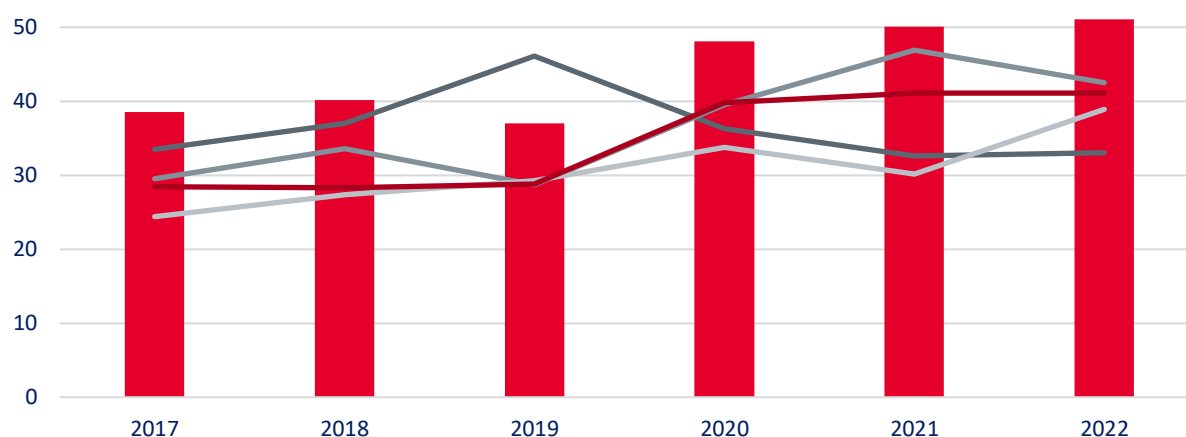
- Wniosek 1. Ochrona i dostępność rzeki Jeziorki.** Rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców wymaga opracowania spójnej polityki zarządzania rzeką Jeziorką, łączącej skuteczną ochronę ekosystemu z zapewnieniem kontrolowanej dostępności dla mieszkańców i turystów.
- Wniosek 2. Przyroda jako fundament naszego rozwoju.** Ochrona zasobów przyrodniczych gminy wpisuje się w opracowywaną politykę OMW zakładającą odtworzenie tzw. zielonego pierścienia i zielonych powiazań, co wymaga stałego monitoringu, odbudowy korytarzy ekologicznych i powoływanie nowych form ochrony przyrody.
- Wniosek 3. Monitoring środowiska.** Niezbędne jest usprawnienie monitoringu środowiska poprzez zwiększenie i równomierne rozmieszczenie stacji pomiarowych, aby skutecznie zbierać dane dotyczące emisji zanieczyszczeń powietrza, wód i gleb oraz kontrolowania wpływu działalności człowieka na ekosystemy.
- Wniosek 4. Zrównoważony wypoczynek.** Walory przyrodnicze gminy, w połączeniu z dostosowaną infrastrukturą turystyczno-rekreacyjną, powinny wspierać rozwój zielonego wypoczynku, promującego aktywność w harmonii z naturą i wzmacniającą lokalną atrakcyjność turystyczną.
- Wniosek 5. Rozwój rekreacji, szanującej zasoby przyrody.** Gmina Piaseczno powinna rozwijać ofertę rekreacyjną i turystyczną, wykorzystując bliskość Warszawy oraz lokalny potencjał kulturalny, przy jednoczesnym zachowaniu zasobów przyrodniczych. Kreowanie miejsc aktywnego wypoczynku musi opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju.

3.2.4. Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania

#energia_odnawialna, #ekologiczny_transport, #czyste_powietrze, #gospodarka_odpadami

3.2.4.1. Kluczowe dane

1. W ostatnich latach następuje wzrost udziału odpadów z gospodarstw domowych zebranych selektywnie i ich udział w ogóle odpadów jest wyższy niż średnio w metropolii warszawskiej (Wykres 6).
2. Gmina Piaseczno prowadzi działania na rzecz redukcji zanieczyszczeń powietrza na jej obszarze. Wśród kluczowych wymienić można: dotacje na wymianę kotłów węglowych, dofinansowanie instalacji solarnych i pomp ciepła, inwestycje w system monitorowania jakości powietrza, działania edukacyjne i informacyjne czy budowę stacji ładowania samochodów elektrycznych.
3. Specjalny oddział Straży Miejskiej w Piasecznie wyposażony został w EkoPatrol, specjalistyczny pojazd i urządzenia do badania czystości powietrza który w 2023 r. przeprowadził 3000 kontroli w tym kontrole palenisk domowych.
4. Gminna spółka Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji uruchomiła inwestycję w odnawialne źródła energii, które pokrywają 20% całkowitego zapotrzebowania spółki na prąd
5. Gmina inwestuje w system wypożyczania rowerów miejskich, nowe ścieżki rowerowe i stojaki na rowery, promując tym alternatywne formy mobilności.
6. Wyzwaniem jest monitoring w zakresie negatywnego wpływu ludzkiej aktywności na ekosystemy.

Wykres 6. Odpady z gospodarstw domowych zebrane selektywnie w latach 2017-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

3.2.4.2. Wnioski strategiczne: Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania

Wniosek 1. Redukcja zanieczyszczeń powietrza. Pomimo licznych działań i nakładów finansowych wciąż wyzwaniem w gminie Piaseczno jest wysoka jakość powietrza co wymaga dalszego rozwijania EkoPatrolu, kontynuowania dotacji na ekologiczne źródła ogrzewania oraz inwestowania w monitorowanie jakości powietrza i kampanie edukacyjne.

Wniosek 2. Inwestycje w ekologiczny transport. W związku z intensyfikacją działań na rzecz poprawy jakości powietrza i popularyzacji transportu niskoemisyjnego, w niedalekiej przyszłości potrzebne będą kolejne inwestycje w infrastrukturę ładowania pojazdów elektrycznych, aby wspierać przejście na ekologiczne środki transportu.

Wniosek 3. Rozwój zielonej mobilności. Promowanie transportu niskoemisyjnego oraz alternatywnych, przyjaznych środowisku form transportu, takich jak system rowerów miejskich i rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, stanowi istotny element ekologii codziennej i walki z zanieczyszczeniem powietrza.

Wniosek 4. Odnawialne źródła energii i energetyczna niezależność. Warunkiem budowania poczucia bezpieczeństwa i wysokiej jakości życia w gminie będą działania ukierunkowane na bezpieczeństwo energetyczne oparte na odnawialnych źródłach energii poprzez zwiększenie udziału OZE w dostawach energii dla gminy i przedsiębiorstw, rozwój lokalnych projektów takich jak farmy słoneczne, geotermalne i biogazowe oraz budowę zdecentralizowanego systemu ciepłowniczego o sumarycznej mocy nominalnej 76 MW.

Wniosek 5. Zrównoważone zarządzanie odpadami. Pomimo dość wysokiej wartości wskaźnika selektywnej zbiórki odpadów, zagadnienie gospodarki obiegu zamkniętego będzie wymagało w najbliższych latach intensywnych działań takich jak promowanie segregacji odpadów i recyklingu wśród mieszkańców, oraz kontynuacja zwiększania selektywnej zbiórki odpadów z gospodarstw domowych, aby utrzymać przewagę nad średnią w metropolii warszawskiej.

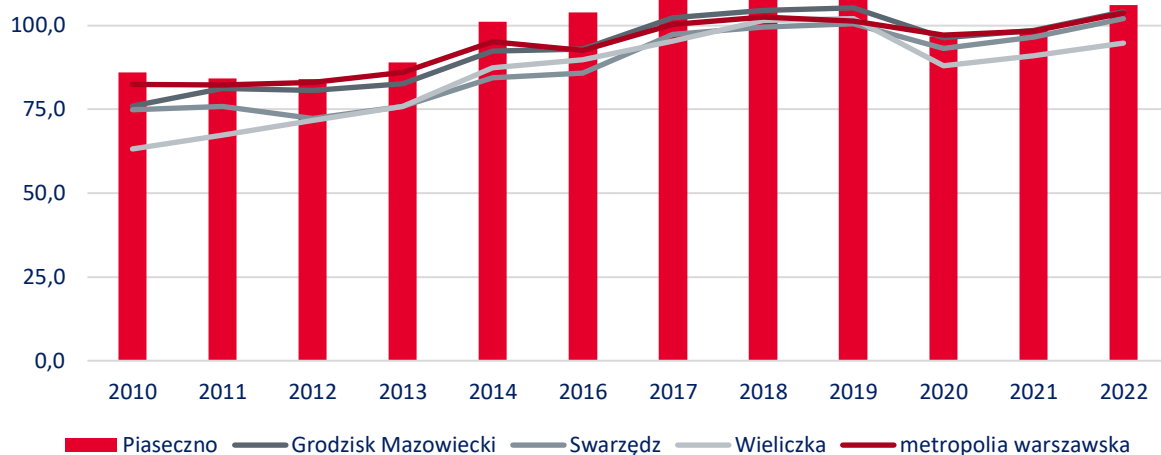
Wniosek 6. Monitoring środowiska jako narzędzie zarządzania ekologią. Rozbudowa systemu monitoringu jakości powietrza, wód i gleb oraz bieżąca kontrola wpływu działalności człowieka na środowisko pozwolą na skuteczne reagowanie i wdrażanie działań ograniczających emisje i zanieczyszczenia, wspierając codzienną dbałość o zdrowe otoczenie.

3.2.5. Satysfakcjonująca samowystarczalność

#edukacja, #usługi_publiczne, #sport_i_rekreacja, #nowoczesna_administracja

3.2.5.1. Kluczowe dane

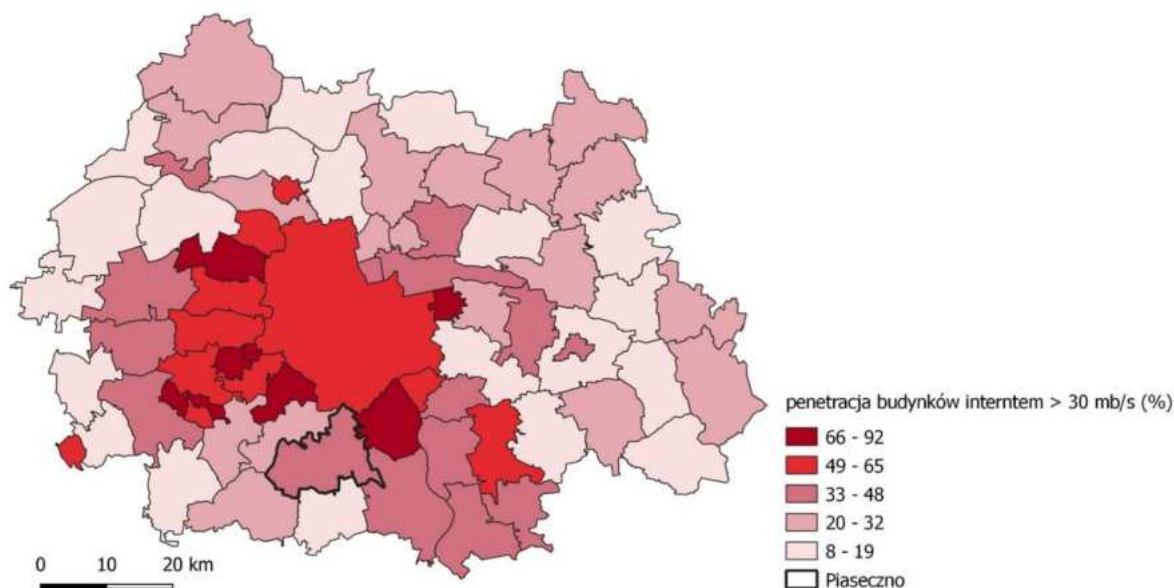
1. Stale dodatni przyrost naturalny w gminie wpływa na potrzebę rozwoju usług opieki nad dziećmi. W tym zakresie gminę Piaseczno charakteryzują następujące cechy:
 - dobrze rozwinięty system opieki przedszkolnej (funkcjonuje 27 przedszkoli publicznych i 30 niepublicznych) i wysoki odsetek dzieci uczęszczających do przedszkoli (106,2%, zob. Wykres 7),
 - wzrost odsetka dzieci objętych opieką w żłobkach (w 2022 roku 16,6%), który jest jednak niższy niż generalnie w metropolii warszawskiej,
 - dobrze rozwinięty system oświaty – w gminie funkcjonuje 11 publicznych i 7 niepublicznych szkół podstawowych oraz 9 szkół ponadpodstawowych.
2. Gmina Piaseczno, mimo rozwiniętego systemu szkolnictwa, jest gminą, z której najwięcej osób z całej metropolii warszawskiej dojeżdża do szkoły w Warszawie.

Wykres 7. Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat uczęszczających do przedszkola (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

3. W gminie Piaseczno występuje wyższa niż przeciętnie w metropolii warszawskiej dostępność do internetu o prędkości > 30 mb/s. Problem z dostępem do internetu występuje zwłaszcza w zachodniej części gminy, choć tzw. „białe plamy” występują również w mieście Piaseczno (Rysunek 13).

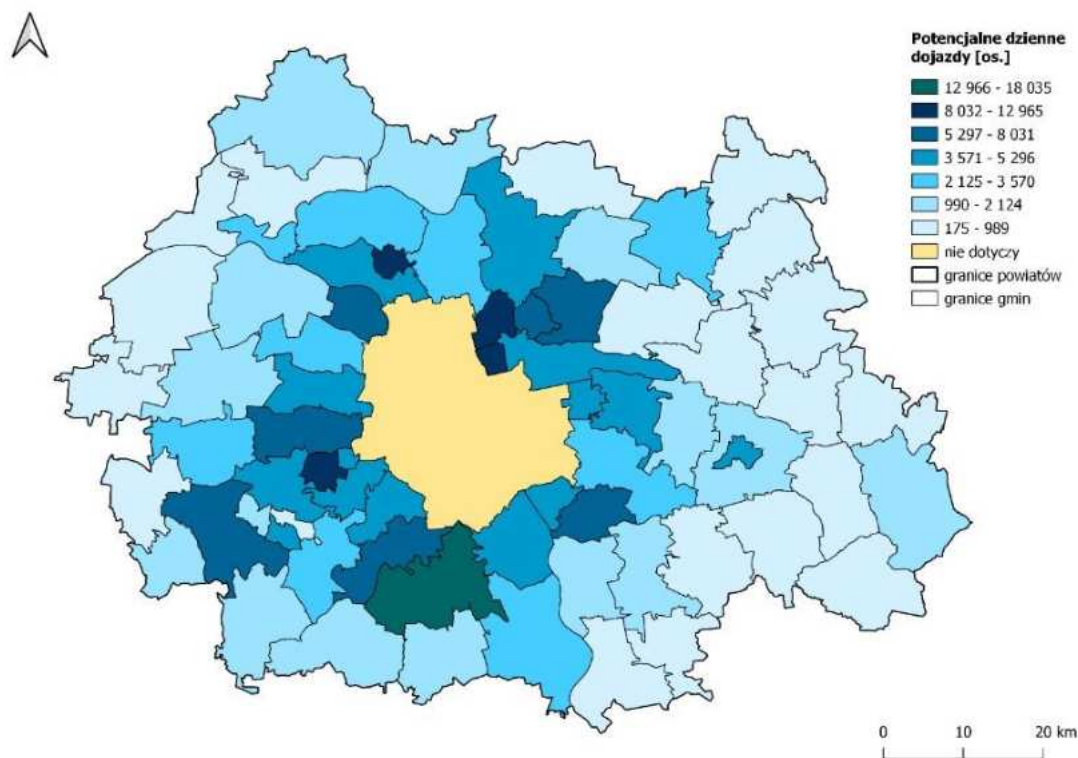

Rysunek 13. Penetracja budynkowa internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s (%)

wartość wyliczona jako średnia arytmetyczna z wartości dla wszystkich gmin metropolii warszawskiej,
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE.

4. Gminę Piaseczno charakteryzuje przeciętna (w skali metropolii warszawskiej) dostępność do usług edukacyjnych i zdrowotnych. Jako problem mieszkańcy zgłaszają zarówno możliwość sprawnego dotarcia (np. w zakresie funkcjonowania komunikacji publicznej), jak i dostępności potrzebnych usług (np. lekarzy specjalistów).

5. Wydatki na transport publiczny wzrosły z ok. 15 mln zł. w 2018 r. do blisko 30 mln zł w 2024 r.
6. W ramach polityki związanej z ograniczaniem ruchu samochodowego i popularyzacji transportu zbiorowego, gmina Piaseczno wdraża liczne działania, tj. organizacja darmowych przejazdów (linie „L”) dla posiadaczy Piaseczyńskiej Karty Mieszkańca, współorganizacja transportu publicznego z gminami sąsiednimi czy partycypacja w kosztach organizacji linii autobusowych organizowanych przez ZTM Warszawa. Mieszkańcy zgłaszają postulaty związane z dalszym rozwojem komunikacji, które dotyczą m.in. częstotliwości funkcjonowania linii i lepszego skomunikowania poszczególnych miejscowości w gminie.
7. Działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa dotyczą: stworzenia strefy Kiss&Ride dla 8 szkół podstawowych, poprawy organizacji ruchu na drogach poprzez wprowadzanie strefy TEMPO 30, wynoszenie skrzyżowań i instalowanie progów zwalniających, doświetlenia przejść dla pieszych i ulic, nowoczesne centrum dyspozytorskie działające 24h/dobę, wspieranie techniczne i finansowe 8 OSP.
8. W gminie Piaseczno występuje relatywnie niski poziom bezrobocia (w 2022 roku – 2,0% osób w wieku produkcyjnym). Piaseczno jest gminą, z której najwięcej osób (z całej metropolii warszawskiej) dojeżdża do pracy do Warszawy. Według danych NSP 2021 było to ponad 15 tys. osób. Generowane są także znaczne przepływy w zakresie dojazdów do szkół (Rysunek 14).

Rysunek 14. Potencjalne dzienne dojazdy do Warszawy związane z pracą i szkołą (os*)

Źródło: Diagnoza strategiczna na potrzeby Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku (dane GUS).

9. Gmina Piaseczno posiada wiele obiektów sportowych: Stadion Miejski w Piasecznie, halę sportową, 4 kompleksy Orlik, basen, 7 gminnych stadionów piłkarskich, Tor modelarski RC, skate-park w Piasecznie i Wólce Kozodawskiej, singletrack w Zalesiu Górnym, 27 placów zabaw oraz 23 siłownie na otwartym powietrzu. W trakcie realizacji są ważne inwestycje

10. Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji to jednostka powołana w 1998 roku, która zajmuje się organizacją zajęć sportowo-rekreacyjnych stanowiących uzupełnienie bogatej oferty klubów i stowarzyszeń sportowych
11. Malejąca liczba gospodarstw rolnych o powierzchni 1 ha w gminie Piaseczno, która w 2023 roku wyniosła 1 239 sztuk, pokazuje spadek znaczenia rolnictwa mimo potencjału w zachowaniu kompleksów gruntów rolnych, w tym III klasy (Rysunek 15).

- Strona | 31

3.2.5.2. Wnioski strategiczne: Satysfakcjonująca samowystarczalność

- Wniosek 1. Rozwój infrastruktury społecznej i edukacyjnej.** Dalszy rozwój gminy wymaga inwestycji w infrastrukturę społeczną, szczególnie w rozbudowę placówek edukacyjnych i opiekuńczych, takich jak nowe zespoły przedszkolno-szkolne i żłobkowe. Kluczowe jest także zapewnienie nowoczesnych warunków funkcjonowania tych usług, w tym poprawa dostępu do szybkiego internetu oraz rozwiązanie problemów kadrowych i zwiększenie dostępności opieki żłobkowej.
- Wniosek 2. Zawody przyszłości.** Kluczowe jest kontynuowanie oraz podejmowanie nowych działań na rzecz ciągłego podnoszenia jakości edukacji, przygotowując uczniów do przyszłych zawodów związanych z gospodarką przyszłości.
- Wniosek 3. Ulepszenie dostępności opieki zdrowotnej.** Pomimo widocznego rozwoju sieci placówek opieki zdrowotnej, sytuacja w gminie Piaseczno jest nieco gorsza niż w najlepszych gminach w metropolii warszawskiej. Kluczowe mogą okazać się działania podnoszące poziom komunikacji wewnątrzgminnej i szybkość dotarcia do placówek, jak również tworzenie lokalnych centrów oferujących usługi opieki zdrowotnej
- Wniosek 4. Poprawa dostępności Internetu.** W gminie potrzebne są inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną i poprawa zarówno dostępności, jak i jakości funkcjonowania Internetu, w tym skupienie się na eliminacji "białych plam" i zapewnienie równomiernej dostępności do szybkiego Internetu, szczególnie w zachodniej części gminy.
- Wniosek 5. Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.** Dynamicznie rozwijająca się gmina w szczególności jej północną część – Józefostaw i Julianów wymagają dalszej rozbudowy infrastruktury sportowej oraz zwiększanie jej dostępności dla mieszkańców.
- Wniosek 6. Wzmacnianie sportu i rekreacji jako element atrakcyjności gminy.** Gmina Piaseczno posiada duży potencjał inwestycyjny w zakresie rozbudowy infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Rozwój terenów takich jak stadion miejski w Piasecznie, ośrodek sportowy i IRS w Żabieńcu oraz „Glinianki” w Gołkowie przyczyni się do zwiększenia aktywności fizycznej mieszkańców, wzrostu atrakcyjności gminy dla turystów oraz wsparcia lokalnej gospodarki poprzez generowanie dodatkowych przychodów.
- Wniosek 7. Dostępny i zrównoważony transport publiczny jako element usług lokalnych.** Zapewnienie sprawnego i niskoemisyjnego transportu publicznego jest kluczowe dla poprawy dostępności do usług, edukacji i miejsc pracy zarówno w obrębie gminy, jak i w relacjach z Warszawą. W obliczu najwyższych dziennych migracji w skali metropolii, konieczne są dalsze inwestycje w rozwój transportu dostosowanego do potrzeb różnych grup społecznych, w tym realizacja punktów przesiadkowych i integracja systemów komunikacji. Szansą na poprawę jakości i dostępności usług transportowych jest ustawa o metropolii warszawskiej (OMW), wspierająca komfortowy, szybki i przystępny finansowo transport w skali gminy i metropolii.
- Wniosek 8. Poprawa bezpieczeństwa.** Kontynuacja priorytetowych działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa obejmuje rozwój infrastruktury i systemów zapewniających ochronę mieszkańców, integrację działań jednostek ratowniczych oraz organizację

przestrzeni publicznych, szczególnie wokół placówek edukacyjnych. Dodatkowo, należy kontynuować wdrażanie programów edukacyjnych dla wszystkich uczestników ruchu drogowego.

Wniosek 9. Ekologiczny system żywnościowy. Gmina ma możliwość rozwijania ekologicznego rolnictwa i systemu żywnościowego, dzięki dużemu udziałowi terenów rolnych, znaczeniu lokalnych targowisk oraz rosnącemu zainteresowaniu zdrową, ekologiczną żywnością.

Wniosek 10. Rozwój Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej. Kontynuacja działań w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej w celu zapewnienia dostępu do odpowiedniego mieszkań dla lokalnej społeczności oraz aktywne wsparcie i monitorowanie procesu tworzenia spółki SIM KZN Mazowsze Sp. z o.o., aby zapewnić sprawną organizację i realizację celów mieszkaniowych

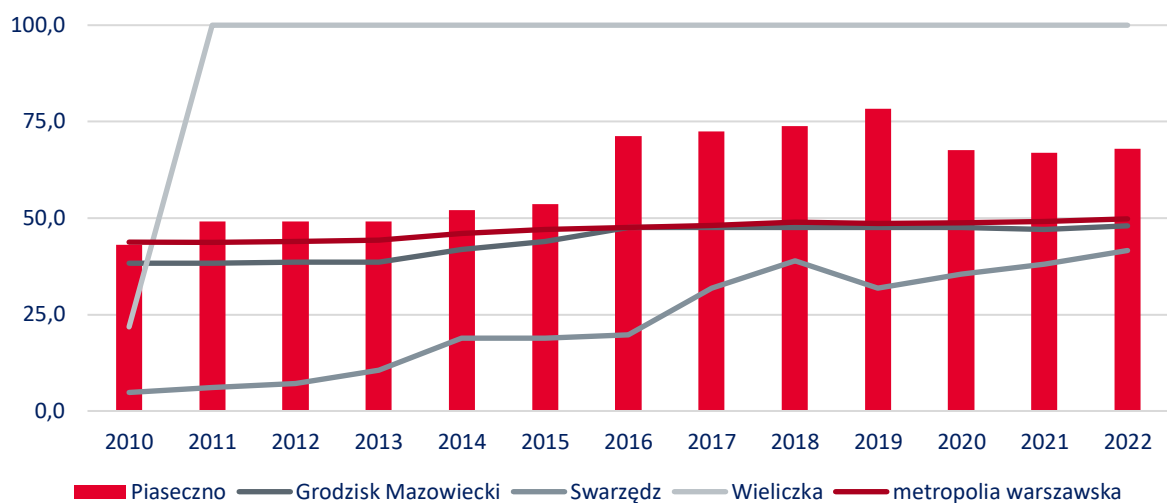
Wniosek 11. Nowoczesna administracja. Kontynuowanie działań, które pozwolą lepiej zarządzać gminą, ułatwią mieszkańcom życie i dostęp do usług publicznych będzie wymagało budowy nowego budynku na potrzeby administracyjne. Nowy ratusz zabezpieczy potrzeby w zakresie powierzchni do obsługi mieszkańców oraz powierzchni biurowej jak również będzie spełniał obecne standardy architektoniczno-budowlane.

3.2.6. Odporność na zmiany klimatu

#planowanie_przestrzenne, #gospodarka_wodna, #klimat, #zieleń_miejska

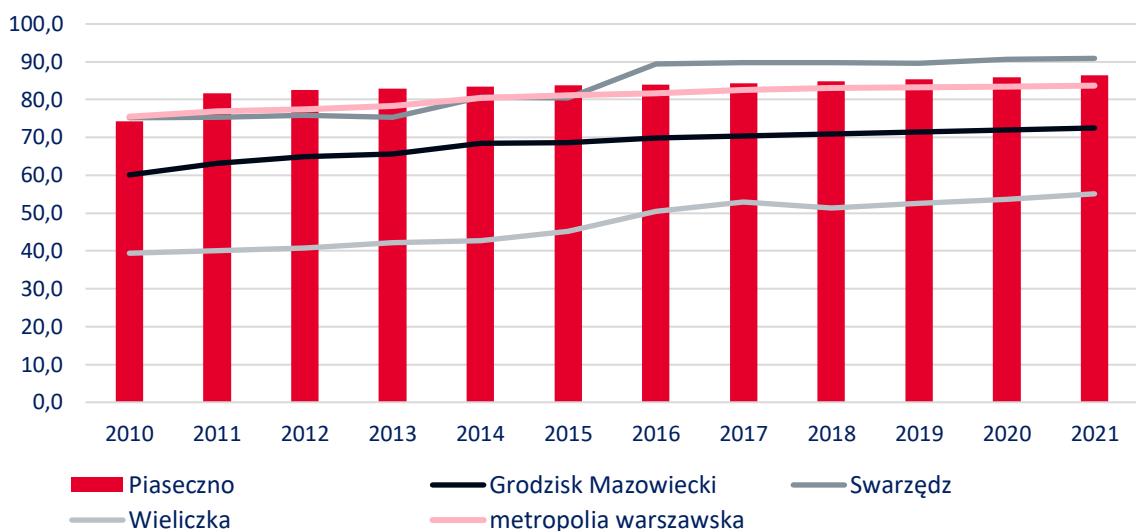
3.2.6.1. Kluczowe dane

1. Blisko 70% powierzchni gminy Piaseczno jest pokryte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (Wykres 8).
2. Dynamika urbanizacji gminy Piaseczno wymaga systematycznego sporządzania oraz aktualizowania planów miejscowych, aby odpowiedzieć na pojawiające się potrzeby – dla ok. 40% pow. gminy realizowane są procedury planistyczne.
3. Zjawisko patodeveloperki oraz intensyfikacja zabudowy jest obecnie jednym z istotnych wyzwań urbanistycznych gminy Piaseczno.
4. Z uwagi na bliskie położenie w sąsiedztwie Warszawy, tereny nieprzeznaczone pod zabudowę doświadczają znaczącej presji inwestycyjnej, co prowadzi do degradacji sektora rolnictwa (138 wniosków złożonych o zmianę planu miejscowego w ostatniej kadencji 2018-2023).
5. W ramach inicjatywy "Piaseczno od Nowa" oraz przygotowanego master planu dla centrum Piaseczna, wprowadzone zostały plany miejscowe dla kluczowych terenów miasta, które realizują koncepcję "miasta w zasięgu 15 minut".
6. Na tle obszaru metropolitalnego w gminie Piaseczno odnotowujemy wyższe wskaźniki dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej:
 - prawie 98% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej w gminie,
 - z kanalizacji korzysta niespełna 87% – większe braki w dostępie do sieci kanalizacyjnej występują w wiejskiej części gminy.

Wykres 8. Udział powierzchni gminy pokrytej MPZP w latach 2010-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Wykres 9. Mieszkańcy korzystający z kanalizacji (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

7. W zakresie gospodarowania wodą gminę Piaseczno charakteryzują następujące cechy:
 - w ostatnich latach maleje zużycie wody wodociągowej,
 - jakość wody w kranach jest oceniana przez mieszkańców bardzo dobrze,
 - kanalizacja deszczowa, a także rozwój infrastruktury służącej lepszemu gospodarowaniu zasobami wodnymi, wciąż wymagają dalszych nakładów finansowych gminy.
8. W 2022 roku gęstość ścieżek rowerowych w gminie Piaseczno wyniosła 33,5 km na 100 km². Względem poprzedniego roku nastąpił wzrost o 50% dotychczasowej długości. Jest to efektem licznych inwestycji, w tym realizacji projektu „Budowa Zintegrowanej Sieci Tras Rowerowych w na terenie gminy Piaseczno”). Dynamiczny wzrost długości dróg

rowerowych przy dużej powierzchni gminy, skutkuje gęstością sieci dróg rowerowych nieco poniżej średniej dla metropolii warszawskiej

3.2.6.2. Wnioski strategiczne: Odporność na zmiany klimatu

- Wniosek 1. Planowanie dla wyższej jakości życia i adaptacji do zmian klimatu.** Kontynuacja polityki przestrzennej gminy powinna koncentrować się na zapewnieniu wyższej jakości życia mieszkańców poprzez rozwój usług publicznych, tworzenie spójnych zielonych przestrzeni oraz nowoczesnej, odpornej na zmiany klimatu infrastruktury technicznej, odpowiadającej na rosnące potrzeby społeczne.
- Wniosek 2. Zarządzanie suburbanizacją w kontekście klimatu.** Sporządzenie Planu Ogólnego stanowi kluczowe narzędzie regulujące rozwój przestrzenny gminy, zapewniające równowagę między rozwojem a ochroną zasobów środowiskowych, minimalizując skutki presji inwestycyjnej i wspierając adaptację do zmian klimatu.
- Wniosek 3. Ochrona terenów otwartych i systemu przyrodniczego.** Racjonalne gospodarowanie przestrzenią powinno uwzględniać ochronę terenów rolnych, leśnych oraz kształtowanie zielonych powiązań jako elementów systemu przyrodniczego gminy, wspierających retencję wody, bioróżnorodność i odporność na zmiany klimatu.
- Wniosek 4. Zrównoważona gospodarka wodna i infrastruktura odporna klimatycznie.** Inwestycje w nowoczesne, energooszczędne systemy wodno-kanalizacyjne oraz błękitno-zieloną infrastrukturę są niezbędne dla adaptacji do ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak podtopienia czy susze. Kluczowe będą działania w zakresie retencji, systemów drenażowych, zielonych dachów oraz promocji oszczędzania wody.
- Wniosek 5. Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe i ochrona przed suszą.** Rozwój programu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz systemów przeciwdziałania suszy stanowi istotny element budowania odporności gminy na skutki zmian klimatycznych.
- Wniosek 6. Mobilność aktywna w strategii klimatycznej.** Rozbudowa spójnej sieci rowerowej i tworzenie przyjaznych przestrzeni dla pieszych to działania wspierające redukcję emisji, ograniczenie ruchu samochodowego oraz poprawę mikroklimatu w gminie. Piaseczno jako „miasto rowerowych odległości” wzmacnia swoją adaptację do zmian klimatu i podnosi komfort życia mieszkańców.

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została przygotowana w sposób tradycyjny, obejmując sferę wewnętrzną i zewnętrzną:

- mocne i słabe strony stanowiące wewnętrzny potencjał i słabości gminy (Tabela 1);
- szanse i zagrożenia płynące z jej bliższego i dalszego otoczenia (Tabela 2).

Tabela 1. Mocne i słabe strony gminy Piaseczno

Mocne strony	Słabe strony
+ Korzystne położenie ze względu na bliskość Warszawy	– Wizerunek Piaseczna jako miasto sypialni
+ Dobre połączenia komunikacyjne	– Piaseczno – miasto z dominacją samochodów prywatnych i niedostateczną dostępnością komunikacji publicznej
+ Stolica Powiatu i miejsce lokalizacji kluczowych Instytucji lokalnych i ponadlokalnych	– Niewystarczająca współpraca międzygminna w kluczowych inwestycjach ponadlokalnych
+ Cenne zasoby przyrodnicze i krajobrazowe	– Niedostateczne skoordynowanie działań w celu ochrony środowiska naturalnego i zmniejszenia negatywnego wpływu ludzkiej działalności na ekosystemy
+ Wielkość, liczebność i różnorodność gminy	– Potencjalne konflikty związane z migracją i integracją społeczną
+ Dostępność terenów rekreacyjnych i zieleni miejskiej sprzyjających aktywnemu wypoczynkowi i relaksowi mieszkańców	– Intensyfikacja zabudowy i zjawisko patodeweloperki
+ Satysfakcjonujący dostęp do lokalnych placówek kultury w tym bibliotek	– Niewystarczający rozwój infrastruktury technicznej i społecznej
+ Zróżnicowany i aktywny sektor kulturalny, obejmujący różnorodne wydarzenia artystyczne, festiwale i wystawy	– Ograniczona dostępność atrakcji i aktywności czasu wolnego dla młodzieży
+ Stałe inwestowanie w poprawę jakości edukacji	– Rosnące potrzeby w zakresie realizacji nowych obiektów edukacji publicznej
+ Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wokół szkół i przedszkoli – zmiany organizacji ruchu	– Niewystarczający stan infrastruktury drogowej
+ Wysoki poziom przedsiębiorczości w zakresie prowadzenia własnej działalności przez mieszkańców	– Rosnące różnice w umiejętnościach cyfrowych i społecznych, utrudniające znalezienie pracy
+ Potencjał stref aktywnego inwestowania dla lokalizacji nowych przedsiębiorstw – dzielnica przemysłowa w Piasecznie, tereny w sąsiedztwie S7	– Brak odpowiedniej infrastruktury dla nowych inwestycji i potencjalnych inwestorów, co ogranicza rozwój gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy
+ Rewitalizacja przestrzeni miejskich w ramach inicjatywy “Piaseczno od nowa”	– Ryzyko realizacji inwestycji niezgodnych z potencjałem rozwojowym miasta i niewspierających jego funkcji miastotwórczych
+ Odrestaurowane obiekty zabytkowe o funkcji publicznej	– Kosztowne utrzymanie oraz ograniczona funkcjonalność zabytkowych budynków
+ Gminne wsparcie finansowe na ochronę zabytków	– Ograniczona możliwość ochrony prywatnych obiektów zabytkowych
+ Przyjęcie uchwały krajobrazowej ustalającej zasady dbania o estetykę wizualną przestrzeni publicznych	– Brak zrozumienia oraz niejednolite stosowanie zasad uchwały krajobrazowej
+ Inwestycje w obszarze ekologii i odnawialnych źródeł energii	– Niewystarczająca jakość powietrza, pomimo podejmowanych starań i inwestycji.
+ Możliwości dla rozwoju infrastruktury sportowej i turystyczno-wypoczynkowej z uwzględnieniem istniejących obiektów sportowych	– Słaba dostępność infrastruktury sportowej i turystyczno-wypoczynkowej ze względu na niewystarczającą infrastrukturę transportową.

+ Wykorzystanie potencjału terenów zielonych i naturalnych obszarów rekreacyjnych do promocji ekoturystyki i ekologicznych form wypoczynku	– Postępująca degradacja sektora rolnictwa
+ Naturalnie meandrująca rzeka Jeziorka stanowiąca ważny korytarz ekologiczny	– Niedostateczna ochrona terenów zielonych, przyrodniczych i nadrzecznych
+ Wzrastająca infrastruktura dla rowerzystów	– Nadmierne i rosnące obciążenie infrastruktury drogowej
+ Wyższa jakość opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego polegająca na zintegrowanym podejściu do planowania	– Konflikty przestrzenne i problemy z utrzymaniem ładu przestrzennego na terenach urbanizowanych
+ Wzmocnienie konsultacji społecznych dokumentów planistycznych poprzez stosowanie nowych możliwości i narzędzi tj. spacer, spotkania w sołectwach itp.	– Niewystarczające lub spotykające się z oporem społeczności lokalnej zaangażowanie w procesy decyzyjne i rozwój gminy
+ Plany miejscowe opracowywane w celu ochrony terenów rolnych i leśnych przed zabudową	– Nadmierna presja urbanizacyjna na obszary wiejskie
+ Dość dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną	– Niedostateczna dostępność sieci internetowej
+ Dynamicznie rozwijana polityka senioralna	– Problemy funkcjonowania osób niepełnosprawnych w gminie, zwracając uwagę na małą aktywność samorządu w kwestii likwidacji barier architektonicznych
+ Cyfryzacja i e-usługi w urzędzie na coraz wyższym poziomie.	– Budynek urzędu nie dostosowany do standardów i pracy i obsługi mieszkańców
+ Lepsza koordynacja działań samorządowych poprzez aktywne zaangażowanie społeczności lokalnej w procesy decyzyjne oraz wykorzystanie nowoczesnych narzędzi planistycznych.	– Niska efektywność zarządzania strategicznego

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 2. Szanse i zagrożenia w otoczeniu gminy

Szanse	Zagrożenia
✓ Zrównoważony przyrost naturalny i migracje powrotne	✗ Negatywne zjawiska demograficzne
✓ Rosnąca popularność Internetu rzeczy oraz rozwój zaawansowanej sztucznej inteligencji	✗ Zagrożenia cyberbezpieczeństwa oraz nierówny dostęp do nowoczesnych technologii
✓ Wzrost znaczenia nowoczesnych technologii edukacyjnych	✗ Nierówne możliwości korzystania z wysokiej jakości edukacji
✓ Coraz istotniejsza rola transportu zbiorowego w procesach rozwojowych	✗ Intensywne i niekontrolowane procesy suburbanizacji
✓ Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE)	✗ kontynuacja dominacji tradycyjnych źródeł energii
✓ Rosnąca świadomość ekologiczna	✗ Wzrost wpływu człowieka na przyrodę oraz zmniejszająca się różnorodność gatunków.
✓ Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	✗ Zmiany klimatyczne
✓ Nowe narzędzia planistyczne w znowelizowanej ustawie	✗ Zmienny system prawny
✓ Intensyfikacja prac nad funkcjonowaniem OMW	✗ Niestabilna polityka wobec samorządów
✓ KPO, fundusze unijne oraz zewnętrzne dofinansowania jako bodziec do realizacji projektów rozwojowych,	✗ Zmniejszenie strumienia środków pomocowych
✓ Budowa CPK	✗ Niejasności wokół CPK

Źródło: opracowanie własne.

5. Cele rozwoju

Układ celów dla gminy Piaseczno składa się z 3 celów strategicznych oraz 5 celów operacyjnych (Rysunek 16). Cele strategiczne: Inspirująca przestrzeń, Innowacyjna gospodarka oraz Kreatywne społeczeństwo posiadają punkty styczne i przenikają się wzajemnie, co dało podstawę do wytyczenia celów operacyjnych. Cele operacyjne są odzwierciedleniem potrzeb i postawy mieszkańców. Przyjmując taką optykę, zakładamy, że jako mieszkańcy gminy Piaseczno w 2040 roku: rozwijamy swoje kompetencje, wzmacniamy istniejący kapitał społeczny, mamy nowoczesne miejsca pracy, odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy oraz mamy bliski dostęp do wysokiej jakości usług.

Rysunek 16. Model układu celów strategicznych i operacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Cele strategiczne i operacyjne posiadają wymiar przestrzenny, społeczny i gospodarczy, co zostało uzasadnione szczegółowymi efektami ich realizacji (zob. rozdział 5.9).

5.1. Cel strategiczny „Inspirująca przestrzeń”

Inspirująca przestrzeń w gminie Piaseczno to przestrzeń, która jest uporządkowana i zrównoważona. To przestrzeń dostępna dla wszystkich, tj. dla mieszkańców, osób aktywnych gospodarczo oraz dla tych, którzy chcą odwiedzić gminę Piaseczno. Dzięki jej właściwemu zagospodarowaniu i zarządzaniu, jest bezpieczna i dobrze chroniona, przede wszystkim z uwagi na swoje wyjątkowe walory przyrodnicze.

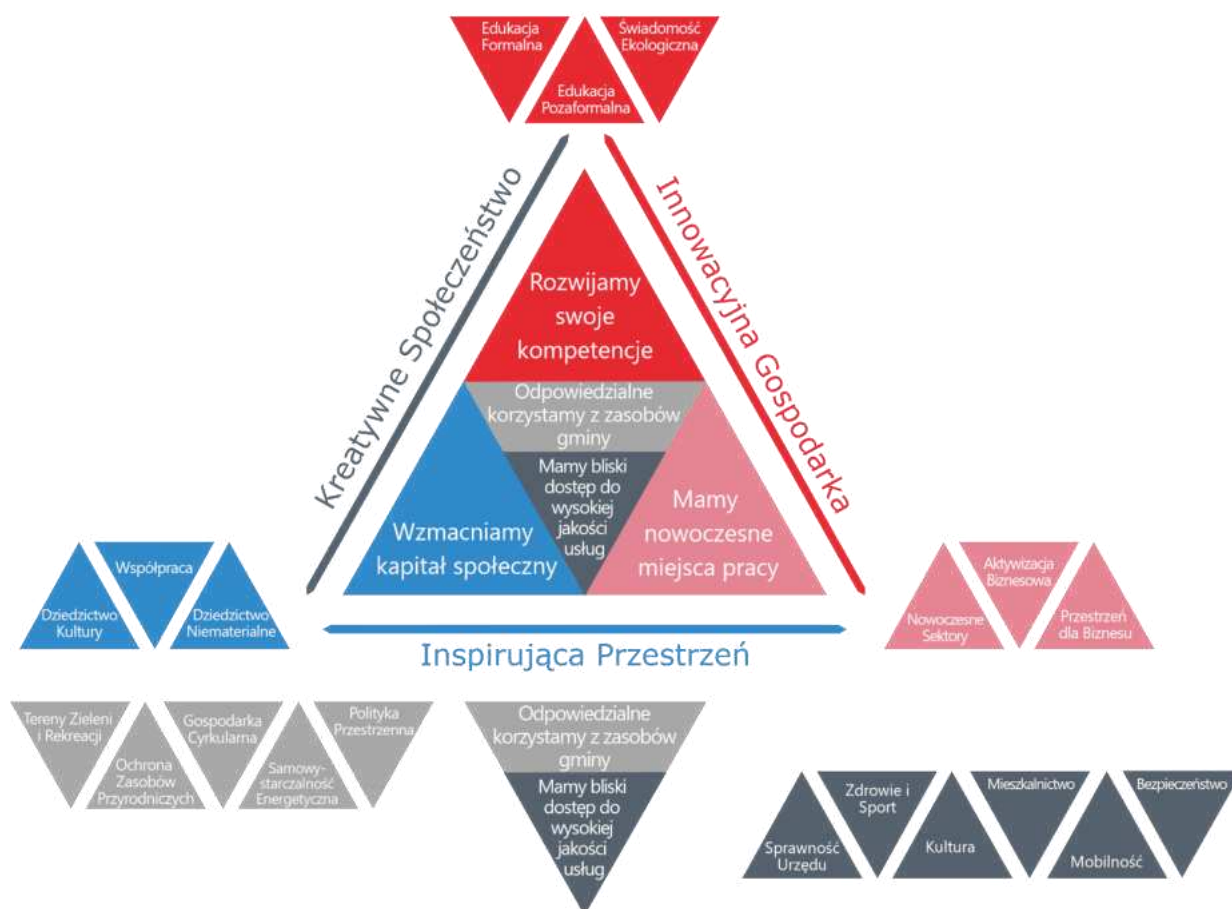
5.2. Cel strategiczny „Innowacyjna gospodarka”

Innowacyjna gospodarka w gminie Piaseczno jest oparta o przedsiębiorczość własną mieszkańców, działające już w gminie firmy oraz inwestorów zewnętrznych, którzy również doceniają atrakcyjność inwestycyjną obszaru. To gospodarka nowoczesna, zapewniająca mieszkańcom satysfakcjonujące miejsca pracy, bez wielogodzinnych dojazdów, odpowiadająca

na potrzeby w zakresie dostępności nowoczesnych usług, a także wspierająca rozwój kapitału ludzkiego na terenie gminy.

5.3. Cel strategiczny „Kreatywne społeczeństwo”

Kreatywne społeczeństwo w gminie Piaseczno w sposób odpowiedzialny i mądry wykorzystuje walory swojego miejsca zamieszkania. Dzięki zapewnieniu wysokiej jakości miejsc pracy oraz usług potrzebnych do codziennego funkcjonowania, mieszkańcy w niewielkim zakresie muszą korzystać z oferty innych miast i gmin. Mieszkańcy gminy rozwijają swój kapitał (ludzki oraz społeczny), wykazując się tolerancją i zrozumieniem dla wszystkich mieszkańców.

Rysunek 17. Model układu celów strategicznych i celów operacyjnych wraz z przyporządkowanymi kluczowymi obszarami strategicznymi

Źródło: opracowanie własne.

5.4. Cel operacyjny „Rozwijamy swoje kompetencje”

To cel, który powstał na styku celu strategicznego Kreatywne społeczeństwo oraz Innowacyjna gospodarka. Rozwój kompetencji mieszkańców Piaseczna to kluczowa odpowiedź na wyzwania dynamicznych zmian społecznych, technologicznych i środowiskowych. Cel ten integruje działania w zakresie edukacji formalnej i pozaformalnej oraz budowania świadomości

ekologicznej, wspierając kapitał ludzki na każdym etapie życia. Przygotowujemy mieszkańców do zawodów przyszłości, wzmacniamy przedsiębiorczość, promujemy kształcenie przez całe życie oraz rozwijamy kompetencje cyfrowe i proekologiczne.

Realizacja tego celu odpowiada na kluczowe wnioski strategiczne:

- 3.2.5.2. Satysfakcjonująca samowystarczalność (Rozwój infrastruktury społecznej i edukacyjnej, Zawody przyszłości),
- 3.2.4.2. Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania (Edukacja ekologiczna, świadomość klimatyczna),
- 3.2.2.2. Wewnętrzna różnorodność i tożsamość (Aktywność społeczna, rozwój kompetencji miękkich i cyfrowych).

Działania realizowane są w ramach inicjatyw wspierających nowoczesną edukację, rozwój społeczny oraz transformację ekologiczną i cyfrową.

5.4.1. Edukacja formalna

Nowoczesna edukacja formalna to fundament rozwoju kapitału ludzkiego w Piasecznie. Skupiamy się na tworzeniu dostępnego i przyjaznego systemu edukacji, który odpowiada na wyzwania współczesnego świata — od rozbudowy infrastruktury, przez podnoszenie jakości kształcenia, po przygotowanie młodych mieszkańców do zawodów przyszłości. Kluczowe znaczenie ma współpraca z lokalnymi instytucjami oraz stałe doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: Centrum Usług Wspólnych CUW	Strategia Oświaty Miasta i gminy Piaseczno na lata 2021-2030	• Inwestycje w nowoczesną edukację i opiekę • Edukacja na Przyszłość • Kompetentny Nauczyciel • Bezpieczna Edukacja • Zdrowie w Plecaku • Szkoła w Społeczności

W ramach kierunku działań edukacja formalna przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Zwiększenie dostępności do placówek edukacyjnych i opiekuńczych.
2. Podnoszenie jakości kształcenia poprzez nowoczesne programy nauczania, innowacyjne metody dydaktyczne oraz doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt.
3. Doskonalenie kompetencji nauczycieli poprzez organizowanie szkoleń, w tym w ramach programów takich jak Erasmus.
4. Wdrażanie modeli edukacyjnych rozwijających kompetencje cyfrowe, kreatywność oraz przygotowujących do zawodów przyszłości.
5. Rozwijanie współpracy szkół i przedszkoli z lokalnymi instytucjami (m.in. Centrum Kultury, biblioteka, OPS, rzecznik praw dziecka, policja).
6. Prowadzenie edukacji w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz kształtowanie postaw wobec zagrożeń.

7. Realizacja działań prozdrowotnych, kształtujących właściwe nawyki zdrowotne od najmłodszych lat.

5.4.2. Edukacja pozaformalna

Rozumiemy, że rozwój kompetencji nie kończy się na edukacji szkolnej. Dlatego stawiamy na kształcenie przez całe życie, oferując mieszkańcom różnorodne formy zdobywania wiedzy i umiejętności, niezależnie od wieku czy etapu kariery zawodowej. Wspieramy rozwój przedsiębiorczości, samorządności oraz umiejętności miękkich, które są kluczowe w nowoczesnym społeczeństwie. Promujemy aktywność społeczną, angażując mieszkańców w działania na rzecz wspólnoty, m.in. poprzez wolontariat. Duży nacisk kładziemy również na edukację cyfrową, przeciwdziałając wykluczeniu technologicznemu oraz wspierając osoby starsze w ich aktywności i integracji społecznej.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategiczne, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: Miejsko gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027 - Programu współpracy Gminy Piaseczno z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024.	- Uniwersytet Aktywnego Seniora - Wzmacniamy ludzi i wspólnoty (CUS) - Młodzi działają - Cyfrowi na co dzień - Edukacja przez całe życie - Strefa talentów

W ramach kierunku działań edukacja pozaformalna przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Promowanie idei ciągłego kształcenia się przez całe życie poprzez projekty edukacyjne, które podnoszą kompetencje i kwalifikacje dostępne dla wszystkich grup wiekowych i zawodowych;
2. Programy wspierające rozwój przedsiębiorczości, inicjatyw lokalnych i samorządności obywatelskie
3. Działania wzmacniające kompetencje miękkie, takie jak współpraca, komunikacja, kreatywność i postawy prospołeczne;
4. Rozwój edukacji cyfrowej i technologicznej oraz zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu;
5. Inicjatywy aktywizujące osoby starsze, wspierające ich integrację społeczną, rozwój zainteresowań i samodzielność;
6. Tworzenie przestrzeni i programów sprzyjających odkrywaniu oraz rozwijaniu talentów mieszkańców.

5.4.3. Świadomość ekologiczna

W obliczu zmian klimatycznych i rosnącej potrzeby ochrony środowiska, edukacja ekologiczna staje się jednym z filarów rozwoju gminy Piaseczno. Budujemy świadomość mieszkańców w zakresie zrównoważonego korzystania z zasobów, promujemy nowoczesne, ekologiczne technologie i wspieramy działania na rzecz neutralności klimatycznej. Współpracujemy z

przedsiębiorstwami, instytucjami i metropolią warszawską, tworząc spójną politykę edukacji proekologicznej.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: - Wydział Gospodarki Odpadami - Wydział Ochrony Środowiska	- Programu ochrony środowiska dla miasta i gminy Piaseczno na lata 2022 – 2025 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2026–2029 - Program, bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na terenie gminy Piaseczno 2022 r. - Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku na terenie miasta i gminy Piaseczno	- Zielona koordynacja – polityka edukacji ekologicznej - Zielona Gmina 360° - Zielony Kompas - EkoDziałaj!

W ramach kierunku działań świadomość ekologiczna przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Stworzenie i koordynację spójnej polityki edukacji ekologicznej w różnych obszarach działalności gminy;
2. Integrację działań klimatycznych z polityką przestrzenną i gospodarczą;
3. Podnoszenie kompetencji mieszkańców w zakresie efektywnego korzystania z zasobów i dążenia do neutralności klimatycznej;
4. Edukacja klimatyczna dla wszystkich grup wiekowych, wspierająca adaptację do zmian klimatu.
5. Promowanie nowoczesnych, ekologicznych technologii i rozwiązań technicznych przyjaznych środowisku;
6. Promowanie świadomości ekologicznej w przedsiębiorstwach;
7. Aktywną współpracę z organizacjami, instytucjami i jednostkami samorządowymi w ramach działań na rzecz ochrony klimatu i środowiska.

5.5. Cel operacyjny „Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny”

To cel operacyjny, który powstał na styku strategii Kreatywne społeczeństwo oraz Inspirująca przestrzeń. Silny kapitał społeczny to fundament zrównoważonego rozwoju Piaseczna — wspiera integrację mieszkańców, wzmacnia lokalną tożsamość i buduje aktywną wspólnotę. W obliczu dynamicznych procesów suburbanizacji oraz rosnącej różnorodności społecznej, kluczowe staje się tworzenie przestrzeni sprzyjających relacjom międzyludzkim, współpracy i pielęgnowaniu dziedzictwa kulturowego.

Realizacja tego celu odpowiada na kluczowe wnioski strategiczne:

- 3.2.1.2. (Relacje z otoczeniem, Suburbanizacja),
- 3.2.2.2. (Partycypacja społeczna, Projekty socjalne, Kultura w centrum, Zachowane dziedzictwo, Sieć lokalnych centrów, Miejsca aktywności społecznej),
- 3.2.6.2. (Ład wizualny, Planowanie przestrzeni przyjaznej mieszkańcom).

Działania są koncentrowane wokół rozwoju lokalnych centrów, wzmacniania integracji społecznej, wspierania współpracy oraz ochrony dziedzictwa kulturowego. Wspieramy aktywność mieszkańców, dialog społeczny i budowanie wspólnoty w oparciu o tradycję i nowoczesne formy współpracy.

5.5.1. Integracja społeczna

Naszym celem jest tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji, budując relacje międzypokoleniowe i wspierając osoby z różnych środowisk. Wzmacniamy ofertę społeczną, wykorzystując infrastrukturę lokalną oraz prowadząc działania na rzecz włączenia społecznego.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: - Miejsko gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Wydział Spraw Społecznych	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027	- Sołeckie Miejsca Spotkań - Szkoły jako centra integracji - Miejsca Młodzieżowe - Międzypokoleniowe Mosty - Wspólne Społeczności

W ramach kierunku działań integracja społeczna przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Tworzenie miejsc spotkań i integracji (place sołeckie, przestrzenie dla młodzieży).
2. Wsparcie integracji międzypokoleniowej (wydarzenia, wolontariat, warsztaty).
3. Wykorzystanie szkół jako lokalnych centrów społecznych i kulturalnych.
4. Działania na rzecz integracji migrantów i osób wykluczonych (streetworking).
5. Zapewnienie dostępności przestrzeni publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami.

5.5.2. Współpraca

Wzmacniamy współpracę między instytucjami, organizacjami społecznymi, biznesem i mieszkańcami. Rozwijamy platformy dialogu, wspieramy inicjatywy oddolne i integrujemy działania w skali lokalnej oraz metropolitalnej.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: - Biuro Promocji i Kultury, Centrum Przedsiębiorczości - Miejsko gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Program współpracy Gminy Piaseczno z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	- Metropolitalna Sieć Współpracy - Społeczna Platforma Współpracy - Droga do Rynku Pracy

W ramach kierunku działań współpraca przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Wzmocnienie i kontynuacja współpracy między instytucjami lokalnymi, metropolitalnymi i sąsiednimi gminami.
2. Koordynacja działań JST i NGO.
3. Zwiększenie efektywności konsultacji społecznych.
4. Wsparcie inicjatyw społecznych i obywatelskich.

5. Integracja biznesu z edukacją i wspieranie lokalnych innowacji.

5.5.3. Dziedzictwo kultury i dziedzictwo niematerialne

Naszym priorytetem jest ochrona i promocja lokalnego dziedzictwa jako elementu budowania tożsamości i wspólnoty. Rewitalizujemy obiekty zabytkowe, wspieramy tradycje oraz rozwijamy ofertę kulturalną, tworząc przestrzeń dla działań artystycznych i historycznych.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: • Wydział Urbanistyki i Architektury • Muzeum Piaseczna • Biuro Promocji i Kultury • Wydział Inwestycji	• Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Piaseczno na lata 2022-2025 • Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016-2023 • Studium /Planu Ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	• Rewitalizacja Historycznych Obiektów i Przestrzeni • Muzeum Piaseczna jako Centrum Dziedzictwa • Wspieranie Właścicieli Zabytków • Wydawnictwa Historyczne i Historia Mówiona

W ramach kierunku działań dziedzictwo kultury i dziedzictwo niematerialne przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Rewitalizacja i ochrona zabytków oraz historycznych układów urbanistycznych.
2. Promocja dziedzictwa kulturowego (kolejka wąskotorowa, miasta-ogrody).
3. Wsparcie właścicieli zabytków i grup kultywujących tradycje.
4. Rozwój działalności Muzeum Piaseczna.
5. Wydawnictwa historyczne i dokumentowanie historii mówionej.
6. Przeznaczenie zasobów gminy na cele kultury.

5.6. Cel operacyjny „Mamy nowoczesne miejsca pracy”

To cel, który powstał na styku celu strategicznego Innowacyjna gospodarka oraz Inspirująca przestrzeń. Tworzenie nowoczesnych i satysfakcjonujących miejsc pracy to kluczowy element rozwoju Piaseczna w oparciu o innowacyjną gospodarkę i odpowiednio kształtowaną przestrzeń. Wspieramy lokalną przedsiębiorczość, rozwój usług, nowoczesnych technologii oraz odpowiedzialnego biznesu, przyciągając inwestycje, które wpisują się w zrównoważony rozwój gminy. Koncentrujemy się na rewitalizacji istniejących terenów oraz tworzeniu przyjaznych warunków dla rozwoju firm, zwłaszcza w sektorach kreatywnych, technologicznych i usługowych.

Realizacja tego celu odpowiada na kluczowe wnioski strategiczne:

- 3.2.2.2. (Lokalne centra usług, Miejsca pracy blisko domu),
- 3.2.3.2. (Zrównoważona gospodarka przestrzenna, Wsparcie dla MŚP, Innowacje),
- 3.2.4.2. (Zielona gospodarka, Nowoczesne technologie),
- 3.2.5.2. (Dostępność komunikacyjna, Infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy).

5.6.1. Nowoczesne sektory

Aby stworzyć nowoczesne miejsca pracy, wspieramy rozwój biznesów poprzez tworzenie sieci współpracy, organizowanie szkoleń i promowanie innowacji. Będziemy współpracować z uczelniami, aby lokalne firmy mogły korzystać z najnowszych badań i technologii. Chcemy promować ekologiczne rozwiązania, chroniąc środowisko i wspierając lokalną gospodarkę. Będziemy inwestować w nowoczesne technologie i ekologiczne rolnictwo, co zwiększy efektywność produkcji i rozwój lokalny.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: Centrum Przedsiębiorczości		- Platforma współpracy dla branż kreatywnych - Eko-Agro Program

W ramach kierunku działań nowoczesne sektory przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Wsparcie branż kreatywnych (networking, szkolenia, promocja innowacji).
2. Partnerstwa z uczelniami i wykorzystanie badań naukowych w biznesie.
3. Promowanie zielonych technologii i zrównoważonego zarządzania zasobami.
4. Wsparcie wdrażania nowoczesnych technologii w lokalnych firmach.
5. Rozwój ekologicznego rolnictwa i wsparcie dla lokalnych producentów.

5.6.2. Aktywizacja biznesowa

Aby rozwijać lokalną gospodarkę i zapewniać wartościowe miejsca pracy, skupiamy się na zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej i efektywnej współpracy publiczno-prywatnej. Wspieramy małe i średnie przedsiębiorstwa, rozwijamy podmioty ekonomii społecznej, oraz współpracujemy z instytucjami powiatowymi na rzecz tworzenia miejsc pracy chronionej. Promujemy również odpowiedzialność społeczną i ekologiczną biznesu, co przyczynia się do zrównoważonego rozwoju gminy.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: - Centrum Przedsiębiorczości - Miejsko gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027	- Wsparcie dla startupów i inkubatorów przedsiębiorczości - Finansowy Start – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, - Biznes z Odpowiedzialnością, - Informator Gospodarczy – Promocja Lokalnych Przedsiębiorców i Rzemieślników

W ramach kierunku działań nowoczesne sektory przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Współpraca w ramach OMW dla wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej.
2. Wykorzystanie partnerstw publiczno-prywatnych w rozwoju projektów.
3. Wsparcie MŚP – korzystne warunki, promocja lokalnych produktów.
4. Rozwój ekonomii społecznej i partnerstw z biznesem.

5. Tworzenie miejsc pracy chronionej we współpracy z instytucjami powiatowymi.
6. Promowanie społecznej i ekologicznej odpowiedzialności firm

5.6.3. Przestrzeń dla biznesu

Chcąc stworzyć atrakcyjne warunki zatrudnienia dla mieszkańców, koncentrujemy się na rozwoju stref inwestycyjnych oraz nowoczesnych przestrzeni biurowych i usługowych. Będziemy inwestować w infrastrukturę IT, telekomunikacyjną, energetyczną i transportową, co przyciąga innowacyjne firmy i inwestorów. Te działania wspierają rozwój lokalnego biznesu, tworzenie nowych miejsc pracy i zwiększenie wpływów do budżetu gminy.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: - Wydział Urbanistyki i Architektury - Centrum Przedsiębiorczości	- Studium /Plany Ogólne - miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	Nowoczesne Strefy Rozwoju

W ramach kierunku działań przestrzeń dla biznesu przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Tworzenie stref inwestycyjnych na terenach przemysłowych i nieużytkach oraz w pobliżu głównych arterii komunikacyjnych;
2. Tworzenie przestrzeni usługowych i biurowych dla działalności gospodarczej;
3. Rozwój infrastruktury IT, telekomunikacyjnej i energetycznej wspierającej nowoczesne technologie;
4. Rozwój infrastruktury transportowej usprawniającej dostęp do obszarów gospodarczych.
5. Przekształcanie terenów rolnych zgodnie z potrzebami (ogrody działkowe, eko-produkcyjne hale).

5.7. Cel operacyjny „Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy”

To cel, który powstał na styku wszystkich celów strategicznych. Odpowiedzialne korzystanie z zasobów to fundament rozwoju Piaseczna w obliczu wyzwań suburbanizacji, zmian klimatycznych oraz ochrony unikalnych walorów przyrodniczych i kulturowych. Cel integruje działania przestrzenne, środowiskowe i funkcjonalne, zapewniając spójność polityki gminy w zakresie ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania zasobami oraz wzmacniania odporności na zmiany klimatu. Realizacja tego celu odpowiada na kluczowe wnioski strategiczne:

- 3.2.3.2. (Dbałość o jakość środowiska przyrodniczego),
- 3.2.4.2. (Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania),
- 3.2.6.2. (Odporność na zmiany klimatu),
- 3.2.1.2. (Suburbanizacja i rozwój przestrzeni publicznych).

Działania są koordynowane w ramach inicjatywy „**Piaseczno dla klimatu**”, obejmującej politykę przestrzenną, ochronę środowiska, gospodarkę wodną, energetykę oraz rozwój zielonej infrastruktury.

5.7.1. Polityka przestrzenna

Stawiamy na spójną i nowoczesną politykę przestrzenną, która integruje aspekty środowiskowe, kulturowe i funkcjonalne, zapewniając harmonijny rozwój gminy. Nowoczesne planowanie przestrzenne wspiera optymalne wykorzystanie zasobów, poprawę jakości życia mieszkańców oraz estetykę przestrzeni publicznej. Łączymy rozwój transportu, zieleni i osadnictwa, dbając o elastyczne dostosowanie planów miejscowych do zmieniających się potrzeb demograficznych i klimatycznych. Rewitalizacja kluczowych przestrzeni, wdrożenie uchwały krajobrazowej oraz analiza danych o migracjach wzmacniają zdolność gminy do prowadzenia zrównoważonej, odpornej i atrakcyjnej polityki przestrzennej.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: • Wydział Urbanistyki i Architektury • Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami • Wydział Mobilności • Wydział Ochrony środowiska	• Studium /Plany Ogólne • miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego • Uchwała krajobrazowa z 2019 roku • Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Piaseczno na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025	Piaseczno dla klimatu – Nowoczesna i Spójna Przestrzeń

W ramach kierunku działań polityka przestrzenna przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Zrównoważone zarządzanie przestrzenią z uwzględnieniem optymalnego wykorzystania zasobów i ochrony terenów otwartych.
2. Planowanie przestrzenne integrujące rozwój osadnictwa, transportu i terenów zieleni, z uwzględnieniem roli gminy w metropolii Warszawa.
3. Rewitalizacja kluczowych przestrzeni miejskich oraz rozwój lokalnych centrów na terenach wiejskich.
4. Aktualizacja i dostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do potrzeb społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w tym tworzenie planów naprawczych.
5. Poprawa dostępu do usług publicznych i społecznych poprzez odpowiednie kształtowanie układu przestrzennego.
6. Wzmacnianie powiązań funkcjonalnych i przyrodniczych między terenami zieleni, obszarami chronionymi i ośrodkami lokalnymi.
7. Gromadzenie i analiza danych o migracjach na potrzeby planowania przestrzennego.
8. Wdrożenie i egzekwowanie uchwały krajobrazowej w celu ochrony i kształtowania krajobrazu gminy.

5.7.2. Samowystarczalność energetyczna

Skupiamy się na lokalnej samowystarczalności energetycznej, wdrażając odnawialne źródła energii i zwiększając efektywność energetyczną. Termomodernizacja, rozwój systemu ciepłowniczego i gospodarka niskoemisyjna zmniejszają emisję CO₂, obniżają koszty i wspierają zrównoważony rozwój. Wprowadzamy także mechanizmy współdzielenia energii, dostosowując gminę do wyzwań klimatycznych.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
- Gmina Piaseczno - Przedsiębiorstwo Ciepłowniczo-Ustugowe Piaseczno Sp. z o.o.	- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta i gminy Piaseczno na lata 2019-2033 - Program ograniczenia niskiej emisji dla miasta i gminy Piaseczno	Piaseczno dla klimatu – samowystarczalność energetyczna

W ramach kierunku działań samowystarczalność energetyczna przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Wdrażanie efektywnych rozwiązań energetycznych, w tym OZE (kogeneracja, biogaz, energia słoneczna) oraz rozwój systemu ciepłowniczego.
2. Termomodernizacja budynków gminnych i instalacja energooszczędnych systemów oświetleniowych.
3. Wsparcie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła i termomodernizacji budynków mieszkalnych.
4. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną w sektorze publicznym i prywatnym.
5. Wdrożenie mechanizmów współdzielenia energii w celu zwiększenia efektywności i obniżenia kosztów.

5.7.3. Gospodarka cyrkularna

Wdrażamy zasady gospodarki obiegu zamkniętego, ograniczając zużycie zasobów, ilość odpadów i wzmacniając odporność na zmiany klimatu. Rozwijamy infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, systemy recyklingu, kompostowania i retencji wód. Realizujemy działania przeciwpowodziowe i monitorujemy zanieczyszczenia, dbając o środowisko i jakość życia mieszkańców.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: - PEWiK, PUK, Wydział Gospodarki Odpadami - Wydział Ochrony Środowiska - Wydział Inwestycji	- Program Bezpieczeństwa Przeciwpowodziowego - Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku na terenie miasta i gminy Piaseczno - Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Piaseczno na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025	Piaseczno dla klimatu – program GOZ i recykling

W ramach kierunku działań gospodarka cyrkularna przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Objęcie systemem wodno-kanalizacyjnym całej gminy oraz rozwój systemu kanalizacji deszczowej i zbiorników retencyjnych;
2. Wsparcie recyklingu i popularyzacja segregacji odpadów wśród mieszkańców.
3. Promowanie zasad gospodarki obiegu zamkniętego oraz wdrażanie kompostowania.
4. Modernizacja systemu odbioru i przetwarzania odpadów zgodnie z wymogami gospodarki cyrkularnej.
5. Monitoring oraz eliminacja zanieczyszczeń, w tym dzikich wysypisk, odpadów niebezpiecznych i nieczystości ciekłych.
6. Wdrażanie błękitno-zielonej infrastruktury oraz programów bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.
7. Efektywne zarządzanie wodami opadowymi we współpracy z Wodami Polskimi i sąsiednimi gminami.

5.7.4. Ochrona zasobów przyrodniczych

Chronimy i wzmacniamy zasoby przyrodnicze, dbając o integralność ekosystemów oraz różnorodność biologiczną. Koncentrujemy się na ochronie korytarzy ekologicznych, dolin rzek, lasów i zadrzewień, a także rozwoju Zielonego Pierścienia Warszawy. Wspieramy projekty związane z ochroną dzikich gatunków, eliminacją gatunków inwazyjnych oraz monitoringiem stanu środowiska. Inwestujemy w infrastrukturę sprzyjającą ochronie wód, gleby i powietrza, wzmacniając odporność gminy na skutki zmian klimatycznych.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategiczne, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: • Wydział Ochrony Środowiska • Wydział Urbanistyki i Architektury	• Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Piaseczno na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 • Studium/Plan Ogólny • miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego • Program ograniczenia niskiej emisji dla miasta i gminy Piaseczno	Piaseczno dla klimatu – Ochrona zasobów przyrodniczych i bioróżnorodności

W ramach kierunku działań ochrona zasobów przyrodniczych przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Ochronę, wzmacnianie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych, dolin rzek (m.in. Jeziorki) oraz siedlisk wodnych i przybrzeżnych.
2. Dbłość o lasy, zadrzewienia, tworzenie parków leśnych i wyznaczanie nowych terenów do zalesienia.
3. Rozwój Zielonego Pierścienia Warszawy oraz działania edukacyjne na rzecz ochrony środowiska.
4. Realizację projektów ochrony dzikich gatunków, w tym zagrożonych oraz przeciwdziałanie ekspansji gatunków inwazyjnych.
5. Stały monitoring jakości wody, powietrza i gleby, a także ochrona przed hałasem i zanieczyszczeniem świetlnym.

6. Inwestycje w infrastrukturę wspierającą ochronę środowiska, w tym rozbudowę oczyszczalni ścieków oraz systemów przeciwdziałających skutkom suszy.

5.7.5. Tereny zieleni i rekreacji

Rozwijamy zieloną infrastrukturę, dbając o równowagę ekologiczną i poprawę jakości życia mieszkańców. Chronimy tereny zieleni, wzmacniamy bioróżnorodność oraz kształtujemy przestrzenie sprzyjające rekreacji i retencji wód. Tworzymy nowe obszary zielone, projektujemy zieleń w przestrzeniach zabudowanych i zapewniamy powiązania między systemem zieleni a obszarami chronionymi, w tym doliną Peretki.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: - Wydział Inwestycji - Wydział Utrzymania Terenów Publicznych - Wydział Urbanistyki i Architektury	- Studium/Plan Ogólny - Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - Uchwała krajobrazowa z 2019 roku	Piaseczno dla klimatu – zielona przestrzeń życia

W ramach kierunku działań tereny zieleni i rekreacji przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Rozwój terenów zieleni poprzez ochronę istniejących obszarów i tworzenie nowych, takich jak ogrody społeczne, działkowe, parki kieszonkowe czy zielone dachy.
2. Ochronę i inwentaryzację drzewostanów o szczególnych walorach przyrodniczych.
3. Projektowanie zieleni w obszarach gęstej zabudowy, w tym zadrzewianie ulic i placów.
4. Tworzenie zielonych tras łączących tereny rekreacyjne, sportowe i przyrodnicze.
5. Wdrażanie rozwiązań zwiększających retencję wód opadowych.
6. Kształtowanie zieleni miejskiej o złożonej strukturze biologicznej oraz wspieranie bioróżnorodności.
7. Zapewnienie ciągłości systemu zieleni poprzez powiązania z obszarami chronionymi, w tym doliną rzeki Peretki.

5.8. Cel operacyjny „Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki”

To cel, który powstał na styku wszystkich celów strategicznych. Zapewniamy dostęp do nowoczesnych, powszechnych i zróżnicowanych usług, wspierając samowystarczalność miasta i lokalnych społeczności. Rozwijamy usługi publiczne i prywatne z myślą o wszystkich mieszkańcach, w tym seniorach i osobach ze szczególnymi potrzebami. Wdrażamy ideę miasta 15-minutowego, integrując rozwój usług z polityką przestrzenną i mobilnością. Kluczowe znaczenie mają cyfryzacja, zdrowie, kultura, mieszkalnictwo, transport i bezpieczeństwo – wszystko blisko mieszkańców i dostosowane do współczesnych wyzwań.

Cel odpowiada na wnioski strategiczne:

- 3.2.1.2. Suburbanizacja i rozwój przestrzeni publicznych,

- 3.2.3.2. Dbłość o jakość środowiska przyrodniczego,
- 3.2.5.2. Wysoka jakość życia i dostępność usług,
- 3.2.6.2. Odporność na zmiany klimatu.

5.8.1. Sprawność urzędu

Skupiamy się na cyfryzacji urzędu, rozwijając e-usługi i automatyzację, co ułatwi mieszkańcom załatwianie spraw i poprawi bezpieczeństwo danych. Rozbudowujemy komunikację, wzmacniamy współpracę wewnętrzną i budujemy nowy ratusz, który poprawi komfort obsługi oraz wzmocni wizerunek gminy. Elastycznie dostosowujemy się do potrzeb gminy, aby lepiej odpowiadać oczekiwaniom mieszkańców.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: • Wydział ADK • Biuro Promocji i Kultury • Referat Innowacji Miejskich • Referat Informatyki		• Rozwój e-usług i automatyzacji • Nowoczesny Ratusz – centrum obsługi mieszkańców • Ochrona danych i integracja systemów • Nowoczesne narzędzia i platforma dialogu do komunikacji z mieszkańcami • Współpraca i rozwój kompetencji wewnętrznych urzędu

W ramach kierunku działań tereny zieleni i rekreacji przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Wzmocnienie cyfryzacji i automatyzacji w urzędzie oraz jednostkach gminnych w celu usprawnienia pracy i poprawy obsługi mieszkańców, w tym:
2. a) Wdrożenie e-usług umożliwiających załatwianie spraw online;
b) Automatyzacja powtarzalnych czynności administracyjnych poprzez nowoczesne systemy;
c) Wprowadzenie cyfrowego obiegu dokumentów;
d) Uruchomienie aplikacji mobilnej dla mieszkańców do śledzenia spraw i powiadomień;
e) Zwiększenie bezpieczeństwa danych poprzez zaawansowane systemy ochrony;
f) Stworzenie platformy komunikacyjnej umożliwiającej kontakt z urzędem;
g) Integracja systemów informatycznych w jeden spójny ekosystem;
h) Rozwój portalu mieszkańca oraz geoportalu.
3. Rozbudowa działań promocyjnych i komunikacyjnych z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi.
4. Wzmacnianie współpracy wewnętrznej w urzędzie i jednostkach organizacyjnych oraz rozwój kompetencji interpersonalnych pracowników.
5. Budowa nowego ratusza jako centrum obsługi mieszkańców, wzmacniającego wizerunek gminy i stanowiącego impuls rozwojowy dla centrum Piaseczna.

6. Elastyczne dostosowanie działań urzędu i jednostek do zmieniających się zadań i kompetencji gminy.

5.8.2. Zdrowie i sport

Kluczowe działania obejmują zwiększenie dostępu do usług medycznych przez modernizację infrastruktury, poprawę jakości usług zdrowotnych, rozwój cyfrowych narzędzi oraz promowanie zdrowego stylu życia. Wspieramy profilaktykę zdrowotną i przeciwdziałanie depresji, a także rozwijamy infrastrukturę sportowo-rekreacyjną i organizujemy wydarzenia sportowe. Te działania poprawią dostępność i jakość opieki zdrowotnej, wspierają zdrowie psychiczne, zachęcają do aktywności fizycznej oraz wzbogacają ofertę sportową i rekreacyjną dla mieszkańców.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: • Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Lecznictwa Otwartego w Piasecznie • GOSiR • Wydział Inwestycji	• Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027 • Studium/ Plan Ogólny • Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	• Nowoczesna opieka zdrowotna – łatwiejszy dostęp do usług i profilaktyki • Zdrowie psychiczne na pierwszym miejscu – wsparcie, profilaktyka i edukacja • Aktywność na wyciągnięcie ręki – więcej miejsc do sportu i rekreacji, • Ruszaj się-aktywność fizyczna na każdym kroku

W ramach kierunku działań zdrowie i sport przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Rozbudowę i modernizację infrastruktury medycznej w celu zwiększenia dostępu do usług zdrowotnych.
2. Podnoszenie jakości usług w publicznych placówkach zdrowia.
3. Rozwój e-zdrowia – cyfrowych usług ułatwiających dostęp do opieki medycznej i informacji o profilaktyce.
4. Promowanie zdrowego stylu życia oraz programów profilaktyki zdrowotnej, w tym dedykowanych mężczyznom.
5. Wsparcie programów przeciwdziałania depresji i problemom zdrowia psychicznego, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
6. Rozwój świadczeń profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień.
7. Zwiększenie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej poprzez budowę, modernizację i powiązanie obiektów w spójny system.
8. Promowanie aktywności fizycznej poprzez:
 - a) Rozszerzenie oferty GOSiR dostosowanej do różnych grup mieszkańców;
 - b) Wsparcie kształtowania zdrowych nawyków i dbałości o kondycję;
 - c) Organizację zajęć sportowych w szkołach oraz rozwój infrastruktury sportowej;
 - d) Wspieranie lokalnych inicjatyw prozdrowotnych i wydarzeń sportowych;
 - e) Inicjowanie cyklicznych imprez sportowych promujących Piaseczno.

5.8.3. Kultura

Naszym kluczowym założeniem jest stworzenie „Piaseczno HUB Kultury” jako centrum łączącego różnorodne inicjatywy artystyczne i kulturalne. Organizowanie imprez kulturalnych o zasięgu subregionalnym oraz przygotowanie przestrzeni miejskiej do ich realizacji przyczyni się do wzrostu atrakcyjności Piaseczna i integracji społecznej. Rozwój oferty kulturalnej i modernizacja obiektów zwiększą dostępność do kultury oraz podniosą jakość życia mieszkańców. Opracowanie polityki kulturalnej, współpraca z lokalnymi instytucjami i wsparcie dla artystów wzmocnią tożsamość gminy i pobudzą lokalny rozwój.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: • Centrum Kultury, Biblioteka • Muzeum Piaseczna • Biuro Promocji i Kultury • Wydział Urbanistyki i Architektury • Wydział Inwestycji		• Spójna Polityka Kultury • Piaseczno HUB Kultury • Piaseczyńskie Centrum Sztuki i Kultury

W ramach kierunku działań kultura przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Wykreowanie i promocję marki „Piaseczno HUB Kultury” jako centrum wydarzeń, inicjatyw i aktywności artystycznej.
2. Organizację wydarzeń kulturalnych o znaczeniu subregionalnym, wzmacniających atrakcyjność Piaseczna.
3. Przygotowanie przestrzeni miejskich i infrastruktury do realizacji wydarzeń kulturalnych.
4. Rozwój oferty kulturalnej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców i wzbogacającej życie społeczności.
5. Modernizację oraz budowę obiektów kulturalnych i społecznych wspierających działalność kulturalną.
6. Opracowanie spójnej polityki kulturalnej określającej priorytety rozwoju kultury w gminie.
7. Wzmocnienie współpracy instytucji kultury i organizacji społecznych, w tym Centrum Kultury, Biblioteki Publicznej, Muzeum Piaseczna oraz M-GOPS.
8. Wsparcie lokalnych inicjatyw kulturalnych, w tym działań organizacji pozarządowych.
9. Promocję lokalnych artystów i tworzenie warunków dla rozwoju twórczości.

5.8.4. Mieszkalnictwo komunalne i społeczne

Naszym priorytetem jest poprawa dostępności i jakości mieszkań gminnych. Modernizujemy budynki, podnosząc ich bezpieczeństwo, estetykę i efektywność energetyczną. Rozszerzamy ofertę mieszkań, w tym dla osób o niskich dochodach oraz wdrażamy nowe modele mieszkalnictwa. Programy wsparcia pomagają osobom zmagającym się z problemami mieszkaniowymi, co sprzyja budowie zrównoważonej i wspierającej społeczności.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: - Wydział Polityki Mieszkaniowej - MOPS	- Studium/ Plan Ogólny - Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027	Program Dostępne Mieszkanie – lepsze warunki, wspólne wsparcie

W ramach kierunku działań *mieszkalnictwo komunalne i społeczne* przewidujemy:

1. Rozbudowę zasobu mieszkań gminnych, w tym mieszkań dla osób o niskich dochodach, mieszkań treningowych, służbowych oraz na wynajem.
2. Poprawę bezpieczeństwa, estetyki i efektywności energetycznej budynków poprzez modernizację oraz wdrażanie ekologicznych rozwiązań.
3. Wspieranie nowych modeli mieszkalnictwa jako elementu polityki społecznej.
4. Realizację programów wsparcia dla osób z problemami mieszkaniowymi, w tym tzw. „więźniów 4. piętra”

5.8.5. Mobilność

Dążymy do stworzenia nowoczesnego, bezpiecznego i ekologicznego systemu transportowego. Rozwijamy transport publiczny, infrastrukturę drogową oraz sieci dla pieszych i rowerzystów, wspierając mobilność aktywną i niskoemisyjną. Wzmacniamy węzły przesiadkowe, wdrażamy inteligentne systemy transportowe i uspokajamy ruch w miejscowościach. Współpraca z metropolią pozwala na lepszą integrację systemów transportowych, co podnosi komfort życia mieszkańców i wspiera zrównoważony rozwój.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: - Wydział Mobilności - Wydział Urbanistyki i Architektury - Wydział Inwestycji - Wydział Utrzymania Infrastruktury i Transportu Publicznego - Wydział Inwestycji Drogowych i Inżynierii Ruchu	- Studium/ Plan Ogólny - Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - Studium komunikacyjne Piaseczna ze szczególnym uwzględnieniem strefy śródmiejskiej z 2019 r.	- Nowoczesne Węzły Przesiadkowe - Rozwój Infrastruktury Mobilności Aktywnej - Program "Zielone Ulice" - Metropolitalna Karta Transportowa

W ramach kierunku działań mobilność przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Współpracę w ramach OMW na rzecz rozwoju metropolitalnego transportu publicznego, w tym wzmocnienie roli kolei.
2. Rozwój i modernizację infrastruktury drogowej oraz budowę nowych połączeń komunikacyjnych.
3. Wzmacnianie systemu transportowego poprzez:
 - a) poprawę dostępności i efektywności transportu publicznego,
 - b) promowanie korzystania z transportu zbiorowego,
 - c) działania na rzecz ograniczenia emisji w transporcie,

- d) wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS).
- 4. Rozwój infrastruktury dla pieszych i rowerzystów oraz promocję mobilności aktywnej.
- 5. Uspokojenie ruchu w miejscowościach poprzez poprawę bezpieczeństwa i ograniczenie prędkości.
- 6. Planowanie dróg z uwzględnieniem zieleni i naturalnych elementów krajobrazu.
- 7. Współdziałanie z administracją państwową i samorządową w zakresie budowy i usprawniania ponadlokalnych połączeń komunikacyjnych.
- 8. Opracowanie katalogu wytycznych dla projektowania dróg zgodnych z zasadami funkcjonalności, bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju.
- 9. Tworzenie zintegrowanych węzłów przesiadkowych poprzez modernizację przystanków kolejowych, budowę przystanków autobusowych i parkingów P+R

5.8.6. Bezpieczeństwo

Priorytetem jest poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez wzmocnienie współpracy z policją, rozwój infrastruktury drogowej, systemu dyspozytorskiego i zwiększenie bezpieczeństwa wokół szkół, a także promowanie edukacji i bezpieczeństwa cyfrowego. Wzmacniamy obronę cywilną, szkolenia oraz jednostki OSP, wprowadzając nowe specjalizacje. Działania te przyczynią się do większego bezpieczeństwa mieszkańców, lepszej reakcji na zagrożenia, poprawy ochrony dzieci i młodzieży, oraz zwiększenia efektywności działań kryzysowych i prewencyjnych.

Podmioty odpowiedzialne	Ramy strategiczne: plany strategiczne, programy, polityki, budżety, studia i analizy	Projekty flagowe
Gmina Piaseczno: • Referat Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych i Ochrony Przeciwpowodziowej • Straż Miejska • OSP	• Program bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na terenie gminy Piaseczno 2022 r.	Program "Bezpieczne Piaseczno"

W ramach kierunku działań bezpieczeństwo przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Wzmocnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez:
 - a) współpracę z policją i rozszerzenie zadań Straży Miejskiej,
 - b) rozwój infrastruktury drogowej poprawiającej bezpieczeństwo ruchu,
 - c) rozbudowę systemu dyspozytorskiego Straży Miejskiej,
 - d) zwiększenie bezpieczeństwa w otoczeniu szkół,
 - e) integrację działań infrastrukturalnych z edukacją i informowaniem mieszkańców,
 - f) wdrażanie programów edukacyjnych dotyczących zagrożeń i bezpieczeństwa cyfrowego,
 - g) promowanie zatrudnienia w Straży Miejskiej.
2. Rozwój systemu zarządzania kryzysowego, w tym:
 - a) doskonalenie współpracy służb ratunkowych i koordynacji działań, także w ramach Metropolii Warszawskiej,
 - b) wdrażanie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców,
 - c) integrację działań Straży Miejskiej i OSP,

- d) utworzenie centralnego magazynu zarządzania kryzysowego
3. Budowę systemu obrony cywilnej poprzez:
 - a) rozwój kompetencji kadr i organizację szkoleń dla mieszkańców,
 - b) tworzenie lokalnych struktur obrony cywilnej.
4. Wzmocnienie jednostek OSP poprzez:
 - a) zwiększenie ich zdolności operacyjnych,
 - b) rozwój specjalizacji, w tym ratownictwa drogowego i obrony cywilnej.

5.9. Oczekiwane rezultaty planowanych działań

Poniższa tabela przedstawia przewidywane efekty realizacji celów operacyjnych w podziale na aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne, wskazując kompleksowy wpływ działań na rozwój Gminy Piaseczno. Oczekiwane rezultaty działań podejmowanych w ramach realizacji strategii przedstawiono zagregowane do poziomu celów operacyjnych oraz w podziale na wymiar społeczny, gospodarczy i przestrzenny (Tabela 3). Wskaźniki ich pomiaru przedstawione zostały w rozdziale dotyczącym systemu monitorowania dokumentu (zob. 7.3).

Tabela 3. Oczekiwane rezultaty planowanych działań – wymiar społeczny, gospodarczy i przestrzenny

	Kierunki działań	Efekty realizacji celu		
		społeczne	gospodarcze	przestrzenne
Cel operacyjny: Rozwijamy swoje kompetencje	EDUKACJA FORMALNA	• Wzrost jakości i dostępności oferty edukacyjnej. • Podnoszenie kompetencji nauczycieli. • Wyrównanie szans edukacyjnych i aktywnego uczestnictwa w procesie nauczania. • Rozwój umiejętności społecznych i budowanie więzi.	• Lepsze dostosowanie kompetencji uczniów do potrzeb rynku pracy i zawodów przyszłości. • Współpraca szkół z sektorem biznesu. • Zatrzymanie lokalnych talentów i wspieranie przedsiębiorczości.	• Tworzenie nowoczesnych, dobrze wyposażonych i przyjaznych przestrzeni edukacyjnych. • Poprawa dostępności przestrzennej do placówek oświatowych. • Kreowanie inspirującej przestrzeni sprzyjającej rozwojowi i eksploracji.
	EDUKACJA POZAFORMALNA	• Wzrost otwartości na innowacje oraz rozwój umiejętności społecznych, takich jak komunikacja, współpraca i negocjacje. • Aktywizacja seniorów i wzmocnienie integracji międzypokoleniowej. • Ograniczenie skutków bezrobocia i wykluczenia społecznego poprzez edukację przez całe życie.	• Wzrost kompetencji mieszkańców, lepsze przygotowanie do zmieniającego się rynku pracy. • Wsparcie lokalnej gospodarki dzięki współpracy edukacji z biznesem. • Rozwój innowacyjnych rozwiązań oraz poprawa umiejętności cyfrowych wspierających przedsiębiorczość i konkurencyjność firm	• Rozwój lokalnych przestrzeni spotkań i aktywności edukacyjnych we współpracy ze szkołami, bibliotekami i centrami kultury. • Inwestycje w nowoczesne technologie i przestrzenie sprzyjające edukacji pozaformalnej jako element zrównoważonego rozwoju gminy.
	ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA	• Wzrost świadomości klimatycznej i zaangażowania mieszkańców w działania proekologiczne. • Kształtowanie codziennych nawyków sprzyjających ochronie środowiska, takich jak segregacja odpadów, zbieranie deszczówki czy kompostowanie.	• Rozwój zrównoważonej i ekologicznej gospodarki. • Wdrażanie praktyk proekologicznych w firmach, co przekłada się na oszczędności i poprawę wizerunku biznesu. • Efektywniejsze zarządzanie zasobami naturalnymi, zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych.	• Integracja działań klimatycznych w planowaniu przestrzennym, wspierająca zrównoważony rozwój gminy. • Współpraca z jednostkami metropolii warszawskiej w zakresie ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu.
Wzmacniany istniejący	DZIEDZICTWO NIEMATERIALNE	• Wzmocnienie relacji międzypokoleniowych poprzez organizację wspólnych aktywności i wydarzeń integracyjnych. • Tworzenie nowych miejsc spotkań ograniczających	• Rozwój centrów lokalnych i sieci miejsc aktywności wspierających drobną przedsiębiorczość (sklepy, apteki, biblioteki). • Wzmacnianie usług na terenach wiejskich, co ograniczy konieczność korzystania z usług w miastach.	• Rozbudowa centrów lokalnych poprawiająca spójność funkcjonalną gminy. • Przekształcanie ulic osiedlowych i tworzenie placów sołectkich, co zwiększy

Mamy nowoczesne miejsca pracy		wykluczenie społeczne. • Wykorzystanie infrastruktury szkolnej do rozwijania lokalnej oferty społecznej i kulturalnej.	dostępność terenów zieleni i przestrzeni integracyjnych.	
	WSPÓŁPRACA	• Aktywne zaangażowanie mieszkańców w życie gminy poprzez konsultacje, inicjatywy i działania społeczne. • Wsparcie dla inicjatyw lokalnych wzmacniających tożsamość i tradycje społeczności.	• Wzmocnienie roli Centrum Przedsiębiorczości jako platformy wsparcia dla lokalnego biznesu. • Wsparcie organizacji pozarządowych, co przyniesie korzyści zarówno społeczne, jak i ekonomiczne. • Współpraca w ramach Metropolii Warszawskiej wspierająca zrównoważony rozwój i działania klimatyczne.	• Lepsza koordynacja z innymi samorządami w zakresie spójnego planowania przestrzennego. • Ochrona dziedzictwa i krajobrazu poprzez wspieranie inicjatyw społecznych związanych z przestrzenią publiczną.
	DZIEDZICTWO KULTURY	• Zwiększenie dostępności do kultury dzięki modernizacji infrastruktury zabytkowej. • Wzrost świadomości kulturowej poprzez działalność Muzeum Piaseczna i promocję lokalnego dziedzictwa.	• Wprowadzenie systemu zachęt finansowych wspierających właścicieli zabytków. • Promocja dziedzictwa kulturowego jako elementu przyciągającego turystów i wspierającego lokalną gospodarkę.	• Rewitalizacja zabytków oraz ich adaptacja do nowych funkcji, co podniesie atrakcyjność przestrzeni publicznej. • Zachowanie unikalnego charakteru miast-ogrodów oraz tworzenie punktów spotkań poprzez popularyzację historycznych miejsc.
	NOWOCZESNE SEKTORY	• Rozwój kompetencji mieszkańców poprzez warsztaty, szkolenia i promocję przedsiębiorczości. • Współpraca z uczelniami umożliwi lokalnym firmom dostęp do nowoczesnych technologii i wiedzy. • Promowanie ekologicznego rolnictwa wpłynie na zdrowszy styl życia i wyższą jakość produktów spożywczych.	• Wsparcie branż kreatywnych i technologicznych pobudzi innowacyjność lokalnej gospodarki. • Rozwój ekologicznych sektorów przemysłu przyciągnie inwestorów i ograniczy negatywny wpływ na środowisko. • Zwiększenie różnorodności przedsiębiorstw wzmocni stabilność ekonomiczną gminy.	• Lepsze wykorzystanie przestrzeni biznesowej dzięki współpracy międzysektorowej. • Ochrona terenów wiejskich poprzez rozwój ekologicznego rolnictwa. • Wsparcie dla wdrażania nowoczesnych technologii poprawi efektywność przestrzeni gospodarczej.
	AKTYWIZACJA BIZNESOWA	• Współpraca w ramach OMW i partnerstw publiczno-prywatnych umożliwi realizację projektów wspierających lokalną społeczność. • Wsparcie ekonomii społecznej stworzy miejsca pracy chronionej dla osób z szczególnymi potrzebami. • Promowanie odpowiedzialności społecznej firm wzmocni zaangażowanie biznesu w życie gminy.	• Wsparcie MŚP poprzez ulgi podatkowe, promocję lokalnych produktów i pomoc administracyjną zwiększy konkurencyjność gospodarki. • Partnerstwa publiczno-prywatne przyczynią się do rozwoju infrastruktury i nowych inwestycji.	• Rozwój infrastruktury gospodarczej w oparciu o współpracę z sektorem prywatnym. • Lepsze zagospodarowanie przestrzeni dzięki projektom realizowanym w formule PPP.
Odpowiedzialnie	PRZESTRZEN DLA BIZNESU	• Tworzenie nowych miejsc pracy dzięki rozwojowi stref inwestycyjnych, inkubatorów przedsiębiorczości i przestrzeni coworkingowych	• Lepszy dostęp do nowoczesnych technologii poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej. • Park naukowo-technologiczny oraz rozwój transportu ułatwią działalność innowacyjnych firm i usprawnią logistykę.	• Optymalne wykorzystanie terenów poprzez tworzenie nowoczesnych przestrzeni biznesowych. • Modernizacja dzielnic przemysłowej stworzy przyjazne środowisko dla pracy i inwestycji. • Rozwój infrastruktury wspierającej technologie i planowanie przestrzenne zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.
	POLITYKA PRZESTRZENNA	• Ochrona terenów zielonych i rolnych poprawi jakość życia mieszkańców i zdrowie publiczne. • Rewitalizacja centrów lokalnych zwiększy dostęp do usług społecznych i kulturalnych.	• Lepszy dostęp do usług publicznych i komercyjnych wzmocni lokalną gospodarkę. • Analiza migracji ułatwi planowanie inwestycji, wspierając rynek pracy i rozwój gospodarczy.	• Zintegrowane planowanie przestrzenne poprawi funkcjonalność i spójność gminy. • Realizacja uchwały krajobrazowej podniesie

			estetykę przestrzeni publicznej. • Ożywienie terenów rolnych zapewni ich produktywność wykorzystanie, wspierając lokalną żywność ekologiczną.
SAMOWYSTARCZALNOŚĆ ENERGETYCZNA	• Wdrożenie OZE w inwestycjach gminnych podniesie świadomość ekologiczną mieszkańców i poprawi komfort życia. • Modernizacja budynków użyteczności publicznej zmniejszy zużycie energii i poprawi warunki pracy oraz zamieszkania.	• Rozwój systemów OZE i ciepłownictwa przyniesie oszczędności energetyczne i nowe miejsca pracy w sektorze zielonej energii. • Wdrażanie energooszczędnych rozwiązań zmniejszy koszty funkcjonowania instytucji publicznych i prywatnych.	• Termomodernizacja budynków podniesie estetykę przestrzeni publicznej. • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprawi jakość powietrza i wpłynie na zdrowsze środowisko miejskie.
GOSPODARKA CYRKULARNA	• Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców dzięki segregacji odpadów i promocji kompostowania. • Zmniejszenie ryzyka podtopień poprzez rozwój retencji i realizację programów przeciwpowodziowych.	• Rozbudowa systemu gospodarki odpadami stworzy miejsca pracy i poprawi efektywność zarządzania odpadami. • Inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną i recykling ograniczą długoterminowe koszty funkcjonowania gminy.	• Efektywne zarządzanie wodami opadowymi poprawi bezpieczeństwo przestrzenne. • Eliminacja dzikich wysypisk zwiększy estetykę i czystość przestrzeni publicznych. • Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury wzmocni odporność gminy na zmiany klimatyczne.
OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	• Lepszy dostęp do terenów przyrodniczych sprzyja zdrowiu i rekreacji mieszkańców. • Edukacja ekologiczna wzmocni postawy prośrodowiskowe.	• Ochrona korytarzy ekologicznych i Zielonego Pierścienia Warszawy wspiera turystykę i ekorozwój. • Projekty ochrony bioróżnorodności mogą przyciągnąć finansowanie z programów środowiskowych.	• Zachowanie i odbudowa ekosystemów zwiększą spójność terenów zielonych. • Inwestycje w infrastrukturę środowiskową poprawią zarządzanie zasobami wodnymi i ochronę przed suszą.
TERENY ZIELENI I REKREACJI	• Większa dostępność terenów zielonych sprzyja integracji społecznej, rekreacji i poprawie jakości życia mieszkańców. • Ogrody społeczne i parki kieszonkowe budują więzi sąsiedzkie oraz wspierają aktywność lokalną. • Promowanie retencji krajobrazowej i zielonych rozwiązań zwiększa świadomość ekologiczną mieszkańców.	• Rozwój zielonych tras i terenów rekreacyjnych wspiera turystykę oraz lokalne usługi związane z rekreacją i wypoczynkiem. • Tworzenie i utrzymanie zieleni miejskiej generują miejsca pracy w sektorze ogrodnictwa, architektury krajobrazu i usług komunalnych.	• Rozbudowa zielonej infrastruktury poprawia estetykę przestrzeni miejskiej i wiejskiej. • Zadrzewianie terenów zabudowanych ogranicza efekt miejskiej wyspy ciepła i poprawia mikroklimat. • Zachowanie ciągłości systemu przyrodniczego (np. dolina Peretki) wzmacnia bioróżnorodność i ekologiczne powiązania przestrzenne.
SPRAWNOŚĆ URZĘDU	• Lepszy dostęp do usług dzięki e-usługom i cyfrowym narzędziom zwiększa wygodę mieszkańców. • Większe zaangażowanie społeczności poprzez nowoczesne kanały komunikacji i platformy dialogu. • Szybsza i bardziej transparentna obsługa spraw urzędowych podnosi zaufanie do administracji.	• Cyfryzacja i automatyzacja procesów administracyjnych prowadzą do oszczędności czasu i kosztów. • Profesjonalna promocja gminy wspiera przyciąganie inwestorów i rozwój lokalnego biznesu. • Nowoczesny urząd jako centrum obsługi generuje nowe miejsca pracy w administracji i usługach wspierających.	• Budowa nowego ratusza podnosi funkcjonalność przestrzeni publicznej i estetykę centrum miasta. • Integracja systemów cyfrowych usprawnia zarządzanie przestrzenią i usługami publicznymi.
ZDROWIE I SPORT	• Lepszy dostęp do opieki zdrowotnej i rozwój usług profilaktycznych poprawiają zdrowie mieszkańców. • Programy wsparcia zdrowia psychicznego i przeciwdziałania uzależnieniom wzmocniają spójność społeczną. • Rozbudowa infrastruktury sportowej promuje aktywny styl życia i integrację międzypokoleniową.	• Inwestycje w zdrowie i sport generują nowe miejsca pracy w sektorze medycznym, sportowym i rekreacyjnym. • Promocja zdrowego stylu życia może obniżyć długoterminowe koszty opieki zdrowotnej. • Organizacja wydarzeń sportowych i prozdrowotnych wspiera lokalną gospodarkę i usługi.	• Nowoczesne obiekty sportowo-rekreacyjne zwiększają atrakcyjność przestrzeni publicznej. • Rozwój terenów rekreacyjnych, jak Glinanki czy Stawy Żabienieckie, wzbogaca ofertę spędzania czasu wolnego. • Lepsza dostępność infrastruktury sportowej dla wszystkich grup mieszkańców.

KULTURA	• Wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym dzięki rozbudowanej i dostępnej ofercie. • Wzmocnienie tożsamości lokalnej poprzez rozwój „Piaseczno HUB Kultury” i integrację środowisk kulturalnych. • Aktywne wsparcie dla lokalnych inicjatyw i artystów pobudza kreatywność oraz buduje więzi społeczne	• Wzrost atrakcyjności gminy jako miejsca wydarzeń kulturalnych przyciąga turystów i wspiera sektor usług. • Rozwój infrastruktury kulturalnej tworzy miejsca pracy w kulturze, turystyce i branżach kreatywnych. • Organizacja imprez o zasięgu subregionalnym stymuluje lokalną gospodarkę.	• Modernizacja i budowa nowych obiektów kulturalnych podnosi estetykę i funkcjonalność przestrzeni publicznej. • Powstanie sali teatralno-widowiskowej wzbogaci ofertę centrum miasta jako miejsca spotkań i wydarzeń.
MIESZKALNICTWO KOMUNALNE I SPOŁECZNE	• Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności mieszkań komunalnych i społecznych. • Wsparcie dla osób w trudnej sytuacji życiowej wzmacnia integrację społeczną i przeciwdziała wykluczeniu. • Nowe modele mieszkalnictwa wspierają samodzielność mieszkańców, m.in. poprzez mieszkania treningowe	• Rozwój budownictwa społecznego stymuluje lokalny rynek budowlany i gospodarkę. • Programy mieszkaniowe zwiększają stabilność ekonomiczną mieszkańców i zmniejszają koszty wsparcia społecznego w dłuższej perspektywie.	• Modernizacja zasobów mieszkaniowych poprawia estetykę osiedli i integruje je z przestrzenią publiczną. • Nowe inwestycje mieszkaniowe mogą stać się przykładem nowoczesnych i zrównoważonych rozwiązań urbanistycznych.
MOBILNOŚĆ	• Poprawa dostępności transportu publicznego ułatwia codzienne funkcjonowanie mieszkańców i zwiększa ich mobilność. • Wzrost bezpieczeństwa na drogach oraz rozwój infrastruktury dla pieszych i rowerzystów wspiera aktywność społeczną i zdrowy styl życia. • Współpraca z OMW podnosi jakość usług transportowych w całym regionie.	• Lepsze połączenia komunikacyjne sprzyjają rozwojowi lokalnych firm oraz przyciąganiu inwestorów. • Rozwój kolei aglomeracyjnej i transportu publicznego wspiera rynek pracy, ułatwiając dostęp do zatrudnienia. • Inteligentne systemy transportowe zwiększają efektywność przewozów i ograniczają koszty logistyczne.	• Budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych usprawnia komunikację i odciąża centrum miasta. • Planowanie dróg z uwzględnieniem zieleni wspiera zrównoważony rozwój przestrzenny. • Rozwój infrastruktury mobilności aktywnej tworzy spójny i ekologiczny system transportowy.
BEZPIECZEŃSTWO	• Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców poprzez skuteczne działania służb i edukację. • Lepsza ochrona dzieci i młodzieży dzięki poprawie bezpieczeństwa wokół szkół oraz programom prewencyjnym. • Rozwój systemu wczesnego ostrzegania oraz wsparcie OSP i Straży Miejskiej wzmacnia gotowość na sytuacje kryzysowe.	• Skuteczne zarządzanie kryzysowe minimalizuje straty gospodarcze w przypadku zagrożeń. • Rozwój systemów bezpieczeństwa i wsparcie służb tworzy nowe miejsca pracy. • Poprawa bezpieczeństwa cyfrowego chroni infrastrukturę i dane, co zwiększa stabilność lokalnych instytucji i firm.	• Rozwój infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo drogowe podnosi jakość przestrzeni publicznej. • Centralny magazyn zarządzania kryzysowego usprawnia logistykę działań w sytuacjach awaryjnych. • Zintegrowane działania prewencyjne i edukacyjne poprawiają funkcjonalność przestrzeni publicznej, czyniąc ją bezpieczniejszą i bardziej przyjazną.

6. Wymiar przestrzenny realizacji Strategii

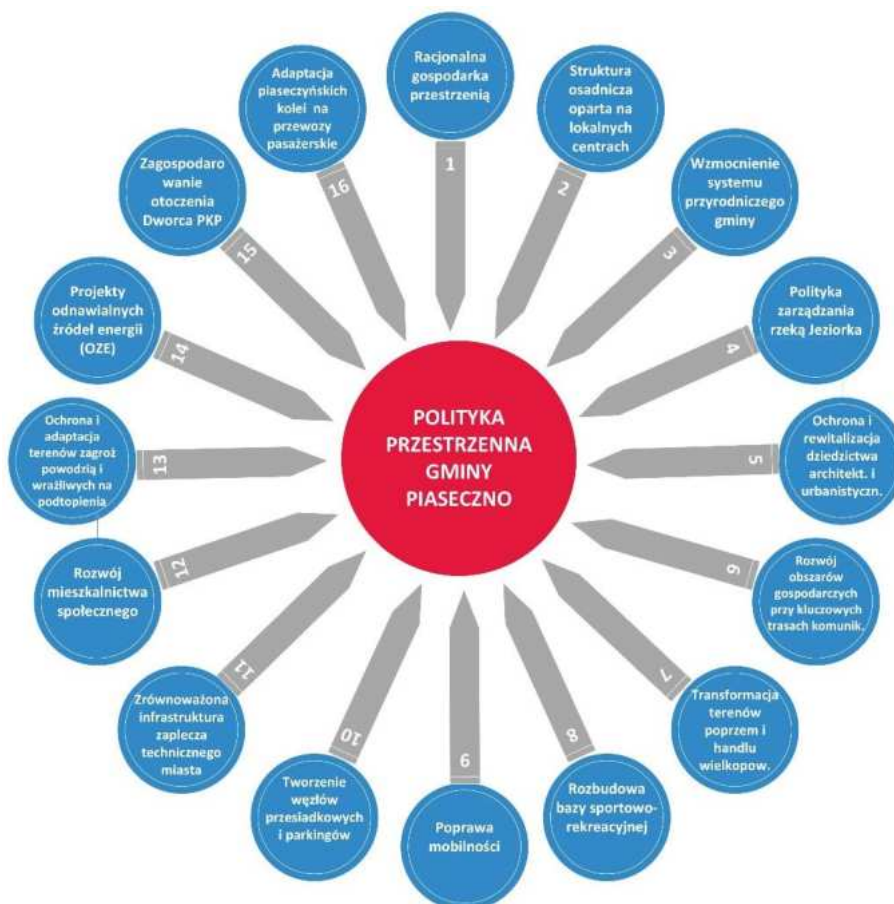
6.1. Kluczowe aspekty polityki przestrzennej gminy Piaseczno

Gmina Piaseczno – największa gmina miejsko-wiejska w Polsce – prognozuje wzrost liczby ludności do ponad 110 tys. mieszkańców w 2040 roku. Charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem wewnętrznym, obejmując 32 sołectwa oraz blisko 50-tysięczne miasto Piaseczno. Bliskość Warszawy, kluczowe powiązania komunikacyjne oraz cenne tereny przyrodnicze czynią gminę atrakcyjnym miejscem do życia i inwestowania. To szansa rozwojowa, ale też wyzwanie wymagające spójnej i odpowiedzialnej polityki przestrzennej.

Stawiamy na zrównoważone zarządzanie przestrzenią, które odpowiada na dynamiczny rozwój, potrzeby mieszkańców i ochronę środowiska. Kluczowe zasady polityki przestrzennej obejmują następujące zagadnienia (Rysunek 18):

- 1) **Racjonalna gospodarka przestrzeni.** Polityka przestrzenna koncentruje się na efektywnym wykorzystaniu istniejących terenów, przeciwdziałaniu rozlewaniu się zabudowy oraz ograniczaniu niekontrolowanej suburbanizacji. Inwestycje mieszkaniowe będą kierowane przede wszystkim do obszarów wyposażonych w infrastrukturę techniczną, społeczną i transportową. W szczególności dotyczy to miasta Piaseczno oraz dynamicznie rozwijających się miejscowości, takich jak Józefostaw i Julianów. Kluczowe znaczenie będzie miało także zagospodarowanie terenów poprzemysłowych oraz kontynuacja działań rewitalizacyjnych, np. w ramach projektu „Piaseczno od nowa”.
- 2) **Struktura osadnicza oparta na lokalnych centrach.** Rozwój sieci lokalnych centrów usługowych pozwoli na zapewnienie mieszkańcom dostępu do podstawowych usług w niewielkiej odległości od miejsca zamieszkania. To działanie uporządkuje strukturę osadniczą, ograniczając rozpraszanie zabudowy i wzmacniając samowystarczalność poszczególnych miejscowości.
- 3) **Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy.** Chronimy i rozwijamy zieloną infrastrukturę, wzmacniając odporność na zmiany klimatu. Poprawa retencji wód, rekultywacja terenów zdegradowanych, rozwój terenów rekreacyjnych oraz wsparcie dla Zielonego Pierścienia Warszawy to działania, które zapewnią bioróżnorodność i podniosą jakość życia mieszkańców.
- 4) **Polityka zarządzania rzeką Jeziorką.** Zintegrowane podejście łączy ochronę przyrody, funkcje rekreacyjne, ochronę przeciwpowodziową oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury. Rzeka Jeziorka pełni kluczową rolę w kształtowaniu struktury ekologicznej gminy oraz stanowi ważny element dostępnej przestrzeni publicznej.
- 5) **Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego.** Zachowanie historycznych układów urbanistycznych, zabytkowej zabudowy oraz ich otoczenia stanowi istotny element budowania tożsamości gminy. Szczególną uwagę kierujemy na Piaseczno oraz układy miast-ogrodów, które wymagają ochrony i przemysłanej rewitalizacji.

- 6) **Rozwój obszarów gospodarczych przy kluczowych trasach komunikacyjnych.** Wzmacniamy potencjał inwestycyjny gminy poprzez rozwój stref gospodarczych wzdłuż tras S7 i DK79, wspierając tworzenie nowych miejsc pracy i wzrost gospodarczy.
- 7) **Transformacja terenów przemysłowych i handlu wielkopowierzchniowego.** Przekształcamy te obszary, dostosowując je do nowoczesnych potrzeb społecznych i gospodarczych. Wprowadzamy funkcje usługowe, technologiczne i rekreacyjne, z możliwością zmiany funkcji terenów w oparciu o kompleksowe analizy.
- 8) **Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej.** Tworzymy przestrzeń sprzyjającą aktywności fizycznej i integracji mieszkańców, co pozytywnie wpłynie na zdrowie, turystykę oraz rozwój usług lokalnych.
- 9) **Poprawa mobilności.** Stawiamy na rozwój transportu publicznego, infrastruktury pieszo-rowerowej oraz usprawnienie połączeń drogowych. Działania te zwiększą bezpieczeństwo, komfort podróży i ograniczą negatywny wpływ transportu na środowisko.
- 10) **Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów.** Rozwój zintegrowanych węzłów przesiadkowych umożliwi wygodne łączenie różnych środków transportu, ograniczając ruch samochodowy w centrum i wspierając ekologiczne formy mobilności.
- 11) **Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego miasta.** Modernizujemy zaplecze techniczne gminy z poszanowaniem środowiska, wdrażając rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ na otoczenie.
- 12) **Rozwój mieszkalnictwa społecznego.** Zapewniamy nowe tereny pod budownictwo komunalne i społeczne, dbając o integrację społeczną i unikając tworzenia zamkniętych enklaw.
- 13) **Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia.** Ograniczamy zabudowę w strefach ryzyka, wdrażamy elastyczne rozwiązania przestrzenne oraz nowoczesne systemy gospodarowania wodami opadowymi.
- 14) **Projekty odnawialnych źródeł energii (OZE).** Wspieramy lokalizację odnawialnych źródeł energii, zapewniając ich integrację z otoczeniem oraz minimalizując wpływ na środowisko i mieszkańców.
- 15) **Zagospodarowanie otoczenia Dworca PKP.** Tworzymy nowoczesny węzeł transportowy, integrując funkcje komunikacyjne i usługowe, co wzmocni powiązania z metropolią i poprawi mobilność.
- 16) **Adaptacja piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierskiej na przewozy pasażerskie.** Przekształcamy istniejące linie na potrzeby transportu pasażerskiego, zwiększając dostępność komunikacyjną i wspierając zrównoważony rozwój transportu publicznego.

Rysunek 18. Polityka przestrzenna gminy Piaseczno

Źródło: opracowanie własne.

6.2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Piaseczno

Polityka przestrzenna Gminy Piaseczno będzie ukierunkowana na zapewnienie zrównoważonego, funkcjonalnego i estetycznego rozwoju, odpowiadającego na potrzeby dynamicznie rosnącej liczby mieszkańców oraz wyzwań związanych z suburbanizacją, ochroną środowiska i zmianami klimatu.

Stawiamy na **optymalne wykorzystanie istniejących zasobów**, ograniczanie rozpraszania zabudowy i wzmacnianie lokalnych centrów, które zapewnią mieszkańcom łatwy dostęp do usług publicznych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych. Kluczowe będzie dostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz opracowanie planu ogólnego (POG), który wyznaczy długofalowe ramy rozwoju, uwzględniające równowagę pomiędzy funkcjami mieszkaniowymi, gospodarczymi, usługowymi i przyrodniczymi.

Szczególny nacisk położymy na:

- **Zintegrowane planowanie przestrzenne**, które będzie sprzyjać tworzeniu spójnych, dobrze skomunikowanych i przyjaznych przestrzeni do życia, pracy i wypoczynku.
- **Wspieranie zrównoważonego transportu**, poprzez rozwój transportu publicznego, infrastruktury pieszko-rowerowej oraz nowoczesnych węzłów przesiadkowych.

- **Ochronę i rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury**, zwiększając odporność gminy na zmiany klimatu, poprawiając retencję wód oraz jakość przestrzeni publicznych.
- **Efektywne zarządzanie terenami inwestycyjnymi**, w tym transformację terenów przemysłowych i rozwój przestrzeni dla biznesu, z poszanowaniem ładu przestrzennego.
- **Wsparcie mieszkalnictwa społecznego**, poprzez poszukiwanie terenów pod budownictwo komunalne i integrację nowych osiedli z lokalnymi usługami i przestrzeniami publicznymi.
- **Adaptację do zmian klimatycznych**, w tym ochronę terenów zagrożonych powodzią, rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz wdrażanie rozwiązań opartych na naturze.

Ważnym narzędziem będzie **Zintegrowany Plan Inwestycyjny (ZPI)**, który pozwoli na lepszą koordynację działań inwestycyjnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, zapewniając rozwój infrastruktury towarzyszącej, w tym przestrzeni publicznych i transportowych.

Polityka przestrzenna uwzględni także:

- **Współpracę z Metropolią Warszawską i gminami ościennymi**, w celu koordynacji planowania przestrzennego, transportu i ochrony środowiska.
- **Wykorzystanie nowoczesnych technologii** w zarządzaniu przestrzenią – cyfrowe platformy, dane przestrzenne i narzędzia GIS usprawnią procesy planistyczne i współpracę z inwestorami.
- **Procedury scaleń i podziałów**, które umożliwią lepsze zagospodarowanie terenów i tworzenie funkcjonalnych układów przestrzennych.
- **Aktywny dialog społeczny** – konsultacje i współtworzenie polityki przestrzennej z mieszkańcami będą fundamentem budowania przestrzeni odpowiadającej na rzeczywiste potrzeby.

Naszym celem jest stworzenie przestrzeni, która nie tylko sprosta wyzwaniom demograficznym i gospodarczym, ale również zapewni wysoką jakość życia, ochronę środowiska i harmonijny rozwój gminy w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Polityka przestrzenna Gminy Piaseczno pozostaje w zgodzie z założeniami strategii rozwoju Metropolii Warszawskiej, wzmacniając współpracę ponadlokalną oraz integrację działań na rzecz spójnego i ekologicznego rozwoju całego regionu.

Polityka przestrzenna Gminy Piaseczno będzie koncentrować się na lepszym wykorzystaniu terenów mieszkaniowych objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Plany te będą dostosowywane, aby poprawić jakość życia mieszkańców, zachowując równowagę między inwestycjami a terenami zielonymi. Celem jest optymalne wykorzystanie dostępnych terenów i stworzenie przestrzeni, która będzie wspierać codzienne życie mieszkańców. Ważnym aspektem tej polityki jest również zachowanie równowagi w rozwoju innych funkcji przestrzennych takich jak obszary gospodarcze, usługi publiczne, infrastruktura transportowa i tereny rekreacyjne.

Istotnym działaniem w ramach tej polityki będzie opracowanie planu ogólnego gminy (POG), który ureguluje długofalowe zasady rozwoju, oraz aktualizacja miejscowych planów

zagospodarowania przestrzennego, które będą określać sposób zagospodarowania terenów. W procesie planowania istotne będzie pogodzenie rozwoju z ochroną przestrzeni, uwzględniając potrzeby mieszkańców i trwałość działań, co wpisuje się w ideę zrównoważonego rozwoju.

Zintegrowany Plan Inwestycyjny (ZPI) umożliwi bardziej efektywne zarządzanie procesami inwestycyjnymi w gminie we współpracy z inwestorami oraz rozwój infrastruktury towarzyszącej, w tym przestrzeni publicznych. ZPI będzie także uwzględniać potrzeby w zakresie zrównoważonego transportu, wspierając rozwój transportu publicznego oraz infrastruktury pieszo-rowerowej.

Ważnym aspektem będzie również adaptacja do zmian klimatycznych, ze szczególnym naciskiem na zarządzanie wodami opadowymi, przeciwdziałanie suszy, tworzenie terenów zielonych oraz ograniczanie zabudowy na obszarach zalewowych. Kluczowe znaczenie dla zrównoważonego rozwoju gminy będzie miało także wspieranie efektywności energetycznej budynków i infrastruktury, w tym integracja odnawialnych źródeł energii oraz rozwój infrastruktury dla pojazdów elektrycznych.

Konsultacje społeczne będą ważnym elementem tworzenia i aktualizacji aktów planowania przestrzennego. Polityka przestrzenna gminy będzie opierać się na współpracy z mieszkańcami, inwestorami i instytucjami publicznymi, zapewniając zgodność z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz dbałość o wysoką jakość życia mieszkańców.

Nowoczesne technologie w zarządzaniu przestrzenią, takie jak platformy cyfrowe do współpracy z inwestorami oraz wykorzystanie danych przestrzennych, pozwolą na bardziej precyzyjne i efektywne planowanie.

Procedura scaleń i podziałów gruntów pozwoli na efektywne zagospodarowanie przestrzeni poprzez konsolidację nieruchomości, tworząc spójne, funkcjonalne obszary, lepiej dostosowane do planowanych inwestycji.

Polityka przestrzenna Gminy Piaseczno będzie opierać się na współpracy z sąsiednimi gminami i Metropolią Warszawską. Celem jest koordynacja działań w zakresie planowania przestrzennego, infrastruktury i transportu, aby usprawnić mobilność, wspierać rozwój gospodarczy i chronić tereny zielone. Takie podejście pozwoli na lepsze wykorzystanie zasobów i poprawę jakości życia mieszkańców.

W związku z powyższym wskazane w kolejnych rozdziałach ustalenia i rekomendacje nie pozostają w sprzeczności lub uwzględniają zapisy zasad zawartych w projekcie strategii rozwoju metropolii warszawskiej. Wszystkie, które nie zostały uwzględnione w sposób bezpośredni, również będą brane pod uwagę w polityce przestrzennej realizowanej przez gminę Piaseczno.

Zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu	Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej	Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego	Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego	Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej	Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW	Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji
Racjonalna gospodarka przestrzenną	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	
Struktura osadnicza oparta na lokalnych centrach		✓	✓	✓						
Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy	✓							✓	✓	
Polityka zarządzania rzeką Jeziorka	✓				✓			✓	✓	
Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego		✓		✓						✓
Rozwój obszarów gospodarczych przy			✓			✓				

kluczowych trasach komunikacyjnych									
Transformacja terenów przemysłowych i handlu wielkopowierzchniowego		✓							✓
Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej			✓						
Poprawa mobilności					✓				
Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów			✓		✓				
Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego miasta								✓	✓
Rozwój mieszkalnictwa społecznego		✓			✓				
Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia	✓	✓							✓
Projekty odnawialnych źródeł energii (OZE)						✓		✓	
Otoczenie Dworca PKP			✓		✓				
Adaptacja piasieczyskiej kolei wąskotorowej oraz Kolei Siekierkowskiej na przewozy pasażerskie			✓		✓				✓

Źródło: opracowanie własne.

6.2.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Gmina Piaseczno stawia na zrównoważony rozwój, integrując ochronę środowiska z odpowiedzialnym planowaniem przestrzennym. Wzmocnienie systemu przyrodniczego, rozwój zielonej infrastruktury, ochrona cennych terenów oraz ograniczenie ingerencji w krajobraz wspierają bioróżnorodność, poprawiają jakość powietrza i retencję wód. Polityka zarządzania rzeką Jeziorka łączy funkcje przyrodnicze, rekreacyjne i przeciwpowodziowe, dbając o spójność ekologiczną. Tereny zagrożone powodzią wymagają szczególnej ochrony i wdrażania rozwiązań ograniczających ryzyko podtopień. Racjonalna gospodarka przestrzenną, oparta na wykorzystaniu istniejącej infrastruktury i rozwoju terenów zielonych, sprzyja ochronie środowiska i podnosi jakość życia mieszkańców.

6.2.1.1. Wzmocnienie systemu przyrodniczego

Ustalenia:

- Zachowanie kluczowych obszarów przyrodniczych, w tym lasów, dolin rzecznych oraz terenów o wysokiej retencji.
- Ograniczenie zabudowy na terenach wrażliwych przyrodniczo i przeciwdziałanie fragmentacji systemu przyrodniczego.
- Ochrona korytarzy ekologicznych i włączenie ich w strukturę Zielonego Pierścienia Warszawy.

Rekomendacje:

- Rozwój terenów zielonych w obszarach zurbanizowanych jako element systemu przyrodniczego
- Przywracanie naturalnych ekosystemów (łąki, tereny podmokłe) dla wzmocnienia bioróżnorodności.
- Minimalizacja ingerencji w naturalne ukształtowanie terenu, z wykorzystaniem jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

6.2.1.2. Polityka zarządzania rzeką Jeziorka

Ustalenia:

- Zachowanie integralności doliny Jeziorki, w tym naturalnych korytarzy rzecznych, skarp oraz terenów zalewowych.
- Zakaz zabudowy w strefie doliny ze względu na jej kluczowe funkcje ekologiczne, retencyjne i krajobrazowe oraz ryzyko powodziowe.

Rekomendacje:

- Odbudowa cieków wodnych i rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, w tym renaturyzacja rzeki Peretki i powiązanych ekosystemów.
- Wdrożenie kompleksowej polityki zarządzania doliną Jeziorki, łączącej ochronę środowiska, bezpieczeństwo przeciwpowodziowe oraz funkcje rekreacyjne i społeczne.

6.2.1.3. Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia

Ustalenia:

- Zachowanie otwartych korytarzy wodnych i wysoki udział terenów biologicznie czynnych.
- Zakaz zarurowywania cieków wodnych.

Rekomendacje:

- Wdrożenie systemów błękitno-zielonej infrastruktury (ogrody deszczowe, zbiorniki retencyjne).
- Rewitalizacja terenów podmokłych dla poprawy retencji i ograniczenia ryzyka podtopień.

6.2.1.4. Racjonalna gospodarka przestrzeni

Ustalenia:

- Priorytetowe wykorzystanie terenów z dostępem do infrastruktury.
- Integracja funkcji mieszkalnych, społecznych i rekreacyjnych w obszarach urbanizowanych.

Rekomendacje:

- Zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach, w tym ochrona zieleni wysokiej i tworzenie nowych przestrzeni rekreacyjnych.
- Ograniczenie rozlewania się zabudowy poprzez efektywne planowanie przestrzenne.

6.2.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Gmina Piaseczno dąży do ochrony i rewitalizacji dziedzictwa architektonicznego oraz urbanistycznego, integrując tradycję z nowoczesnym rozwojem przestrzennym. Kluczowe znaczenie ma aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) oraz wdrażanie skutecznych form ochrony, takich jak parki kulturowe czy strefy konserwatorskie. Nowe inwestycje powinny harmonijnie współgrać z historyczną tkanką, podkreślając wartość istniejących zabytków. Adaptacja obiektów zabytkowych na potrzeby infrastruktury społecznej sprzyja zachowaniu ich charakteru i aktywizacji lokalnych społeczności. Kształtowanie lokalnych centrów oraz kontynuacja działań rewitalizacyjnych, w tym programu „Piaseczno na nowo”, wzmacniają spójność urbanistyczną, tożsamość miejsca i atrakcyjność inwestycyjną gminy.

6.2.2.1. Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego

Ustalenia:

- Ochrona obiektów zabytkowych, historycznych układów przestrzennych i parcelacji, z uwzględnieniem ich unikalnego charakteru.
- Unikanie ingerencji w tradycyjne układy, takie jak rynki, place czy linie zabudowy.

Rekomendacje:

- Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków oraz wdrożenie dodatkowych form ochrony, np. parków kulturowych.
- Tworzenie przestrzeni edukacyjnych (muzea, centra regionalne) promujących dziedzictwo kulturowe.
- Wspieranie rewitalizacji poprzez działania integrujące funkcje społeczne i kulturalne.

6.2.2.2. Racjonalna gospodarka przestrzeni**Ustalenia:**

- Planowanie przestrzenne powinno równoważyć rozwój z ochroną dziedzictwa, dbając o ekspozycję zabytków i niedominowanie nowej zabudowy nad tkanką historyczną.

Rekomendacje:

- Adaptacja zabytków na potrzeby infrastruktury społecznej, przy zachowaniu ich wartości architektonicznych.
- Kontynuacja programów rewitalizacyjnych, w tym „Piaseczno na nowo”, dla poprawy jakości przestrzeni publicznych i integracji społecznej.

6.2.2.3. Struktura osadnicza oparta na lokalnych centrach**Ustalenia:**

- Kształtowanie lokalnych centrów z poszanowaniem tradycji architektonicznej, gabarytów i skali zabudowy.

Rekomendacje:

- Ochrona i integracja historycznych układów w miejscowościach z dziedzictwem kulturowym.
- Zapewnienie spójności przestrzennej w miejscowościach bez historycznego układu, z dbałością o krajobraz i tożsamość lokalną.

6.2.3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Gmina Piaseczno kieruje się zasadami racjonalnego i zrównoważonego zagospodarowania przestrzeni, koncentrując się na efektywnym wykorzystaniu terenów już wyposażonych w infrastrukturę oraz tworzeniu spójnych, funkcjonalnych przestrzeni mieszkalnych, usługowych i rekreacyjnych. Szczególny nacisk kładzie się na rozwój mieszkalnictwa społecznego o wysokich standardach urbanistycznych, transformację terenów przemysłowych i handlowych w nowoczesne przestrzenie wielofunkcyjne oraz kształtowanie stref gospodarczych w powiązaniu z kluczowymi trasami komunikacyjnymi. Odpowiedzialne planowanie obejmuje także ochronę terenów zagrożonych powodzią poprzez ich adaptację do funkcji ekologicznych i rekreacyjnych oraz wdrażanie rozwiązań wspierających retencję wód.

Takie podejście wspiera zrównoważony rozwój, integrację społeczną i poprawę jakości życia mieszkańców.

6.2.3.1. Racjonalna gospodarka przestrzenią

Ustalenia:

- Uzupelnianie zabudowy w obszarach z infrastrukturą (np. Piaseczno, Józefostaw, Julianów) z zachowaniem równowagi między funkcjami mieszkaniowymi, usługowymi i terenami zielonymi.
- Wzmacnianie zwartej struktury osadniczej w celu ograniczenia rozpraszania zabudowy oraz ochrony terenów niezabudowanych.

Rekomendacje:

- Elastyczne dostosowanie planów miejscowych do zmieniających się potrzeb rozwojowych.
- Zastosowanie procedur scaleń i podziałów jako narzędzia porządkowania przestrzeni.
- Rozwój parków leśnych oraz ogrodów działkowych i społecznych jako części infrastruktury rekreacyjnej i społecznej w obszarach miejskich.
- Planowanie oparte na prognozach demograficznych i analizie potrzeb w zakresie usług publicznych.

6.2.3.2. Rozwój mieszkalnictwa społecznego

Ustalenia:

- Zapewnienie różnorodnych form zamieszkania oraz podnoszenie standardów urbanistycznych, architektonicznych i ekologicznych.

Rekomendacje:

- Tworzenie wielofunkcyjnych przestrzeni łączących mieszkalnictwo z usługami i rekreacją.
- Wspieranie inicjatyw społecznych i kooperatyw mieszkaniowych z udziałem mieszkańców i NGO.

6.2.3.3. Struktura osadnicza oparta na centrach lokalnych

Ustalenia:

- Rozwój lokalnych centrów jako miejsc integracji społecznej i dostępu do podstawowych usług.

Rekomendacje:

- Tworzenie przestrzeni publicznych (place, skwery) sprzyjających integracji.
- Poprawa dostępności transportu publicznego oraz infrastruktury pieszo-rowerowej w centrach lokalnych.

6.2.3.4. Transformacja terenów przemysłowych i handlu wielkopowierzchniowego

Ustalenia:

- Przekształcanie tych terenów w nowoczesne przestrzenie wielofunkcyjne integrujące funkcje usługowe, biurowe, handlowe i rekreacyjne.

Rekomendacje:

- Wprowadzanie rozwiązań wspierających innowacje (coworking, centra innowacji).
- Równoważenie funkcji komercyjnych i mieszkaniowych dla wspierania lokalnych społeczności.

6.2.3.5. Rozwój obszarów gospodarczych przy kluczowych trasach komunikacyjnych

Ustalenia:

- Lokowanie stref gospodarczych w powiązaniu z trasami S-7 i DK79, z uwzględnieniem dokumentów planistycznych.

Rekomendacje:

- Planowanie terenów gospodarczych w sposób spójny z otoczeniem, z zachowaniem korytarzy ekologicznych.
- Integracja funkcji produkcyjnych, usługowych i rekreacyjnych w ramach stref gospodarczych.

6.2.3.6. Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia

Ustalenia:

- Unikanie zabudowy na terenach zalewowych i wrażliwych na podtopienia.

Rekomendacje:

- Przekształcanie tych terenów w przestrzenie rekreacyjne, ekologiczne lub rolnicze.
- Wdrażanie bilansów wodnych i rozwiązań retencyjnych (zbiorniki, ogrody deszczowe) przy nowej zabudowie.

6.2.4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130)

Gmina Piaseczno prowadzi politykę ograniczania rozwoju handlu wielkopowierzchniowego, koncentrując się na ochronie środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz wspieraniu lokalnych centrów usługowych i małej przedsiębiorczości. Nowe inwestycje tego typu nie są przewidywane poza terenami już wyznaczonymi w obowiązujących planach.

Szczególny nacisk kładzie się na minimalizację wpływu dużych obiektów handlowych na układ urbanistyczny, krajobraz, lokalną gospodarkę oraz środowisko naturalne.

6.2.4.1. Racjonalna gospodarka przestrzeni

Ustalenia:

- Zakaz lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego na terenach o wysokich wartościach przyrodniczych, takich jak: obszary chronione, korytarze ekologiczne, Natura 2000, lasy, łąki, tereny podmokłe i rolnicze.

Rekomendacje:

- Wspieranie działań, które ograniczają ekspansję handlu wielkopowierzchniowego w kierunku terenów nieurbanizowanych i przyrodniczo cennych.

6.2.4.2. Struktura osadnicza oparta na centrach lokalnych

Ustalenia:

- Unikanie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w centrach lokalnych, aby chronić ich funkcję społeczną i gospodarczą.
- Wprowadzanie ograniczeń dla inwestycji, które mogłyby osłabić rolę małych usług i lokalnego handlu.

Rekomendacje:

- Promowanie kameralnej zabudowy handlowej, dostosowanej do skali miejscowości, wspierającej rozwój lokalnych przedsiębiorstw i zachowanie tożsamości przestrzennej.
- Zachęcanie do tworzenia punktów handlowych integrujących się z przestrzenią publiczną, sprzyjających lokalnej aktywności społecznej.

6.2.4.3. Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego

Ustalenia:

- Zakaz lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w:
- historycznych strefach ochrony urbanistycznej,
- otoczeniu zabytków,
- obszarach kulturowych, takich jak miasta-ogrody i dawne lotniska.

Rekomendacje:

- Wspieranie inwestycji handlowych, które wzmacniają lokalny charakter i wpisują się w działania rewitalizacyjne.
- Ochrona przestrzeni publicznych i terenów rekreacyjnych wokół obiektów zabytkowych poprzez ograniczenie dominującej zabudowy handlowej i rozwój funkcji społecznych, zieleni oraz usług kulturalnych.

6.2.5. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego (CP)

Inwestycje celu publicznego w Gminie Piaseczno powinny wspierać zrównoważony rozwój, być przyjazne środowisku, dostępne dla mieszkańców oraz harmonijnie integrować się z istniejącą strukturą przestrzenną i krajobrazową. Kluczowe jest, aby lokalizacja oraz realizacja tych inwestycji odpowiadała na potrzeby społeczności, sprzyjała ochronie zasobów przyrodniczych i kulturowych, a także wzmacniała funkcjonalność gminy.

6.2.5.1. Racjonalna Gospodarka Przestrzeni

Ustalenia:

- Lokowanie inwestycji celu publicznego w sposób zapewniający optymalne wykorzystanie istniejącej zabudowy i infrastruktury, ograniczając rozpraszanie nowych obiektów.
- Dostosowanie inwestycji do uwarunkowań środowiskowych, w celu minimalizacji ich wpływu na otoczenie.
- Wyznaczanie stref ochronnych wokół terenów cennych przyrodniczo.

Rekomendacje:

- Rozwój infrastruktury publicznej w zgodzie z lokalnymi planami i potrzebami mieszkańców.
- Modernizacja obiektów edukacyjnych i społecznych z uwzględnieniem funkcji wielozadaniowych (kultura, sport, rekreacja).
- Rozwijanie publicznych terenów zielonych w powiązaniu z infrastrukturą celu publicznego oraz systemem przyrodniczym gminy.

6.2.5.2. Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej

Ustalenia:

- Lokalizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych w pobliżu gęsto zaludnionych obszarów, z zapewnieniem dostępu pieszo, rowerem i transportem publicznym.
- Tworzenie stref aktywności przy szkołach i instytucjach edukacyjnych.

Rekomendacje:

- Wspieranie turystyki lokalnej poprzez rozwój przestrzeni rekreacyjnych zintegrowanych z atrakcjami przyrodniczymi.
- Wykorzystanie istniejącej infrastruktury poprzez jej adaptację i rozbudowę.
- Integracja obiektów sportowo-rekreacyjnych z krajobrazem dla poprawy jakości przestrzeni publicznej.

6.2.5.3. Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów

Ustalenia:

- Lokalizacja węzłów przesiadkowych w miejscach integrujących transport.
- Planowanie parkingów Park&Ride w powiązaniu z węzłami przesiadkowymi.

Rekomendacje:

- Wyposażenie węzłów przesiadkowych w infrastrukturę usługową, społeczną oraz zieleni.

6.2.5.4. Zagospodarowanie Otoczenia Dworca PKP

Ustalenia:

- Rewitalizacja przestrzeni wokół Dworca PKP z uwzględnieniem funkcji transportowych i rekreacyjnych.
- Lokalizacja parkingów (w tym wielopoziomowych) w rejonie dworca.

Rekomendacje:

- Rozwój funkcji biurowych, usługowych i komercyjnych wspierających atrakcyjność tego obszaru.
- Zapewnienie nowoczesnej infrastruktury (punkty ładowania, Wi-Fi, systemy informacji pasażerskiej) dla komfortu użytkowników.

6.2.5.5. Adaptacja piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierkowskiej na przewozy pasażerskie

Ustalenia:

- Ochrona tras piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierkowskiej przed zabudową i przekształceniami uniemożliwiającymi ich przyszłe wykorzystanie do przewozów pasażerskich.

Rekomendacje:

- Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kolejowego poprzez wdrażanie odpowiednich rozwiązań infrastrukturalnych, w szczególności w miejscach przecięcia z ruchem drogowym oraz na przejściach dla pieszych i rowerzystów.

6.2.5.6. Polityka zarządzania rzeką Jeziorka

Ustalenia:

- Lokalizacja inwestycji celu publicznego zgodnie z zasadami ochrony doliny Jeziorki określonymi w pkt 6.2.1.2.

Rekomendacje:

- Integracja infrastruktury celu publicznego z funkcjami ekologicznymi i rekreacyjnymi (np. ścieżki pieszo-rowerowe, miejsca wypoczynku), z uwzględnieniem ryzyka powodziowego.

6.2.6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Gmina Piaseczno rozwija systemy komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, poprawę mobilności oraz integrację z metropolią warszawską. Priorytetem jest tworzenie spójnej sieci transportowej, wspieranie ekologicznych form przemieszczania się, rozwój stref gospodarczych przy kluczowych trasach komunikacyjnych, a także zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznych i infrastruktury wspierającej codzienne potrzeby mieszkańców

6.2.6.1. Poprawa mobilności

Ustalenia:

- Budowa spójnej sieci tras rowerowych i pieszych, łączących kluczowe punkty gminy oraz poprawa dostępności transportu publicznego, zwłaszcza na obszarach peryferyjnych.
- Modernizacja głównych połączeń drogowych i przystosowanie śródmieścia Piaseczna do ruchu pieszego i rowerowego w ramach programu „Piaseczno od nowa”.

Rekomendacje:

- Wprowadzanie nowoczesnych przystanków i infrastruktury proekologicznej (zielone dachy, stacje ładowania).
- Przywracanie funkcji społecznych ulicom poprzez priorytet dla pieszych, rowerzystów i zieleni.

6.2.6.2. Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów

Ustalenia:

- Rozwój parkingów przy węzłach komunikacyjnych.
- Wprowadzenie stref parkowania dostosowanych do natężenia ruchu.

Rekomendacje:

- Wprowadzenie inteligentnych systemów parkingowych i uporządkowanie systemu parkowania (strefy, eliminacja parkowania na chodnikach).
- Uporządkowanie zasad parkowania, w tym eliminacja parkowania na chodnikach oraz rozszerzenie stref płatnego parkowania w rejonach o dużym natężeniu ruchu.

6.2.6.3. Rozwój obszarów gospodarczych przy kluczowych trasach komunikacyjnych

Ustalenia:

- Zapewnienie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej dla stref gospodarczych.
- Uwzględnienie proekologicznych rozwiązań w zagospodarowaniu tych terenów.

Rekomendacje:

- Współpraca z inwestorami w zakresie zgodnego z polityką przestrzenną zagospodarowania terenów gospodarczych.

6.2.6.4. Rozwój mieszkalnictwa społecznego

Ustalenia:

- Promowanie transportu publicznego, rowerowego i pieszego w nowych osiedlach.
- Ograniczenie liczby miejsc parkingowych w celu wsparcia zwartej, przyjaznej środowisku zabudowy.

Rekomendacje:

- Stosowanie proekologicznych rozwiązań infrastrukturalnych w nowych osiedlach, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i obowiązującymi standardami urbanistycznymi.

6.2.6.5. Adaptacja piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierkowskiej na przewozy pasażerskie

Ustalenia:

- Integracja tras piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierkowskiej z systemem transportu publicznego.
- Ochrona terenów kolejowych przed zabudową i przekształceniami uniemożliwiającymi ich wykorzystanie dla ruchu pasażerskiego.

Rekomendacje:

- Wprowadzenie rozwiązań infrastrukturalnych poprawiających bezpieczeństwo ruchu kolejowego, w tym modernizacja przejazdów i przejść dla pieszych oraz rowerzystów.
- Zapewnienie powiązań kolei z węzłami przesiadkowymi w kluczowych lokalizacjach.

6.2.6.6. Zagospodarowanie Otoczenia Dworca PKP

Ustalenia:

- Utworzenie nowoczesnego węzła przesiadkowego w rejonie Dworca PKP, dostosowanego do potrzeb komunikacyjnych gminy i metropolii.
- Poprawa infrastruktury drogowej i pieszej w bezpośrednim otoczeniu dworca.

Rekomendacje:

- Rozwój bezpiecznych i wygodnych połączeń pieszych oraz rowerowych między dworcem a centrum miasta.
- Kształtowanie spójnego układu urbanistycznego, zapewniającego płynne przejście między zabudową ekstensywną a miejską i usługową.

6.2.6.7. Racjonalna gospodarka przestrzeni

Ustalenia:

- Aktualizacja aktów planowania przestrzennego dla zapewnienia spójnego rozwoju infrastruktury, zabudowy i przestrzeni publicznych.
- Priorytetowe wykorzystanie terenów inwestycyjnych z dostępem do istniejącej sieci technicznej i transportowej.

Rekomendacje:

- Wprowadzanie standardów zieleni osiedlowej (parki, ogrody, BZI) jako integralnej części nowych inwestycji mieszkaniowych.
- Planowanie infrastruktury społecznej w sposób odpowiadający dynamicznym potrzebom demograficznym.
- Tworzenie funkcjonalnych stref buforowych między terenami zabudowanymi a przestrzeniami rolnymi i leśnymi.

6.2.7. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 Kw

Lokalizacja instalacji OZE o mocy powyżej 500 kW powinna wspierać efektywność energetyczną przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska i ładunku przestrzennego. Preferowane są tereny marginalne oraz obszary w pobliżu istniejącej infrastruktury technicznej i transportowej.

6.2.7.1. Projekty odnawialnych źródeł energii (OZE)

Ustalenia:

- Lokalizacja OZE w miejscach o najlepszym dostępie do zasobów naturalnych (nasłonecznienie, wiatr, woda).
- Integracja OZE z istniejącą infrastrukturą w celu ograniczenia kosztów i wpływu na środowisko.

Rekomendacje:

- Unikanie lokalizacji OZE w pobliżu zabudowy mieszkaniowej, terenów rolniczych, leśnych oraz obszarów wrażliwych ekologicznie.
- Wybór terenów o niskim konflikcie przestrzennym, wspierających zrównoważony rozwój.

6.2.8. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (PMZOŚ)

Lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinna być zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju, uwzględniając ochronę zasobów przyrodniczych, krajobrazowych oraz minimalizację negatywnego wpływu na otoczenie. Kluczowe jest unikanie sytuowania takich inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, w korytarzach ekologicznych, dolinach rzecznych czy w pobliżu obszarów chronionych. Działania związane z PMZOŚ powinny ograniczać ryzyko degradacji środowiska, chronić bioróżnorodność i zapewniać ciągłość ekosystemów.

6.2.8.1. Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy

Ustalenia:

- Zakaz lokalizacji PMZOŚ w obszarach kluczowych dla ochrony doliny Jeziorki, jej hydrologii i krajobrazu.
- Zachowanie ciągłości ekologicznej i naturalnych procesów wodnych.

Rekomendacje:

- Lokowanie PMZOŚ poza doliną rzeki, z uwzględnieniem stref buforowych.
- Ograniczanie wpływu inwestycji na ekosystemy wodne, retencję i walory krajobrazowe.

6.2.8.2. Polityka zarządzania rzeką Jeziorka

Ustalenia:

- Zakaz lokalizacji PMZOŚ w dolinie Jeziorki, zgodnie z polityką ochrony określoną w pkt 6.2.1.2.

Rekomendacje:

- Kierowanie PMZOŚ poza obszary doliny Jeziorki oraz minimalizacja wpływu na ekosystemy wodne i krajobrazowe.

6.2.8.3. Projekty odnawialnych źródeł energii (OZE)

Ustalenia:

- Zakaz lokalizacji PMZOŚ na obszarach kluczowych dla ochrony integralności doliny Jeziorki, w tym korytarzy ekologicznych i terenów zalewowych.
- Zachowanie naturalnej hydrologii rzeki oraz ochrona jej wartości krajobrazowych i przyrodniczych.

Rekomendacje:

- Lokowanie PMZOŚ w bezpiecznej odległości od doliny Jeziorki, z uwzględnieniem stref ochronnych.
- Ograniczanie wpływu inwestycji na ekosystem wodny, retencję oraz estetykę krajobrazu poprzez odpowiednie rozwiązania techniczne i przestrzenne.

6.2.8.4. Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego miasta

Ustalenia:

- Lokalizacja infrastruktury z uwzględnieniem ochrony terenów naturalnych i korytarzy ekologicznych.

Rekomendacje:

- Stosowanie technologii ograniczających emisję i hałas.
- Zapewnienie efektywności energetycznej nowych obiektów.
- Rozwój w granicach istniejących stref przemysłowych.

6.2.9. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Efektywna ochrona gruntów rolnych i leśnych opiera się na zapobieganiu ich rozdrobnieniu, ograniczaniu presji urbanizacyjnej oraz zapewnieniu ich trwałej funkcjonalności produkcyjnej i ekologicznej. Kluczowe jest także ich zintegrowanie z systemem przyrodniczym gminy, poprzez rozwój korytarzy ekologicznych, terenów leśnych i stref buforowych, co wspiera bioróżnorodność, stabilność ekosystemów oraz równowagę między działalnością gospodarczą a ochroną środowiska.

6.2.9.1. Racjonalna gospodarka przestrzenną

Ustalenia:

- Wyznaczenie stref ochrony gruntów rolnych i leśnych, zapobiegających presji urbanizacyjnej.
- Określenie granic zabudowy związanej z działalnością rolniczą na obszarach wiejskich.

Rekomendacje:

- Zapobieganie rozdrobnieniu gruntów dla utrzymania ich funkcji produkcyjnych.
- Wspieranie wielofunkcyjnego zagospodarowania terenów (rolnictwo, leśnictwo, rekreacja).
- Harmonijne wkomponowanie przestrzeni produkcyjnej w krajobraz, z zachowaniem spójności z terenami urbanistycznymi i przyrodniczymi

6.2.9.2. Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy

Ustalenia:

- Ochrona zwartych kompleksów gruntów rolnych (szczególnie klas I–III) i terenów leśnych przed zmianą przeznaczenia.
- Włączanie terenów otwartych do sieci korytarzy ekologicznych.

Rekomendacje:

- Rozwój terenów leśnych z przeznaczeniem na rekreację i ochronę ekosystemów przy ograniczeniu funkcji produkcyjnych.
- Dostosowanie użytkowania gruntów do ich potencjału przyrodniczego i wrażliwości środowiskowej.

6.2.9.3. Polityka zarządzania doliną rzeki Jeziorką

Ustalenia:

- Zachowanie ciągłości przestrzennej terenów rolniczych i leśnych z doliną Jeziorki, zgodnie z zasadami wskazanymi w pkt 6.2.1.2.

Rekomendacje:

- Zrównoważone gospodarowanie terenami rolnymi w sąsiedztwie doliny Jeziorki, ograniczające negatywny wpływ działalności rolniczej na jakość wód i ekosystem wodny.

6.2.10. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Przekształcanie obszarów zdegradowanych i rewitalizacyjnych powinno łączyć ochronę dziedzictwa, zrównoważony rozwój i poprawę jakości przestrzeni. Kluczowe kierunki działań obejmują adaptację zabytkowej tkanki urbanistycznej, transformację terenów przemysłowych i wielkopowierzchniowych, zagospodarowanie terenów kolejowych, dostosowanie terenów zalewowych do funkcji retencyjnych oraz rozwój zaplecza technicznego w sposób minimalizujący wpływ na środowisko.

6.2.10.1. Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego

Ustalenia:

- Zachowanie harmonii między nową zabudową a historyczną tkanką przestrzenną.
- Adaptacja obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji z poszanowaniem ich wartości kulturowych.

Rekomendacje:

- Wdrażanie programów rewitalizacji, takich jak „Piaseczno od nowa”.
- Poprawa dostępności do transportu, usług i terenów zieleni w obszarach rewitalizowanych.

6.2.10.2. Transformacja terenów przemysłowych i handlu wielkopowierzchniowego

Ustalenia:

- Przekształcanie terenów przemysłowych i handlowych w przestrzenie o funkcjach mieszanych (usługi, biura, rekreacja).
- Zachowanie cennych elementów dziedzictwa przemysłowego w ramach nowych założeń urbanistycznych.

Rekomendacje:

- Wprowadzanie terenów zielonych (skwery, zieleńce) jako integralnej części rewitalizowanych obszarów.
- Zapewnienie ekologicznego transportu i dobrej dostępności poprzez rozwój sieci pieszej, rowerowej i transportu publicznego.

6.2.10.3. Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia

Ustalenia:

- Ochrona i rewitalizacja rowów melioracyjnych oraz odbudowa terenów podmokłych.
- Wykorzystanie terenów zalewowych na cele retencyjne i ekologiczne.

Rekomendacje:

- Wspieranie projektów przywracających funkcje retencyjne terenów zalewowych (mokradła, zbiorniki, strefy buforowe) dla ochrony przed powodzią i wsparcia ekosystemów wodnych.

6.2.10.4. Adaptacja piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierkowskiej na przewozy pasażerskie

Ustalenia:

- Zachowanie i adaptacja terenów kolejowych na potrzeby przewozów pasażerskich, z równoczesnym włączeniem ich w proces rewitalizacji i powiązaniem z otoczeniem.

- Wykorzystanie terenów przyległych do linii kolejowych dla funkcji publicznych i rekreacyjnych, komplementarnych wobec transportu.

Rekomendacje:

- Tworzenie zieleni, stref rekreacyjnych i przestrzeni społecznych wokół stacji i tras.
- Rozwój funkcji kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych na terenach kolejowych.

6.2.10.5. Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego miasta

Ustalenia:

- Rozwój w obrębie istniejących stref przemysłowych i infrastrukturalnych.
- Unikanie rozpraszania inwestycji na terenach o wysokich wartościach przyrodniczych oraz w korytarzach ekologicznych.

Rekomendacje:

- Integracja infrastruktury z otoczeniem, z uwzględnieniem estetyki i minimalizacji wpływu na środowisko.
- Wdrażanie energooszczędnych i proekologicznych technologii, ograniczających emisję, hałas i zużycie zasobów.
- Stosowanie rozwiązań z zakresu OZE, gospodarki obiegu zamkniętego oraz systemów zarządzania energią i wodą.

6.2.10.6. Racjonalna Gospodarka Przestrzeni

Ustalenia:

- Rewitalizacja osiedla Słowicza poprzez rozwój zieleni i uporządkowanie układu komunikacyjnego i parkingów.

Rekomendacje:

- Wprowadzenie rozwiązań proekologicznych i miejsc integracji mieszkańców.
- Poprawa powiązań pieszo-rowerowych z otoczeniem.

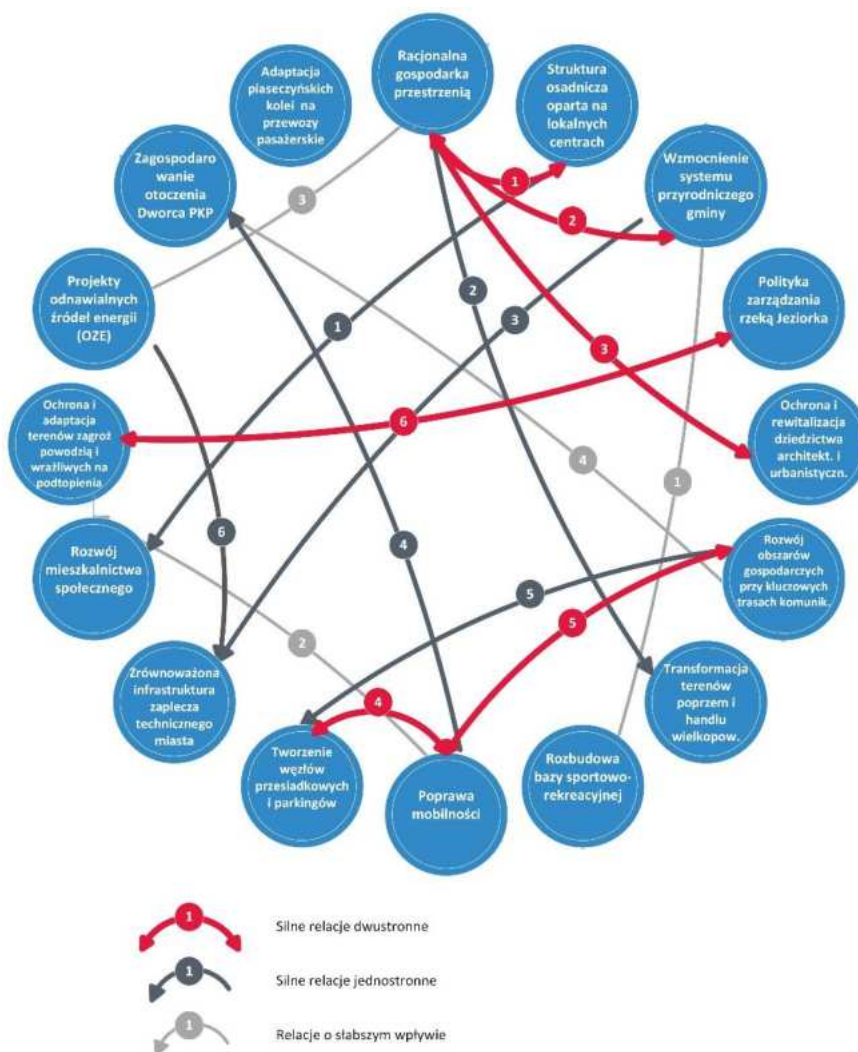
6.3. Analiza wzajemnych relacji między kluczowymi aspektami polityki przestrzennej gminy

W analizie wyróżniamy trzy typy zależności:

- Silne relacje dwustronne – oba aspekty wzajemnie na siebie oddziałują (np. racjonalna gospodarka przestrzeni ↔ ochrona dziedzictwa)
- Silne relacje jednostronne – jeden element wyraźnie wpływa na drugi, przy czym odwrotny wpływ jest mniejszy (np. struktura osadnicza → rozwój mieszkalnictwa społecznego)
- Relacje o słabszym wpływie – zależności istnieją, ale ich oddziaływanie jest pośrednie lub mniej istotne.

Ten podział pozwala zrozumieć, które aspekty są ściśle zintegrowane, które działają głównie w jednym kierunku, oraz gdzie wpływ jest bardziej pośredni, co ułatwia projektowanie spójnej strategii rozwoju przestrzennego (Rysunek 19).

Rysunek 19. Analiza wzajemnych relacji między kluczowymi aspektami polityki przestrzennej gminy

Źródło: opracowanie własne.

6.3.1. Silne relacje dwustronne

- 1) **Racjonalna gospodarka przestrzeni ↔ Struktura osadnicza oparta na lokalnych centrach**
Efektywne planowanie przestrzeni wspiera rozwój centrów, a centra porządkują zagospodarowanie.
- 2) **Racjonalna gospodarka przestrzeni ↔ Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy**
Zrównoważone zarządzanie przestrzenią chroni zasoby przyrodnicze, a silny system przyrodniczy wpływa na kształtowanie przestrzeni.
- 3) **Racjonalna gospodarka przestrzeni ↔ Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego**
Efektywne wykorzystanie przestrzeni wymaga ochrony dziedzictwa, a rewitalizacja wspiera racjonalne zagospodarowanie.
- 4) **Poprawa mobilności ↔ Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów**
Rozwój mobilności wymusza tworzenie węzłów, a te z kolei kształtują system transportowy.
- 5) **Rozwój obszarów gospodarczych ↔ Poprawa mobilności**
Strefy gospodarcze potrzebują sprawnej komunikacji, a nowe trasy wspierają rozwój gospodarczy.
- 6) **Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią ↔ Polityka zarządzania rzeką Jeziorka**
Zarządzanie doliną rzeki i ochrona terenów zalewowych są ze sobą nierozdzielnie związane.

6.3.2. Silne relacje jednostronne

- 1) **Struktura osadnicza → Rozwój mieszkalnictwa społecznego**
Układ osadniczy wyznacza kierunki rozwoju mieszkalnictwa.
- 2) **Racjonalna gospodarka przestrzeni → Transformacja terenów przemysłowych**
Zasady gospodarowania przestrzenią wymuszają przekształcanie terenów zdegradowanych.
- 3) **Wzmocnienie systemu przyrodniczego → Zrównoważona infrastruktura techniczna**
Silny system przyrodniczy wpływa na sposób realizacji inwestycji technicznych.
- 4) **Poprawa mobilności → Zagospodarowanie otoczenia Dworca PKP**
System transportowy determinuje rozwój tego obszaru.
- 5) **Rozwój obszarów gospodarczych → Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów**
Strefy gospodarcze generują potrzebę rozwoju infrastruktury transportowej.
- 6) **Projekty OZE → Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego**
Lokalizacja OZE wpływa na kształt infrastruktury technicznej.

6.3.3. Relacje o słabszym wpływie

- 1) **Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej ~ Wzmocnienie systemu przyrodniczego**
Tereny rekreacyjne mogą wspierać zieleń, ale nie są głównym narzędziem ochrony przyrody.

- 2) **Rozwój mieszkalnictwa społecznego ~ Poprawa mobilności**
Lepsza mobilność wspiera mieszkalnictwo, ale zależność nie jest bezpośrednia.
- 3) **Projekty OZE ~ Racjonalna gospodarka przestrzeni**
Lokalizacja OZE powinna być zgodna z zasadami gospodarowania przestrzenią, ale nie jest jej głównym elementem.
- 4) **Zagospodarowanie otoczenia Dworca PKP ~ Rozwój obszarów gospodarczych**
Dworzec może wspierać rozwój usług i handlu, ale jest to efekt wtórny.

6.4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Piaseczno stanowi podstawę prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, wspierającej zrównoważony rozwój, dostępność usług oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (art. 10e) model obejmuje kluczowe elementy zagospodarowania przestrzennego, które zostały przedstawione w formie graficznej i opisowej.

6.4.1. Struktura sieci osadniczej

Kluczowym założeniem modelu w ramach struktury osadniczej jest:

zapewnienie spójnej, zhierarchizowanej struktury osadniczej, wspierającej dostępność usług, ograniczenie rozpraszania zabudowy oraz rozwój lokalnych centrów w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju.

Sieć osadnicza Gminy Piaseczno została zhierarchizowana w celu zapewnienia równomiernego dostępu do infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej dla wszystkich mieszkańców. Takie podejście poprawia jakość życia, ogranicza transportochłonność oraz wspiera zrównoważony rozwój przestrzenny.

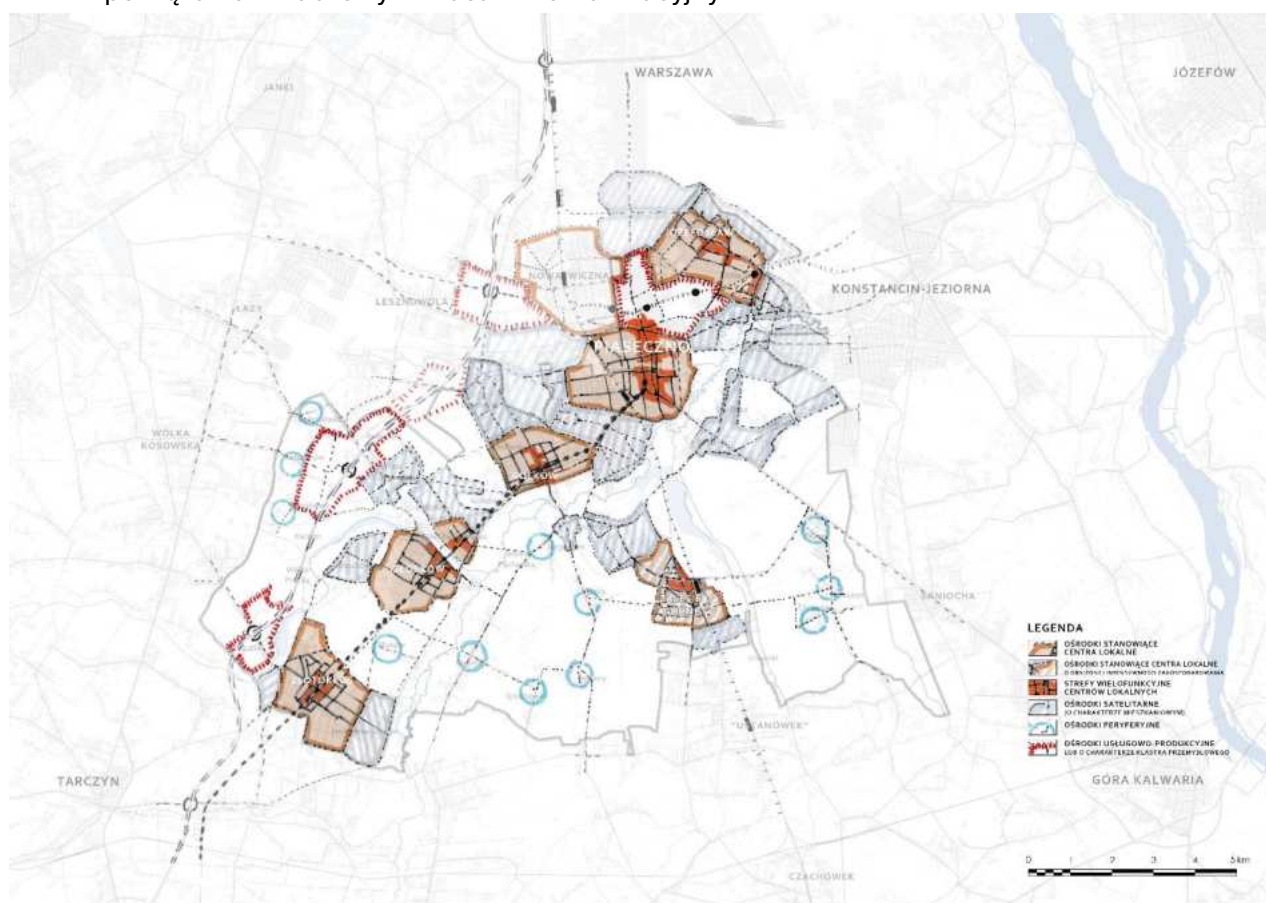
Ośrodki zostały uporządkowane pod względem dostępności do usług publicznych oraz potencjału rozwojowego. Miejscowości słabiej wyposażone w infrastrukturę korzystają z obsługi ośrodka centralnego lub centrów lokalnych. Infrastruktura społeczna² będzie rozwijana także poza ośrodkiem centralnym, szczególnie w **centrach lokalnych**, które stymulują rozwój poszczególnych części gminy. Ich układ zapewnia mieszkańcom dostęp do podstawowych usług w modelu 15-minutowego miasta – pieszo lub rowerem.

Struktura osadnicza obejmuje następujące ośrodki (Rysunek 20):

1. **Ośrodek centralny** – jest nim **miasto Piaseczno**, dysponujące pełnym zakresem usług administracyjnych, społecznych, kulturalnych, edukacyjnych oraz rozwiniętą siecią transportową, w tym komunikacją szynową.

² Infrastruktura społeczna – obejmuje obiekty i przestrzenie służące zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w zakresie edukacji, kultury, zdrowia, sportu, rekreacji i usług publicznych.

2. **Ośrodki stanowiące centra lokalne** – miejscowości lub ich części z rozwiniętą infrastrukturą społeczną i techniczną, zapewniające codzienny dostęp do usług w układzie 15-minutowym.
3. **Strefy wielofunkcyjne centrów lokalnych**, wyznaczone jako przestrzenie predysponowane do rozwoju usług towarzyszących zabudowie mieszkaniowej stanowiące kluczowe punkty integracji społeczno-usługowej.
4. **Ośrodki satelitarne**, wsie położone w sąsiedztwie centrów lokalnych lub ośrodka centralnego, o przewadze funkcji mieszkaniowych.
 - **Ośrodki peryferyjne** – zlokalizowane peryferyjnie, o ekstensywnym zagospodarowaniu i usługach codziennych, rozwijające funkcje turystyczne i rekreacyjne.
 - **Ośrodki usługowo-produkcyjne**, wspierające gospodarczy potencjał gminy w powiązaniu z kluczowymi trasami komunikacyjnymi.

Rysunek 20. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – struktura sieci osadniczej

Źródło: opracowanie własne.

Model docelowy dąży do wyrównania dysproporcji w zagospodarowaniu, tak aby każdy ośrodek pełnił funkcję lokalnego centrum o unikalnej specyfice. Hierarchizacja ułatwi podejmowanie decyzji planistycznych i inwestycyjnych, minimalizując ryzyko konkurencji między ośrodkami o te same usługi.

6.4.2. System powiązań przyrodniczych

Kluczowym założeniem modelu w ramach systemu powiązań przyrodniczych jest:

ochrona i wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy poprzez zachowanie kluczowych korytarzy ekologicznych³, integrację z Zielonym Pierścieniem Warszawy⁴ oraz zwiększenie odporności środowiska na presję urbanizacyjną i zmiany klimatu, w szczególności poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury⁵.

Układ powiązań przyrodniczych Gminy Piaseczno kształtowany jest zarówno przez lokalne zasoby, jak i przez ponadlokalne uwarunkowania ekologiczne (Rysunek 21). Przy jego wyznaczaniu uwzględniono analizy ekofizjograficzne, zapisy SUIKZP, akty ochrony przyrody oraz inwentaryzacje środowiskowe. Istotną rolę odgrywają również tereny wzdłuż cieków wodnych oraz lokalne powiązania przyrodnicze.

System powiązań przyrodniczych składa się z następujących kluczowych elementów:

1. **Dolina rzeki Jeziorki** – rzeka Jeziorka jest główną osią systemu, która łączy ekosystemy Równiny Warszawskiej i Wysoczyzny Rawskiej z Doliną Wisły – korytarzem ekologicznym o znaczeniu krajowym. Dolina Jeziorki, zachowująca cechy naturalnej doliny rzecznej, stanowi kluczowy element lokalnej i regionalnej sieci przyrodniczej.
2. **Chojnowski Park Krajobrazowy⁶** wraz z otaczającymi terenami otwartymi, tworzący z doliną Jeziorki zróżnicowany i odporny ekosystem objęty ochroną prawną.
3. **Tereny leśne** – powiązania przyrodnicze obejmują również tereny leśne w zachodniej części gminy oraz kompleksy Lasów Sękocińskich i Lasu Kabackiego. Elementy te wpisują się w koncepcję **Zielonego Pierścienia Warszawy**, wzmacniając ekologiczne otoczenie metropolii.
4. **Powiązania przyrodnicze lokalne** – obszary o znaczeniu ekologicznym w skali gminy, łączące większe jednostki systemu przyrodniczego, takie jak lasy, łąki, nieużytki czy tereny wzdłuż cieków wodnych. Pełnią funkcję uzupełniającą dla korytarzy ekologicznych.

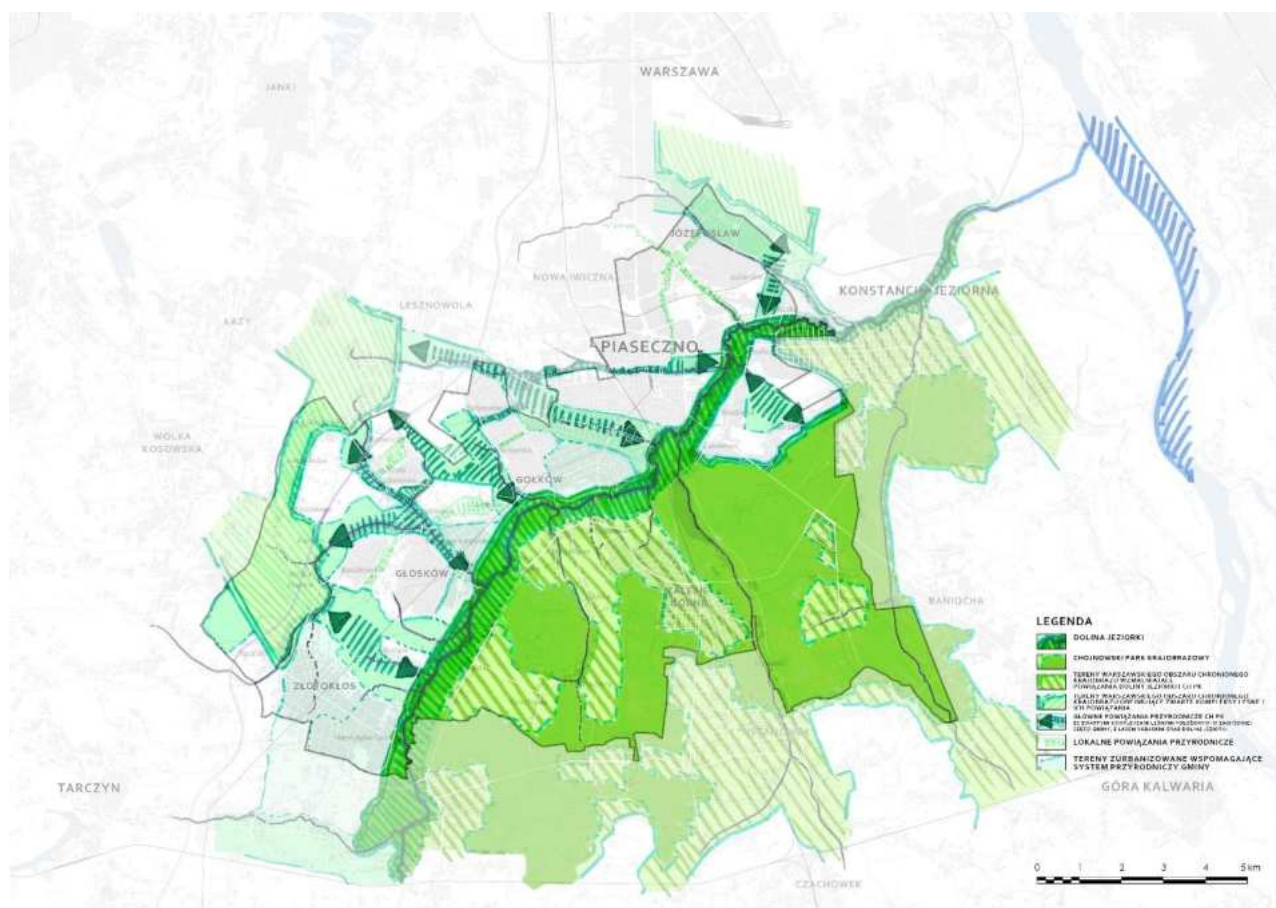
Wyzwanie stanowi zachowanie ciągłości tych powiązań w obliczu presji urbanizacyjnej i infrastrukturalnej (np. trasa S7). Kluczowe jest objęcie tych terenów ochroną planistyczną, aby zapewnić trwałość systemu przyrodniczego i jego funkcji ekologicznych.

³ **Korytarz ekologiczny** – obszar, który łączy tereny cenne przyrodniczo i umożliwia swobodne przemieszczanie się roślin, zwierząt oraz przepływ wody i powietrza. Korytarze ekologiczne zapewniają ciągłość przyrody, wspierają bioróżnorodność i naturalne procesy w środowisku (Odwołanie: zgodnie z *Polityką Ekologiczną Państwa 2030*).

⁴ **Zielony Pierścień Warszawy** – koncepcja powiązanych terenów cennych przyrodniczo otaczających aglomerację warszawską, stanowiących bufor ekologiczny oraz przestrzeń rekreacyjną dla mieszkańców metropolii.

⁵ **Błękitno-zielona infrastruktura (BZI)** – powiązany system terenów zielonych – takich jak parki, lasy, łąki, zieleń przyuliczna czy ogrody – który wspiera środowisko, poprawia jakość życia mieszkańców i chroni przed skutkami zmian klimatu (np. upałami, powodzią). Zielona infrastruktura łączy funkcje ekologiczne, społeczne i rekreacyjne (Odwołanie: zgodnie z wytycznymi UE dotyczącymi zielonej infrastruktury).

⁶ **Chojnowski Park Krajobrazowy** – forma ochrony przyrody obejmująca zróżnicowane ekosystemy leśne, łąkowe i wodne, których celem jest zachowanie wartości krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych przy jednoczesnej możliwości zrównoważonego użytkowania.

Rysunek 21. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – system powiązań przyrodniczych

Źródło: opracowanie własne.

6.4.3. System powiązań transportowych

Kluczowym założeniem modelu w ramach systemu powiązań transportowych jest:

stworzenie spójnego i zrównoważonego systemu transportowego, który poprawi mobilność mieszkańców, ograniczy zależność od transportu indywidualnego oraz wzmocni powiązania wewnętrzne gminy i jej integrację z metropolią warszawską.

System transportowy Gminy Piaseczno opiera się na rozwijaniu nowoczesnych i ekologicznych form mobilności, przy jednoczesnym porządkowaniu ruchu kołowego. Model uwzględnia zarówno istniejącą infrastrukturę, jak i planowane inwestycje, tworząc podstawę do wdrażania zrównoważonej polityki transportowej.

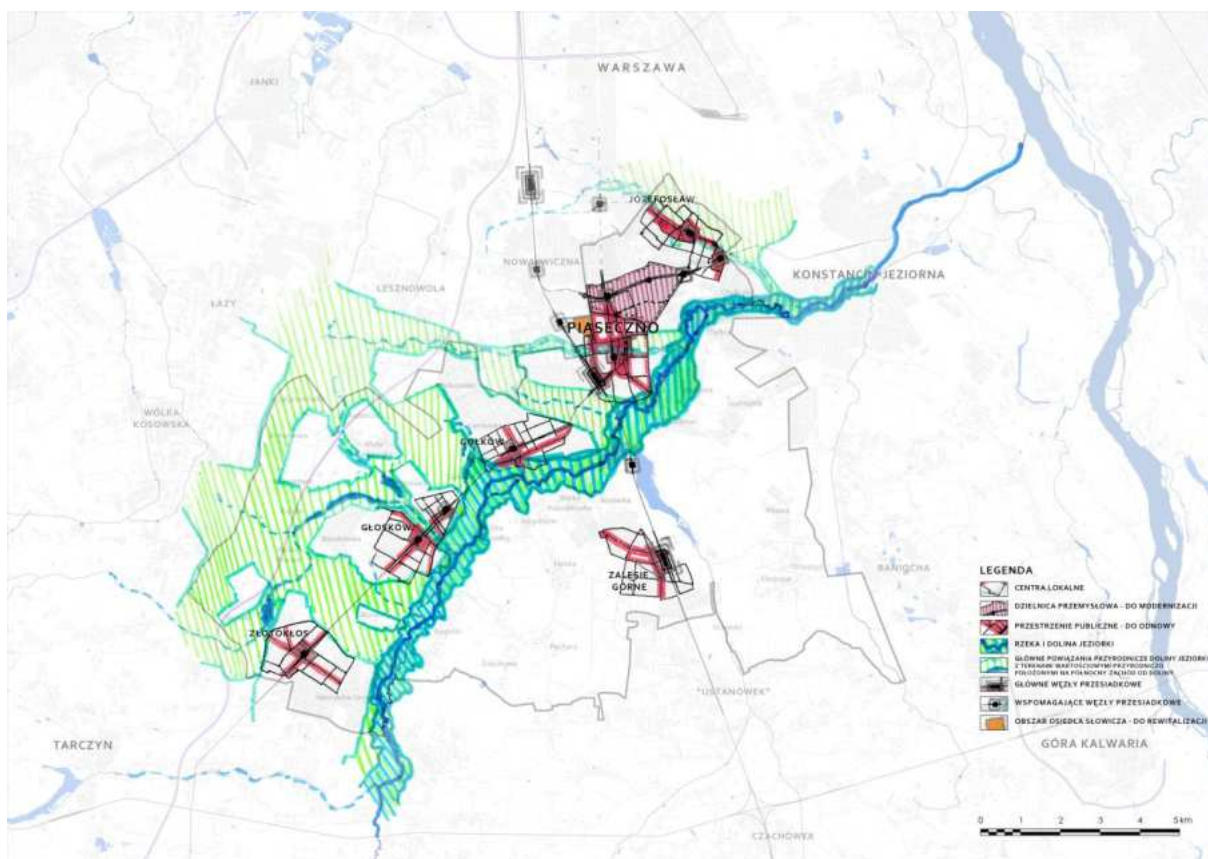
System powiązań przyrodniczych składa się z następujących kluczowych elementów (Rysunek 22):

1. **Miejsca węzłowe** – łączące różne środki transportu (kolej, autobusy, rowery, piesi), ułatwiające sprawną przesiadkę i promujący ekologiczne formy mobilności. Model wskazuje w tym przypadku śródmieście Piaseczna wraz ze strefą wielofunkcyjną, węzły integracyjne komunikacji publicznej, lokalne oraz wspomagające węzły integracyjne, centra lokalne.

wyzwania rozwojowe. OSI koncentrują się na działaniach wymagających zintegrowanego podejścia, wspierających zrównoważony rozwój, poprawę jakości przestrzeni, dostępność usług oraz wzmocnienie lokalnych funkcji społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Terytorializacja polityki rozwoju pozwala precyzyjnie kierować interwencje w obszary o szczególnym znaczeniu dla spójności przestrzennej, poprawy warunków życia mieszkańców oraz efektywnego wykorzystania potencjału gospodarczego, społecznego i przyrodniczego gminy.

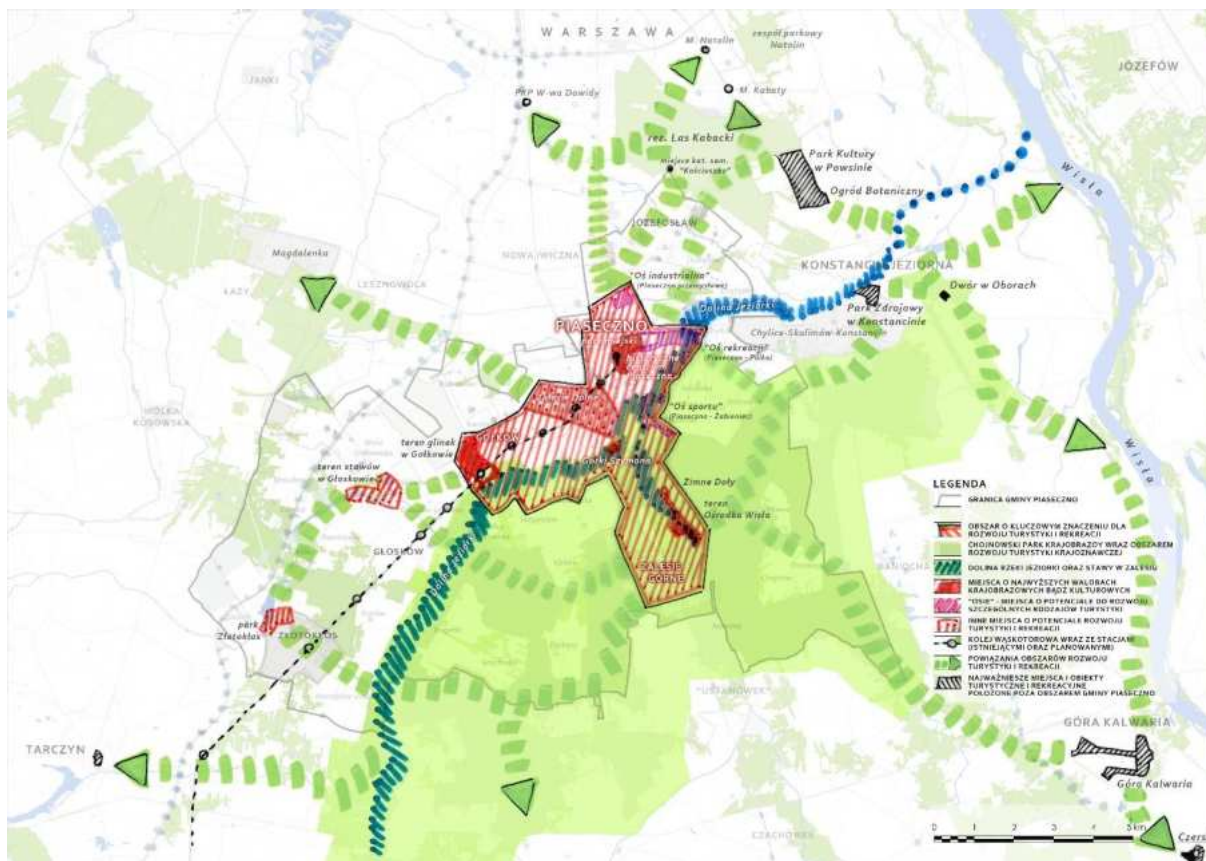
W ramach terytorializacji interwencji podejmowanej w gminie Piaseczno, zidentyfikowanych zostało 7 typów OSI (Rysunek 23 i Rysunek 24):

1. **centra lokalne** (kreowanie i wzmocnienie lokalnych ośrodków usług i integracji społecznej),
2. **modernizacja dzielnicy przemysłowej** (spójna i nowoczesna przestrzeń zintegrowana z otoczeniem),
3. **odnowa przestrzeni miejskich** (kluczowe place, ulice, tereny publiczne),
4. **polityka zarządzania doliną rzeki Jeziorki** (zintegrowana ochrona, rekreacja i retencja),
5. **infrastruktura turystyczno-rekreacyjna** (tworzenie i modernizacja terenów aktywnego wypoczynku),
6. **węzły przesiadkowe** (integracja transportu publicznego i mobilności),
7. **rewitalizacja osiedla Słowicza** (poprawa jakości przestrzeni i funkcji społecznych).

Rysunek 23. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – obszary strategicznej interwencji I

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 24. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – obszary strategicznej interwencji II – potencjał turystyczno-rekreacyjny

Źródło: opracowanie własne.

W każdym z OSI przewidziano działania oraz efekty realizacji podejmowanych inicjatyw (tabele 4–10).

Tabela 4. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Centra lokalne

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
• zwiększenie poczucia przynależności do lokalnej społeczności; • bliski dostęp do różnorodnych usług i infrastruktury; • zwiększenie integracji społecznej.	• stymulacja lokalnej przedsiębiorczości; • generowanie dodatkowych źródeł dochodu dla gminy; • tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze usługowym i handlowym.	• zmniejszenie problemów związanych z zatłoczeniem komunikacyjnym; • stworzenie nowych miejsc rekreacyjnych i spotkań społecznych; • zrównoważony rozwój urbanistyczny poprzez koncentrację inwestycji i usług w okolicach centrów lokalnych.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Modernizacja dzielnicy przemysłowej

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
- zachowanie historycznej tożsamości jako części historii miasta; - potencjalne miejsce spotkań żywej społeczności twórczej; - dostęp do nowych atrakcji, terenów zieleni i usług publicznych.	- utrzymanie miejsc pracy i aktywności gospodarczej; - miejsce sprzyjające innowacjom i rozwojowi sektora nowych technologii; - miejsce, które przyciąga turystów i biznesmenów, generując dochód z turystyki i handlu.	- poprawa estetyki i funkcjonalności poprzez rewitalizację zaniedbanych terenów przemysłowych i ich przekształcenie w atrakcyjne przestrzenie miejskie; - zwiększenie zrównoważonego wykorzystania gruntów poprzez ich przekształcenie w obszary o różnorodnym przeznaczeniu; - stworzenia nowych przestrzeni publicznych, parków czy ścieżek rowerowych promujących zrównoważoną mobilność.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studia urbanistyczne	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 6. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Odnowa przestrzeni miejskich

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
- organizacja wydarzeń kulturalnych w odnowionych przestrzeniach miejskich integruje społeczność i promuje kulturę; - nowe miejsca rekreacyjne i kulturalne wzmacniają dumę społeczności; - tworzenie przestrzeni spotkań dla różnych grup społecznych zapobiega wykluczeniu społecznemu.	- wzrost atrakcyjności Piaseczna przyciąga mieszkańców, turystów i inwestorów, wspierając lokalną gospodarkę; - promocja lokalnych produktów i usług przez targi i festiwale zwiększa dochody firm i wzmacnia lokalną markę; - poprawa otoczenia biznesowego i infrastruktury zwiększa konkurencyjność firm, sprzyjając rozwojowi sektora prywatnego i tworząc nowe miejsca pracy.	- renowacja zabytków i tworzenie nowoczesnych przestrzeni buduje tożsamość kulturową Piaseczna; - zazielenienie i poprawa estetyki ulic podnosi jakość życia i atrakcyjność miasta; - przyjazne ścieżki dla pieszych i rowerzystów promują aktywny tryb życia i redukują emisję.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studia urbanistyczne, Piaseczno od Nowa	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 7. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Zarządzanie doliną rzeki Jeziorki

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
• zwiększenie świadomości ekologicznej na temat rzek. • edukacja uczniów o rzecznych ekosystemach poprzez zajęcia terenowe i projekty badawcze. • ekoturystyka jako narzędzie do edukacji o wartościach przyrodniczych rzeki i jej ochrony.	• rozwój turystyki tworzy nowe miejsca pracy. • stworzenie przyjaznych terenów nadrzecznych buduje pozytywny wizerunek gminy. • promocja ekoturystyki zachęca do zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych.	• stworzenie ram prawnych i planistycznych sprzyjających zrównoważonemu wykorzystaniu terenów nadrzecznych. • poprawa jakości wód rzecznych i ochrona ekosystemów wodnych. • udostępnienie rzeki mieszkańcom, zachowując równowagę między korzystaniem z niej a ochroną jej ekosystemu.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, opracowanie ekofizjograficzne, inwentaryzacja zasobów doliny rzeki	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 8. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Infrastruktura turystyczno-rekreacyjna

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
• Zwiększenie dostępu do terenów rekreacyjnych i sportowych, sprzyjających aktywnemu stylowi życia i poprawie zdrowia mieszkańców. • Wzmacnianie integracji społecznej poprzez tworzenie przestrzeni spotkań, organizację wydarzeń kulturalnych i sportowych. • Podniesienie atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania dzięki lepszej ofercie spędzania czasu wolnego.	• Wsparcie lokalnej gospodarki poprzez rozwój usług turystycznych, gastronomicznych i rekreacyjnych. • Generowanie dodatkowych dochodów dzięki napływowi turystów i organizacji wydarzeń (np. festyny, zawody sportowe, wydarzenia kulturalne) • Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej terenów w sąsiedztwie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.	• Przekształcanie i zagospodarowanie nieużytkowanych lub zdegradowanych terenów w funkcje rekreacyjne i krajobrazowe. • Poprawa dostępności poprzez rozwój infrastruktury transportowej, w tym ścieżek pieszo-rowerowych i powiązań z transportem publicznym. • Wzmocnienie powiązań z Zielonym Pierścieniem Warszawy oraz ochrona walorów krajobrazowych i przyrodniczych poprzez zrównoważone zagospodarowanie.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium urbanistyczne	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 9. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Węzły przesiadkowe

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
- poprawa dostępności transportu publicznego, umożliwiającą szybsze i łatwiejsze poruszanie się dla wszystkich grup społecznych; - zachęcenie do korzystania z transportu publicznego w celu redukcji emisji spalin, co korzystnie wpływa na zdrowie mieszkańców; - budowanie modelu zrównoważonej mobilności, który służy wszystkim mieszkańcom, niezależnie od wieku i statusu społecznego.	- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej dzięki lepszej dostępności transportu publicznego; - stymulacja lokalnej przedsiębiorczości poprzez powstanie nowych punktów przesiadkowych w pobliżu przestrzeni handlowych i biznesowych; - zwiększenie konkurencyjności gospodarczej miasta poprzez ułatwiony dostęp do rynków i klientów dla lokalnych firm;	- rewitalizacja terenów miejskich poprzez modernizację i estetyzację przystanków i dworców; - ożywienie otoczenia węzłów przesiadkowych poprzez powstawanie nowych punktów usługowych i handlowych; - przystanki jako punkty orientacyjne w przestrzeni miejskiej.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Mobilności /Wydziały Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium komunikacyjne	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 10. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Rewitalizacja osiedla Słowicza

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
- Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez stworzenie estetycznych, bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni wspólnych. - Wzmacnianie więzi sąsiedzkich dzięki nowym terenom rekreacyjnym, placom zabaw, skwerom i miejscom integracji. - Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i komfortu (np. poprzez lepsze oświetlenie, monitoring, uporządkowanie ruchu).	- Wzrost wartości nieruchomości na terenie osiedla dzięki poprawie jego wizerunku i funkcjonalności. - Możliwość rozwoju drobnych usług lokalnych (np. punkty usługowe, kawiarenki, mały handel) w odpowiednio zagospodarowanych przestrzeniach. - Optymalizacja kosztów utrzymania infrastruktury poprzez modernizację systemów (np. retencja, energooszczędne oświetlenie).	- Rozwój zieleni osiedlowej i terenów rekreacyjnych (np. skwery, BZI, ogrody społeczne). - Poprawa dostępności komunikacyjnej i pieszej, w tym lepsze powiązania z centrum Piaseczna i transportem publicznym. - Uporządkowanie przestrzeni osiedla, w tym eliminacja chaotycznego parkowania.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium komunikacyjne	

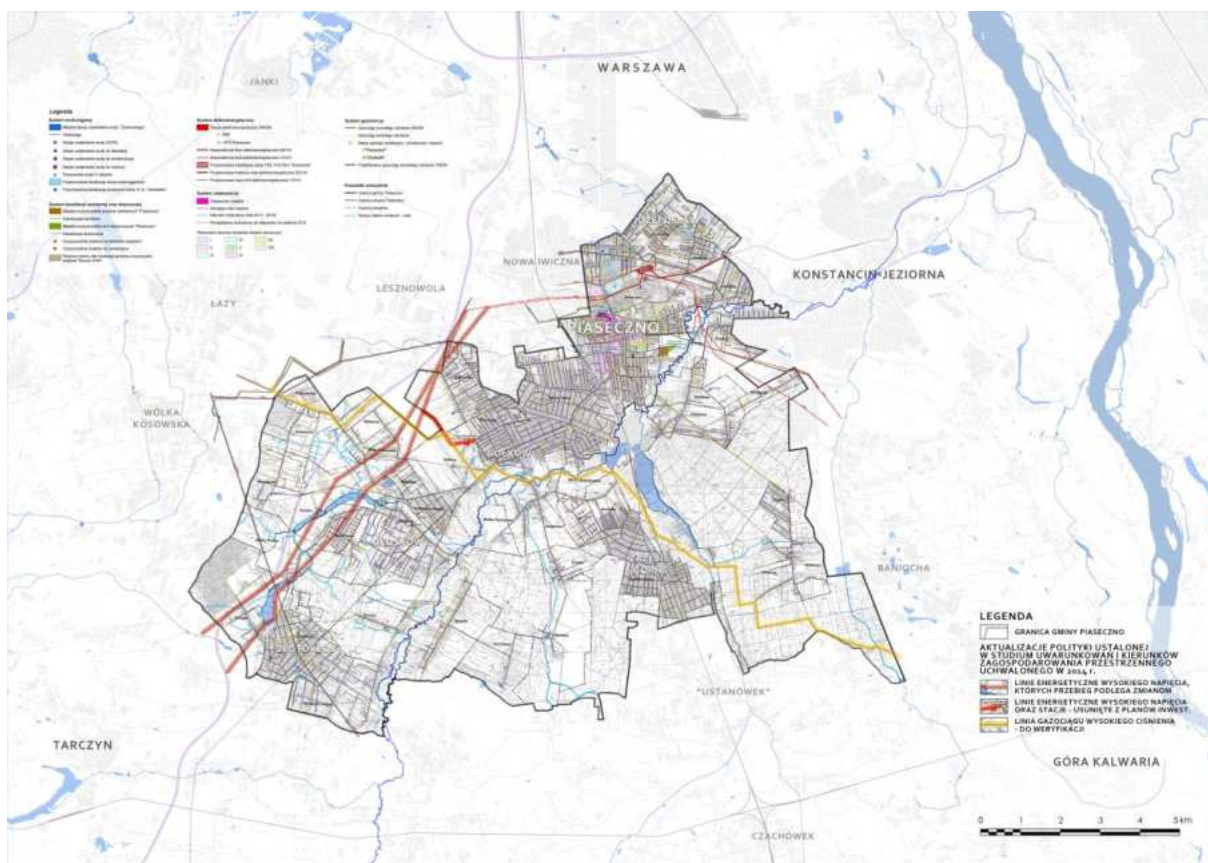
Źródło: opracowanie własne.

6.4.5. Sieci infrastruktury technicznej

W Gminie Piaseczno zostanie zachowana polityka rozwoju systemów infrastruktury technicznej wyrażona w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą nr 1589/LII/2014 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 29 października 2014 r.

Zmianie podlegają następujące ustalenia:

- linie wysokiego napięcia prowadzące w kierunku południowo zachodnim (ze stacji GPZ w kierunku Szczaków) - ich przebieg zostanie zmodyfikowany, dostosowany do przebiegu trasy S7,
- odgałęzienie linii wysokiego napięcia w kierunku Kamionki - usunięte z planów inwestycyjnych,
- zasadność realizacji gazociągu wysokiego ciśnienia 700DN jest weryfikowana przez przedsiębiorstwo gazowe.

Rysunek 25. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – Sieci infrastruktury technicznej

6.5. Obszary strategicznej interwencji wynikające z dokumentów wyższego rzędu

Poza wskazanymi w poprzednim rozdziale obszarami strategicznej interwencji kluczowymi dla polityki lokalnej, Strategia uwzględnia istnienie OSI wyznaczonych na innych poziomach administracji. W tej części dokumentu wymienione są OSI krajowe, regionalne i ponadlokalne, które mogą mieć znaczenie dla rozwoju gminy Piaseczno.

6.5.1. OSI krajowe

Krajowe obszary strategicznej interwencji zostały wskazane w Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju oraz w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Są to: gminy zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Polska Wschodnia i Śląsk.

Gmina Piaseczno nie należy do żadnego typu krajowych OSI.

6.5.2. OSI regionalne

„Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+” identyfikuje dwa typy obszarów strategicznej interwencji: problemowe oraz bieguny wzrostu. Gmina Piaseczno, podobnie, jak cały obszar metropolii warszawskiej należy do obu tych typów:

- **OSI problemowe** – to obszar obejmujący region warszawski stołeczny w podziale na podregiony: warszawski wschodni, warszawski zachodni oraz miasto st. Warszawa.
- **OSI bieguny wzrostu** – obszar obejmujący miejskie obszary funkcjonalne, w tym Warszawy jako kluczowy biegun wzrostu.

Strategia wskazuje kluczowe działania podejmowane w poszczególnych OSI (Tabela 11).

Tabela 11. Planowane działania w OSI obejmujących gminę Piaseczno

OSI problemowe (podregion warszawski zachodni)	OSI bieguny wzrostu (MOF Warszawy)
• wsparcie bardziej trwałego i zrównoważonego rozwoju; • poprawa dostępności do infrastruktury komunalnej i usług społecznych.	• uporządkowanie gospodarki przestrzennej i przywrócenie ładu przestrzenne; • rozwój efektywnego systemu transportowego opartego na transporcie zbiorowym i niezmotoryzowanym; • działania ukierunkowane na poprawę jakości powietrza; • zwiększenie efektywności i dostępności do usług publicznych; • działania skupione na budowaniu konkurencyjności na bazie innowacji, cyfryzacji, przemysłu przyszłości, wysoko wykwalifikowanych kadr.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+.

6.5.3. OSI ponadlokalne

Projekt Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku przewiduje dwa obszary strategicznej interwencji, które dotyczą gminy Piaseczno:

1. **OSI – węzły transportowo-usługowe o znaczeniu metropolitalnym** – w Piasecznie wskazano jeden z dziewięciu takich węzłów. Zgodnie z zapisami strategii w tym OSI będą realizowane kierunek działań „Swoboda i bezpieczeństwo podróży” (rozwój metropolitalnej sieci P&R, węzłów przesiadkowych oraz efektywnego udziału metropolii warszawskiej w planowaniu inwestycji drogowych i kolejowych na poziomie ponadlokalnym).
2. **OSI – Zielony Pierścień Warszawy** – cała gmina Piaseczno należy do grona 59 gmin objętych tym OSI, w którym będą realizowane następujące kierunki działań: „Wysoka jakość środowiska”, „Zrównoważony system żywnościowy” oraz „Adaptacja i mitygacja zmiany klimatu”.

7. System realizacji strategii

7.1. Podmioty odpowiedzialne i wytyczne do sporządzania dokumentów wdrożeniowych

Strategia będzie realizowana przez:

1. Urząd gminy i jednostki mu podległe;
2. Wszystkie sołectwa;
3. Interesariuszy gminy, w tym: organizacje społeczne i pozarządowe, przedsiębiorców.

Strategia będzie wdrażana przez istniejące polityki, plany i programy przyjęte przez gminę i spójne z założeniami głównego dokumentu strategicznego. Kluczowym elementem systemu wdrażania będą projekty flagowe przypisane do poszczególnych celów operacyjnych, opisane poprzez konkretne cele oraz wskaźniki realizacji. Projekty flagowe powiązane są bezpośrednio z istniejącymi dokumentami gminnymi.

Przygotowanie ewentualnych dodatkowych dokumentów wdrożeniowych powinno odbywać się przy zachowaniu poniższych zasad:

- partycypacji społecznej;
- współodpowiedzialności;
- równości głosu wszystkich sołectw i uwzględnianiu różnorodności ich potrzeb;
- poszanowania walorów gminy.

7.2. Ramy finansowe i źródła finansowania

Realizacja strategii gminy Piaseczno w największym zakresie będzie bazowała na budżecie gminnym. Wśród innych kluczowych źródeł znajdują się przede wszystkim publiczne środki wewnętrzne (wyższych szczebli terytorialnych) oraz zewnętrzne (Tabela 12).

Tabela 12. Źródła finansowania realizacji Strategii

Źródło finansowania	Uszczegółowienie
budżet gminy	roczne dochody gminy przekraczają w ostatnich latach regularnie 600 mln zł
publiczne środki zagraniczne	w tym zwłaszcza środki pochodzące z UE (m.in. realizacja ZIT metropolii warszawskiej 2021-2027+)
publiczne środki krajowe	tym m.in. środki budżetu państwa, państwowe fundusze celowe
budżet samorządu województwa mazowieckiego	w tym m.in. wojewódzkie programy wsparcia dla samorządów
środki prywatne	także inicjatywy realizowane w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego

Źródło: opracowanie własne.

7.3. System monitorowania

Realizacja strategii gminy Piaseczno będzie oparta na corocznym zbieraniu i analizie danych dopasowanych do podejmowanej interwencji. Monitoring celów strategicznych oparty jest na wskaźnikach kontekstowych, pochodzących ze statystyki publicznej (Tabela 13).

Tabela 13. Monitoring celów strategicznych – wskaźniki kontekstowe ze statystyki publicznej

Cel	Wskaźnik	Wartość bazowa 2023	Wartość docelowa	Źródło
Inspirująca przestrzeń	Udział powierzchni objętej obowiązującymi MPZP w ogólnej powierzchni gminy (%)	68,5%	wzrost	BDL GUS
Innowacyjna gospodarka	Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej na 1000 osób	16,34	wzrost	
Kreatywne społeczeństwo	Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	4	wzrost	

Źródło: opracowanie własne.

Monitoring celów operacyjnych obejmuje wskaźniki produktu (Tabela 14) oraz wskaźniki kontekstowe, dla których źródłem jest badanie społeczne oraz statystyka publiczna (Tabela 15). Jednocześnie, w zależności od podejmowanej interwencji – w monitoringu będą brane pod uwagę wskaźniki przypisane do poszczególnych projektów flagowych.

Tabela 14. Monitoring celów operacyjnych – wskaźniki produktu

Cel	Wskaźniki
Rozwijamy swoje kompetencje	• liczba projektów ukierunkowanych na rozwój kompetencji mieszkańców; • liczba mieszkańców biorących udział w projektach edukacyjnych (szkoleniowych);
Wzmacniany istniejący kapitał społeczny	• liczba projektów ukierunkowanych na wzmacnianie kapitału społecznego; • liczba projektów realizowanych we współpracy;
Mamy nowoczesne miejsca pracy	• liczba projektów ukierunkowanych na rozwój rynku pracy; • liczba przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia gminy; • powierzchnia nowej / zmodernizowanej infrastruktury udostępnionej przedsiębiorcom (m²);
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	• liczba projektów ukierunkowanych na ochronę / właściwe zarządzanie zasobami gminy; • długość wybudowanej infrastruktury służącej ochronie środowiska przyrodniczego (km); • powierzchnia nowych / zabezpieczonych terenów biologicznie czynnych (m²);
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki	• liczba projektów ukierunkowanych na poprawę jakości / dostępu do usług; • powierzchnia rozbudowanej / zmodernizowanej infrastruktury (m²).

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 15. Monitoring celów operacyjnych – wskaźniki kontekstowe

Cel	Wskaźnik	Wartość bazowa 2023	Wartość docelowa	Źródło
Rozwijamy swoje kompetencje	% mieszkańców deklarujących, że w ostatnim roku podnieśli swoje kompetencje	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców zadowolonych z jakości usług edukacyjnych oferowanych na terenie gminy	-		
	średni wynik egzaminu maturalnego% (j. polski, matematyka, j. angielski)	76,7% (ob. w.) 71,5% (m.) (2024)		CKE
Wzmacniany istniejący kapitał społeczny	% mieszkańców deklarujących przywiązanie do gminy	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców deklarujących uczestniczenie w oddolnych inicjatywach społecznych	-		
	% mieszkańców deklarujących wzrost świadomości w zakresie dziedzictwa kulturowego gminy w wyniku działań podejmowanych lokalnie	-		
	zgłoszone projekty w budżecie obywatelskim na 100 tys. mieszkańców	53	wzrost	BDL GUS
Mamy nowoczesne miejsca pracy	% mieszkańców zadowolonych ze swojego miejsca pracy na terenie gminy	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców prowadzących własną działalność gospodarczą na terenie gminy	-		
	udział bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym (%)	2,1%	spadek	BDL GUS
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	% mieszkańców uważających, że żyje w zadbanej gminie	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców zauważających poprawę jakości środowiska przyrodniczego w gminie	-		
	odpady z gospodarstw z domowych zebrane selektywnie (%)	53,1%	wzrost	BDL GUS
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki	% mieszkańców zadowolonych z dostępu do usług na terenie gminy	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców czujących się bezpiecznie w gminie	-		
	% mieszkańców zadowolonych z obsługi w urzędzie gminy	-		
	% mieszkańców zadowolonych z funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie gminy	-		
	mieszkania na 1000 mieszkańców	461,1	wzrost	BDL GUS

Źródło: opracowanie własne.

8. Spójność z dokumentami wyższego rzędu

Spójność założeń niniejszego dokumentu została przeanalizowana w odniesieniu do:

- strategii ponadlokalnej obejmującej obszar gminy Piaseczno, służącej wydatkowaniu funduszy europejskich, tj. strategii zintegrowanych inwestycji terytorialnych dla metropolii warszawskiej na okres 2021-2027+;
- strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku (dokument w fazie projektu – przed konsultacjami społecznymi);
- strategii regionalnej, tj. strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+;
- strategii krajowych – Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030+.

8.1. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+ określa dwa cele, w ramach których realizowane mają być założenia wykorzystania funduszy europejskich dla województwa mazowieckiego. Bezpośrednią spójność zachowują z nimi trzy cele operacyjne zapisane dla gminy Piaseczno w perspektywie 2040 roku (Tabela 16):

- podniesienie jakości i dostępności usług edukacyjnych – przede wszystkim w zakresie rozwoju infrastruktury i usług w zakresie edukacji formalnej, które podjęte zostały w celu „Rozwijamy swoje kompetencje”;
- poprawa jakości przestrzeni – cel ten podejmuje dwa zagadnienia, tj. rozwój komunikacji oraz ochronę środowiska przyrodniczego, dlatego wykazuje bezpośrednią spójność tematyczną z dwoma celami operacyjnymi dla gminy Piaseczno.

Tabela 16. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami ZIT MW 2021-2027+

Cele operacyjne Piaseczno 2040	Cele ZIT MW 2021-2027+	
	Podniesienie jakości i dostępności usług edukacyjnych	Poprawa jakości przestrzeni
Rozwijamy swoje kompetencje		
Wzmacniany istniejący kapitał społeczny		
Mamy nowoczesne miejsca pracy		
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy		
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki		
	spójność pośrednia lub bezpośrednia	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+.

8.2. Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku – projekt

Cele operacyjne gminy Piaseczno zachowują pełną spójność z celami strategicznymi metropolii warszawskiej (Tabela 17). Każdy z celów operacyjnych tematycznie odpowiada przynajmniej jednemu z metropolitalnych celów strategicznych. Poza ogólną tematyką poszczególnych zapisów, warto zwrócić także uwagę na spójność związaną z bardziej szczegółowymi działaniami, które w sposób bezpośredni do siebie nawiązują (np. Piaseczno jako „hub kultury”).

Tabela 17. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami strategicznymi metropolii warszawskiej 2040

Cele operacyjne Piaseczno 2040	Cele strategiczne – metropolia warszawska 2040			
	Efektywne partnerstwo	Wygodna przestrzeń	Elastyczna odporność	Konkurencyjna otwartość
Rozwijamy swoje kompetencje				
Wzmacniany istniejący kapitał społeczny				
Mamy nowoczesne miejsca pracy				
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy				
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki				
	spójność pośrednia lub bezpośrednia			

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku.

Spójność widoczna jest także na płaszczyźnie porównania celów operacyjnych gminy Piaseczno z kierunkami horyzontalnymi zapisanymi w strategii metropolii warszawskiej (Tabela 18). Metropolitalne kierunki horyzontalne w sposób przekrojowy oddziałują na realizację celów strategicznych metropolii warszawskiej, tym samym wpływając także bezpośrednio na cele gminy Piaseczno.

Tabela 18. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z horyzontalnymi kierunkami działań metropolii warszawskiej 2040

Cele operacyjne Piaseczno 2040	Kierunki działań horyzontalne – metropolia warszawska 2040	
	SMART administracja	wysokie standardy metropolitalne
Rozwijamy swoje kompetencje		
Wzmacniany istniejący kapitał społeczny		
Mamy nowoczesne miejsca pracy		
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy		
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki		
	spójność pośrednia lub bezpośrednia	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku.

8.3. Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+

W Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ zapisano 5 celów rozwoju regionu. Wszystkie cele operacyjne dla gminy Piaseczno wpisują się w założenia strategii regionalnej (Tabela 19). Najbardziej horyzontalny charakter względem dokumentu wojewódzkiego ma cel operacyjny „Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki”, którego treść dotyczy czterech celów regionalnych.

Tabela 19. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami rozwoju województwa mazowieckiego

Cele operacyjne Piaseczno 2040	Cele rozwoju województwa mazowieckiego 2030+				
	Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze	Dostępne i mobilne Mazowsze	Zielone, niskoemisyjne Mazowsze	Mazowsze zintegrowane społecznie	Mazowsze bogate kulturowo
Rozwijamy swoje kompetencje					
Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny					
Mamy nowoczesne miejsca pracy					
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy					
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki					
	spójność pośrednia lub bezpośrednia				

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+.

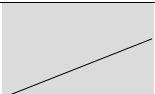
8.4. Strategie krajowe: SOR i KSRR 2030

Specyfika dokumentów krajowych powoduje, że nie można mówić o pełnej spójności założeń Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju z celami operacyjnymi dla gminy Piaseczno (Tabela 20). Spójność widoczna jest zwłaszcza tam, gdzie:

- strategia krajowa dotyczy terytorializacji zagadnień i spójności rozwoju, także w skali lokalnej (ze względu na OSI nie zawsze jest to spójność terytorialna);
- rozwój celów szczegółowych / obszarów strategicznych zapisanych w SOR bezpośrednio oddziałuje na realizację celów operacyjnych Piaseczna.

Tabela 20. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami szczegółowymi i obszarami strategicznymi SOR

Cele szczegółowe i obszary strategiczne SOR	Cele operacyjne Piaseczno 2040				
	Rozwijamy swoje kompetencje	Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny	Mamy nowoczesne miejsca pracy	Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki
Cel szczegółowy I					
Reindustrializacja					

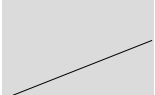
Cele szczegółowe i obszary strategiczne SOR	Cele operacyjne Piaseczno 2040				
	Rozwijamy swoje kompetencje	Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny	Mamy nowoczesne miejsca pracy	Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki
Rozwój innowacyjnych firm					
Małe i średnie przedsiębiorstwa					
Kapitał dla rozwoju					
Ekspansja zagraniczna					
Cel szczegółowy II					
Spójność społeczna					
Rozwój zrównoważony terytorialnie					
Cel szczegółowy III					
Prawo w służbie obywatelom i gospodarce					
Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem					
E-państwo					
Finanse publiczne					
Efektywność wykorzystania środków UE					
Obszary wspierające					
Kapitał ludzki i społeczny					
Cyfryzacja					
Transport					
Energia					
Środowisko					
Bezpieczeństwo narodowe					
	spójność pośrednia lub bezpośrednia				
	spójność tematyczna, ale nie terytorialna				

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Podobny charakter spójności można wykazać z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego (Tabela 21). Pierwsza część celu szczegółowego I KSRR 2030 dotyczy terytorializacji i obszarów strategicznej interwencji, do których nie należy gmina Piaseczno. W pozostałych dwóch celach szczegółowych spójność dotyczy zagadnień, których rozwój można przełożyć na poziom lokalny.

Tabela 21. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami szczegółowymi i kierunkami interwencji KSRR 2030

Cele szczegółowe i kierunki interwencji KSRR 2030	Cele operacyjne Piaseczno 2040				
	Rozwijamy swoje kompetencje	Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny	Mamy nowoczesne miejsca pracy	Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki
Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym					
Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo					
Zwiększanie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze					
Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska					
Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych					
Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów					

Cele szczegółowe i kierunki interwencji KSRR 2030	Cele operacyjne Piaseczno 2040				
	Rozwijamy swoje kompetencje	Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny	Mamy nowoczesne miejsca pracy	Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki
Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych					
Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego					
Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym					
Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach					
Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie					
Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem					
Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym					
Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych					
Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej					
	spójność pośrednia lub bezpośrednia				
	spójność tematyczna, ale nie terytorialna				

Źródło: opracowanie własne na podstawie Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

9. Strategiczna ocena środowiskowa i ewaluacja ex-ante

Treść zostanie uzupełniona po przeprowadzeniu ewaluacji ex ante.

10. Proces przygotowania Strategii

Treść zostanie uzupełniona po zakończeniu konsultacji społecznych.

11. Literatura

Digital Economy and Society Index (DESI) 2021 – Poland, Komisja Europejska.

Dziemianowicz W.(red.), 2024, *Diagnoza strategiczna na potrzeby Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku*, Warszawa.

Dziemianowicz W., Jurkiewicz I. (red.), 2023a, *Megatrendy społeczno-gospodarcze w kontekście Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Trendy światowe*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa–Kraków.

Dziemianowicz W., Jurkiewicz I. (red.), 2023b, *Megatrendy społeczno-gospodarcze w kontekście Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Trendy europejskie i krajowe*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa–Kraków.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Piaseczno na lata 2022-2025, 2022, Piaseczno.

Innowacyjne Mazowsze, 2022, Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego, Warszawa.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, 2019, Warszawa.

Piaseczno dla klimatu. Przedsięwzięcia gminy w zakresie ochrony środowiska i ograniczenia zmian klimatycznych, 2019, Urząd Miasta i Gminy Piaseczno.

Piaseczno przedsiębiorcze, prezentacja UMiG Piaseczno.

Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla metropolii warszawskiej 2030+, 2013, TRAKO, Warszawa, Wrocław.

Program bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na terenie gminy Piaseczno, 2022, Piaseczno.

Przepływy ludności związane z zatrudnieniem w 2016 roku, 2019, GUS (baza danych).

Raport o stanie Gminy Piaseczno w roku 2021, 2022, Urząd Miasta i Gminy Piaseczno.

Raport z badania „Ocena stanu zdrowia oraz określenie oczekiwań zdrowotnych mieszkańców miasta i gminy Piaseczno”, 2016, Ośrodek Sondaży Społecznych OPINIA Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego SAC, Warszawa.

Regional Innovation Scoreboard 2021, 2021, Publications Office of the European Union, Luxembourg.

Stelmaszewska N., Dawid W., Jarczewski W., Sykała Ł., Stokowski M., Dziemianowicz W., 2023, *Megatrend: reorganizacja przestrzeni*, [w]: W. Dziemianowicz, I. Jurkiewicz (red.), *Megatrendy społeczno-gospodarcze w kontekście Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Trendy europejskie i krajowe*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa–Kraków.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.), 2017, Warszawa.

Strategia Oświaty Miasta i Gminy Piaseczno na lata 2021-2030.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+, 2022, Biuro Planowania Rozwoju Mazowsza, Warszawa.

Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku – projekt.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+, UM Warszawa, Stowarzyszenie Metropolia Warszawa.

Sykała Ł., Jarczewski W., Stokowski M., Dziemianowicz W., Koj J., Dawid W., Jurkiewicz I., 2023, *Megatrend: wzrost globalnych problemów społecznych*, [w]: W. Dziemianowicz, I. Jurkiewicz (red.), *Megatrendy społeczno-gospodarcze w kontekście Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Trendy europejskie i krajowe*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa–Kraków.

Studium komunikacyjne Piaseczna ze szczególnym uwzględnieniem strefy śródmiejskiej, 2019, TransEko, Warszawa.

Wskaźniki dostępności terytorialnej mieszkańców Polski do wybranych obiektów użyteczności publicznej, 2019, GUS (baza danych).

Baza danych geoprzestrzennych GDOŚ

Baza UKE

<https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

<https://bip.piaseczno.eu/artykuly/316/mapa-solectw>

<https://czujnikimiejskie.pl/public/piaseczno/>

<https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>

<https://mapbook.uke.gov.pl>

<https://mapy.piaseczno.eu/mobilnosc/>

<https://parkiotwock.pl>

<https://piaseczno.eu/category/piaseczno-odnowa/>

<https://piaseczno.eu/rusza-system-miejskich-parkingow-platnych/>

<https://um.warszawa.pl/waw/metropolia-warszawska>

<https://www.nieruchomosci-online.pl/porady/ceny-nieruchomosci-w-warszawie-i-okolicy-grudzien-2022-raport-lokalny-22284.html>

12. Spisy

TABELA 1. MOCNE I SŁABE STRONY GMINY PIASECZNO.....	36
TABELA 2. SZANSE I ZAGROŻENIA W OTOCZENIU GMINY.....	37
TABELA 3. OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ – WYMIAR SPOŁECZNY, GOSPODARCZY I PRZESTRZENNY	56
TABELA 4. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI CENTRA LOKALNE.....	90
TABELA 5. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI MODERNIZACJA DZIELNICY PRZEMYSŁOWEJ.....	91
TABELA 6. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI ODNOWA PRZESTRZENI MIEJSKICH	91
TABELA 7. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI ZARZĄDZANIE DOLINĄ RZEKI JEZIORKI	92
TABELA 8. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNO-REKREACYJNA.....	92
TABELA 9. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI WĘZŁY PRZESIADKOWE	93
TABELA 10. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI REWITALIZACJA OSIEDLA SŁOWICZA	93
TABELA 11. PLANOWANE DZIAŁANIA W OSI OBEJMUJĄCYCH GMINĘ PIASECZNO.....	95
TABELA 12. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII.....	97
TABELA 13. MONITORING CELÓW STRATEGICZNYCH – WSKAŹNIKI KONTEKSTOWE ZE STATYSTYKI PUBLICZNEJ.....	98
TABELA 14. MONITORING CELÓW OPERACYJNYCH – WSKAŹNIKI PRODUKTU	98
TABELA 15. MONITORING CELÓW OPERACYJNYCH – WSKAŹNIKI KONTEKSTOWE	99
TABELA 16. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI ZIT MW 2021-2027+.....	100
TABELA 17. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI STRATEGICZNYMI METROPOLII WARSZAWSKIEJ 2040 ..	101
TABELA 18. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z HORYZONTALNYMI KIERUNKAMI DZIAŁAŃ METROPOLII WARSZAWSKIEJ 2040	101
TABELA 19. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	102
TABELA 20. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI SZCZEGÓŁOWYMI I OBSZARAMI STRATEGICZNYMI SOR ..	102
TABELA 21. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI SZCZEGÓŁOWYMI I KIERUNKAMI INTERWENCJI KSRR 2030	103
 RYSUNEK 1. LOKALIZACJA TRZECH GMIN MIEJSKO-WIEJSKICH: GRODZISK MAZOWIECKI, SWARZĘDZ I WIELICZKA ORAZ PIASECZNO NA TLE ADMINISTRACYJNEJ MAPY POLSKI.....	8
RYSUNEK 2. ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI W GMINACH W LATACH 2010 – 2020	9
RYSUNEK 3. MIASTA Z NAJWIĘKSZĄ LICZBĄ TALENTÓW AI W POLSCE.....	10
RYSUNEK 4. POTENCJAŁ INNOWACYJNOŚCI.....	11
RYSUNEK 5. ZMIANA LICZBY MIESZKAŃCÓW OŚRODKÓW MIEJSKICH W POLSCE W LATACH 2010-2020	13
RYSUNEK 6. MIASTA I GMINY TWORZĄCE METROPOLIĘ WARSZAWSKĄ (STAN NA 01.01.2024)	14
RYSUNEK 7. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	16
RYSUNEK 8. GŁÓWNE SIECI TRANSPORTOWE I OBSZARY DOTKNIĘTE POWODZIAMI	16
RYSUNEK 9. MODEL STRUKTURY FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO – METROPOLIA WARSZAWSKA ..	17
RYSUNEK 10. UDZIAŁ NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW SEKTORA KREATYWNEGO W LICZBIE NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW W 2022 R. (%) ŹRÓDŁO: DIAGNOZA STRATEGICZNA NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU METROPOLII WARSZAWSKIEJ DO 2040 ROKU (DANE BDL GUS).	20
RYSUNEK 11. DOSTĘPNOŚĆ CZASOWA (W MIN.*) I PRZESTRZENNA (KM*) DO OBIEKTÓW KULTURY W METROPOLII WARSZAWSKIEJ ..	23
RYSUNEK 12. CHOJNOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY JAKO ELEMENT OBSZARÓW CHRONIONYCH METROPOLII WARSZAWSKIEJ ŹRÓDŁO OPRACOWANIA NA PODSTAWIE DANYCH GEOPRZESTRZENNYCH GDOŚ DOSTĘP 10.12.2023 R.	25
RYSUNEK 13. PENETRACJA BUDYNKOWA INTERNETEM STACJONARNYM O PRZEPUSTOWOŚCI CO NAJMNIEJ 30 MB/s (%) WARTOŚĆ WYLICZONA JAKO ŚREDNIA ARYTMETYCZNA Z WARTOŚCI DLA WSZYSTKICH GMIN METROPOLII WARSZAWSKIEJ, ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH UKE.	29
RYSUNEK 14. POTENCJALNE DZIENNE DOJAZDY DO WARSZAWY ZWIĄZANE Z PRACĄ I SZKOŁĄ (OS*) ŹRÓDŁO: DIAGNOZA STRATEGICZNA NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU METROPOLII WARSZAWSKIEJ DO 2040 ROKU (DANE GUS).	30

RYSUNEK 15. UŻYTKI ROLNE PRZEWIDZIANE W MPZP I STUDIUM, W TYM GRUNTY ROLNE KLASY III ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE.	31
RYSUNEK 16. MODEL UKŁADU CELÓW STRATEGICZNYCH I OPERACYJNYCH.....	38
RYSUNEK 17. MODEL UKŁADU CELÓW STRATEGICZNYCH I CELÓW OPERACYJNYCH WRAZ Z PRZYPORZĄDKOWANYMI KLUCZOWYMI OBSZARAMI STRATEGICZNYMI	39
RYSUNEK 18. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY PIASECZNO	62
RYSUNEK 19. ANALIZA WZAJEMNYCH RELACJI MIĘDZY KLUCZOWYMI ASPEKTAMI POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY	82
RYSUNEK 20. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ	85
RYSUNEK 21. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	87
RYSUNEK 22. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – SYSTEM POWIĄZAŃ TRANSPORTOWYCH	88
RYSUNEK 23. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI I	89
RYSUNEK 24. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI II – POTENCJAŁ TURYSTYCZNO-REKREACYJNY	90
WYKRES 1. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI DLA GMINY PIASECZNO DO 2040	18
WYKRES 2. LICZBA LUDNOŚCI W GM. PIASECZNO W LATACH 2010 – 2022	19
WYKRES 3. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NA 1000 MIESZKAŃCÓW ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH GUS.....	20
WYKRES 4. NOWO ZAREJESTROWANE FUNDACJE, STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE SPOŁECZNE NA 1000 MIESZKAŃCÓW W LATACH 2010-2021 ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BDL GUS.	23
WYKRES 5. UDZIAŁ OBSZARÓW CHRONIONYCH W OGÓLNEJ POWIERZCHNI W LATACH 2010-2022 (%) ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BDL GUS.	26
WYKRES 6. ODPADY Z GOSPODARSTW DOMOWYCH ZEBRANE SELEKTYWNIE W LATACH 2017-2022 (%)	27
WYKRES 7. ODSETEK DZIECI W WIEKU 3-6 LAT UCZĘSZCZAJĄCYCH DO PRZEDSZKOLA (%)	29
WYKRES 8. UDZIAŁ POWIERZCHNI GMINY POKRYTEJ MPZP W LATACH 2010-2022 (%)	34
WYKRES 9. MIESZKAŃCY KORZYSTAJĄCY Z KANALIZACJI (%)	34